

NIKOLAJ PIRNAT: Na ctila »Domovi, ječe, gozdovi...«

»POJDI, SIN MOJ, POJDI, ČE TO ZAHTEVA DOMOVINA!« je rekla mati sinu, prenekatere slovenska mati, ko se je začel naš vseljenski upor proti okupatorju. In prenekatere je potem zamažala čaka. Nikoli več se ji ni vrnil nazaj iz boja. — Tako se je začela naša vstaja pred 27. leti, ko je Komunistična partija pozvala naše ljudstvo na upor za nacionalno in socialno osvoboditev, na upor do končne zmage nad okupatorjem in njegovimi hlapci; do zmage, v katero takrat nihče izmed borcev ni bil dvomil. Samo s to veliko vero v pravičen boj in samo ljubeznivo do svobode se je bilo moč boriti, je bilo mogoče krvaveti in umirati, je bilo mogoče — zmagati. Ob prazniku vstaje slovenskega ljudstva vsem bivšim borcev in aktivistom ter vsem delovnim ljudem naš borbeni pozdrav in iskrene čestitke!

Čestitke slovenske-mu ljudstvu

Ob dnevu vstaje najbolj-se želje za nadaljnje uspehe iz vseh republik

LJUBLJANA, 20. julija — Predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Kraigher je ob dnevu vstaje slovenskega ljudstva sprejel številne čestitke, v katerih predstavniki oblastvenih organov in družbenopolitičnih skupnosti izražajo delovnim ljudem naše republike in vsemu slovenskemu ljudstvu najboljše želje za nadaljnje uspehe pri graditvi socialistične države. Med drugimi so poslali čestitke predsednica zborna narodov zveze skupščine Vida Tomšič, predsednik skupščine BiH Džemal Bijedić, predsednik skupščine Črne gore Veljko Milatović, predsednik sabora Hrvatske Javor Blažević, predsednik skupščine Makedonije Mito Hadživasilev in predsednik skupščine Srbije Miloš Milić.

Republički konferenci Socialistične zveze Slovenije sta poslala čestitke predsednik republike konferenci Socialistične zveze BiH Esad Cerić in predsednik republike konferenci SZDL Srbije Drago Stamenković.

Val protiameriških demonstracij v Turčiji

IZMIR, 20. jul. (AP, UPI). — Val protiameriških demonstracij v Turčiji je danes zajel tudi mesto Izmir, kjer so se spopadli ameriški mornarji in turški študentje.

V Istanbulu so med demonstracijami proti obisku turških vojnih ladij sestoja ameriškega ladjevala aretirali najmanj 63 študentov. V Ankari, kjer so prišli 9 študentov, so bile večer demonstracije pred poslopjem ameriškega informacijskega centra in misije za ameriško vojaško pomoč.

Študenti tehniške fakultete iz Trabzona na severni obali Turčije so demonstrirali pred ameriško radarsko postajo, kjer so se udarili s policijo.

„ZDA nočejo ustaviti agresije“

Ho Ši Minhov razglas ob 14. obletnici podpisa ženevskih sporazumov — Huong predlagal neposredna pogajanja

HANOI, 20. jul. (TASS). — Severnovietnamski predsednik Ho Ši Minh je ob štirinajsti obletnici podpisa ženevskih sporazumov o Vietnamu naslovil razglas na ljudstvo in borce po vsej državi. Opozoril je, da bi bili morali po ženevskih sporazumih organizirati leta 1956 splošne volitve v Vietnamu in da bi bil moral biti Vietnam od takrat popolnoma neodvisna, svobodna, miroljubna in združena država; sever in jug bi se morala ponovno združiti.

Toda ameriški imperialisti so potopteli svoje obveznosti in brezobzirno sabotirali ženevske sporazume. Vzpostavili so izdajalsko satelitsko administracijo in začeli agresivno vojno v južnem delu države.

V razglasu tudi piše, da je agresivna vojna ZDA v Vietnamu ena najbolj surovih vojn v človeški zgodovini.

Na pariških pogajanjih, ki je dejal Ho Ši Minh, imajo ZDA opraviti z našim resnim stališčem in pravičnimi zahtevami. Pri tem nenehno zahtevajo »reciprocnost«, in to na skrajno nerealen način. O njej piše v razglasu, da ZDA še niso pripravljene ustaviti agresivne vojne in se hočejo obdržati v južnem delu Vietnama, da bi tako država ostala še naprej razcepjena.

Ho Ši Minh je poudaril, da sta jug in sever enotna in da je vse ljudstvo odločeno bojevati se, da bi premagalo napadalce. Edini način za mir je, da iz Vietnama odidejo enote ZDA in njihovih satelitov. Razglas se konča z geslom: »Vietnam, Vietnam-cem!«

Radijska postaja južnovietnamske osvobodilne fronte je sinoči v oddaji ob štirinajsti obletnici podpisa ženevskih sporazumov pozvala prebivalce Južnega Vietnama, enote saigonske vlade in policijo, naj se pridružijo boju za uničenje ameriških sil in strmoglavljenje vlade predsednika Ngujena Van Thieuja.

Casopisna agencija saigonskega režima je sporočila dati, da je vlada novega premiera Tran Van Huonga izpustila na prostost 110 ljudi, ki so jih obtožili, da so delovali v vrstah južnovietnamske osvobodilne fronte. Huong je v govoru na televiziji predlagal »neposredna mirovna pogajanja med Saigonom in Ha-

delegacijama DR Vietnam in ZDA napovedal je prekinila z mrtve točke. Ameriški delegaciji so izročili skupno zahtevno mirovni gibanje iz raznih držav, nato pa so tuje delegacije skupaj s predstavniki svetovnega sveta za mir priredile sprejem v čast severnovietnamski delegaciji na pariških pogajanjih.

Predstavniki Bele hiše za tisk Christian je izjavil, da sta ameriški predsednik Johnson in južnovietnamski predsednik Thieu na prvem prijetnem sestanku pretresla položaj v zvezi z vietnamsko vojno. Pozneje se jima je pridružil ameriški zunanji minister Dean Rusk, ki je seznanil predsednika Thieuja s sedanjostjo diplomatske situacije in z ameriško-severnovietnamskimi pogovori v Parizu.

Pogovori med Johnsonom in Thieujem se bodo končali danes nato pa bodo objavili skupno sporočilo.

Pariz je bil danes prizorišče odločne mednarodne zahteve, da bi se pogajanja med

noje. Hkrati pa se je podpredsednik saigonskega režima Nguyen Cao Ky uprl katerikoli politični rešitvi vietnamskega problema.

Davi je bilo na južnovietnamskih bojiščih mirno, izjemno akcij ameriškega letalstva. AFP je sporočila, da so bombniki »B-52« petkrat napadli zbirališča osvobodilnih sil kakih 100 km severno-zahodno od Saigona.

Pariz je bil danes prizorišče odločne mednarodne zahteve, da bi se pogajanja med delegacijama DR Vietnam in ZDA napovedal je prekinila z mrtve točke. Ameriški delegaciji so izročili skupno zahtevno mirovni gibanje iz raznih držav, nato pa so tuje delegacije skupaj s predstavniki svetovnega sveta za mir priredile sprejem v čast severnovietnamski delegaciji na pariških pogajanjih.

Predstavniki Bele hiše za tisk Christian je izjavil, da sta ameriški predsednik Johnson in južnovietnamski predsednik Thieu na prvem prijetnem sestanku pretresla položaj v zvezi z vietnamsko vojno. Pozneje se jima je pridružil ameriški zunanji minister Dean Rusk, ki je seznanil predsednika Thieuja s sedanjostjo diplomatske situacije in z ameriško-severnovietnamskimi pogovori v Parizu.

Pogovori med Johnsonom in Thieujem se bodo končali danes nato pa bodo objavili skupno sporočilo.

Predlog Moskve še brez odmeva

Opazovalci v Pragi pa dvomijo, da bo češkoslovaško vodstvo ta predlog sprejelo — Sovjetske čete se nenavadno počasi umikajo proti poljski in sovjetski meji — Misija sekretarja KPF Waldecka Rocheta Prage ni navdušila?

OD NAŠEGA POROČEVALCA

PRAGA, 20. jul. (Telex). — Češkoslovaške odgovore na sovjetski predlog o dvostranskem sestanku v Moskvi, Kijevu ali Lvovu doslej še ni in sklepamo, da ga tako kmalu tudi ne bo. Vsa ne do konca vikenda, ki ga v Pragi močno spoštujejo. Sicer pa češkoslovaška stran gotovo ni tista, ki bi se ji v sedanjem položaju posebno mudilo na tak sestanek. O tem, kakšen bo odgovor ni zaenkrat nobenih uradnih namigov, tujim opazovalcem pa se zdi sovjetski predlog, naj bi kar celo predsedništvo CK KPC in morda še razširjeno, odšlo na ozemlje ZSSR nenavaden in si je težko misliti, da bi ga v Pragi lahko sprejeli.

Morda bo tudi splošno ozračje prihodnji teden primernejše za odgovor. Če bo šlo po predvidevanjih, v začetku prihodnjega tedna ne bo več sovjetskih čet na ozemlju ČSSR. Kot pravijo, se čete umikajo v redu in po načrtu, čeprav nihče ne ve, kdaj naj bi po tem načrtu nastopile meje. Obe koloni sovjetskih tankov, raket in druge vojaške tehnike, ki se pomikata ena proti Poljski, druga pa proti sovjetski meji, napreduje samo ponoči in precej počasi. Glede na to, da je sovjetska armada znana kot sodobna armada, katere vrtila je tudi zmoglost hitrega premikanja in velika gibljivost, zbujajo počasnost sovjetskega umika precejšnje začudenje in tudi dvome.

„Čuvar Jadrana“ odlikovan

Slovesnost ob 20-letnici nepretrganega izhajanja lista

SPLIT, 20. julija (Tanjug). Uredništvo »Čuvarja Jadrana«, glasila jugoslovanske vojsne mornarice in splitske vojaške oblasti, je proslavilo danes 20-letnico nepretrganega izhajanja. Ob tej priložnosti je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval list z redom za vojaške zasluge z zlatimi meči. Odlikovanje je dobil list za »razvijanje stalnega poleta mornarjev, vojakov in oficirjev, za dosego izredno dobrih uspehov v krepitvi enot vojsne mornarice in armijske oblasti.

Visoko odlikovanje je izročil na današnji svečanosti odgovornemu uredniku lista kapetanu fregate Dušanu Vesicu viceadmiral Bogdan Pecotić.

Prva številka lista »Čuvar Jadrana« je izšla 21. julija 1948 v Splitu in njegova naklada je dosegla že blizu 25.000 izvodov.

Papež odgovoril na Titovo poslanico

BEOGRAD, 20. jul. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je dobil od papeža Pavla VI. pisni odgovor na svojo posebno poslanico z dne 14. marca.

Waldeck Rochet se je vrnil iz Prage

PARIZ, 20. jul. (Reuter). Sekretar KP Francije Waldeck Rochet se je danes po 24-urnem obisku v Pragi, kjer je sodeloval z voditelji češkoslovaške partije, vrnil v Pariz. Po prihodu je izjavil, da ugotavlja, da njegovi pogovori v Pragi koristijo za vsakogar, ni pa hotel povedati, o čem se je pogovarjal.

Dubčkov govor v drugačni luči

Poljski tisk enostransko citira prvega sekretarja CK KPC

BEOGRAD, 20. jul. (Tanjug). — KP Romunije je danes pozdravila predlog KP Češkoslovaške o dvostranskim pogovorih z drugimi partijami. V članku, ki ga je priobčila agencija Adžepress, piše med drugim: »Naša partija meni, da je trenutno najnujnejše, da ne bi izvedli nobenega ukrepa, ki bi utegnil povečati nesoglasja in spodbuditi razdor, pač pa je potrebno izraziti vse zaupanje v moč in sposobnost KP Češkoslovaške in v njeno vodstvo, ki je bilo demokratično izvoljeno.«

Kot je dejal Nicolae Ceaușescu, piše v članku, naše ljudstvo in KP ne mislita tako kot tisti, ki izražajo vztrajnost, da ne bi izvedli nobenega ukrepa, ki bi utegnil povečati nesoglasja in spodbuditi razdor, pač pa je potrebno izraziti vse zaupanje v moč in sposobnost KP Češkoslovaške in v njeno vodstvo, ki je bilo demokratično izvoljeno.«

Kot je dejal Nicolae Ceaușescu, piše v članku, naše ljudstvo in KP ne mislita tako kot tisti, ki izražajo vztrajnost, da ne bi izvedli nobenega ukrepa, ki bi utegnil povečati nesoglasja in spodbuditi razdor, pač pa je potrebno izraziti vse zaupanje v moč in sposobnost KP Češkoslovaške in v njeno vodstvo, ki je bilo demokratično izvoljeno.«

Češkoslovaški tisk danes objavlja poročila in komentarje o včerajšnjem plenumu. Podpora, ki jo je dobilo stališče predsedstva, je prinesla olajšanje, čeprav si seveda nihče ne dela utvar o tem, da so vsi, ki so glasovali za stališče predsedstva, res tudi prepričani v pravilnost tega stališča. Edini, ki se je strinjal s pismom peticije in to tudi povedal, čeprav je dejal, da se strinja tudi z odgovorom predsedstva in je zanj tudi glasoval, je bil Drahomir Kolder. Zanj velja misljenje, da je eden najvidnejših predstavnikov konservativcev v predsedstvu CK. V njegov krog prištevajo tudi Vasilu Bilaka in Aloisa Indro. Če bo šlo vse po načrtih, je bil včerajšnji plenum CK zadnji pred izrednim kongresom partije in tako vsaj s te strani in v taki obliki novo vodstvo do kongresa ne bo več imelo velikih težav s konservativci.

Preiskava o najdenem orožju pri Sokolovu

PRAGA, 20. jul. (Tanjug). Češkoslovaški organi so začeli preiskavo, ker so odkrili orožje pri Sokolovu v zahodni češki. V uradnem sporočilu piše, da so orožje odkrili na podlagi dveh anonimnih prijav: telefonske prijave javni varnosti in Karlovih Varh in pismene prijave, poslani poveljniku ljudske milice v istem mestu. Sporočili so, da so v prid preiskavi držali vse skupaj v največji tajnosti. Varnostni organi so nekaj dni prežali na kraju, kjer so odkrili orožje, da bi morala zalotiti koga, ki mu je orožje namenjeno. Akcija pa so ustavili, ko so novico o tem objavili v tujini, in to prej, preden je bila znana češkoslovaški javnosti. Novico o tem je objavila moskovska »Pravda«, ki je navedla, da gre za orožje ameriške izdelave in da so ga vtihtopili v ČSSR za »sudetske revanšiste in tiste, ki si prizadevajo obnoviti stari red«.

La Paz: notranji minister Antonio Arguedas izginil

Notranje ministrstvo je baje pomagalo poslati Che Guevarov dnevnik Fidelu Castru

LA PAZ, 20. jul. (Reuter). — Tu so uradno sporočili, da je izginil bolivijski notranji minister Antonio Arguedas. Kritiziral so ga, češ, da je njegovo ministrstvo pomagalo poslati Guevarov dnevnik Fidelu Castru.

Čilski radio je minulo noč sporočil, da je Arguedas zaprosil za politično zatočišče v Čilu, vendar novice niso uradno potrdili.

Bolivijski predsednik Rene Barrientos je povedal častnikarjem, da imajo dokaz, po katerih so ministrstvo za notranje zadeve izdali za to, da so poslali Che Guevarov dnevnik Fidelu Castru. Če poprej je izjavil, da je sam izročil Arguedasu izvir.

Schröder odšel v Washington

BONN, 20. jul. (Reuter). Zahodnonemški obrambni minister Gerhard Schröder je odpotoval danes v Washington na pogovore z ameriškim sekretarjem za obrambo Clarkom Cliffordom. Pričakujejo, da se bosta največ pogovarjala o tem, kako številne naj bi bile ameriške sile v Evropi in o zahodnonemškem nakupu reaktivnih lovcev »Phantom«.

NDR spet predlaga pogodbo o nenapadanju

BERLIN, 20. jul. (Tanjug). Vlada NDR je ponovno predlagala ZR Nemčiji podpis pogodbe o nenapadanju med državama. Izjava zahodnonemške vlade izraža pripravljenost, da bi se o tem predlogu začeli neposredni pogovori z Bonnomo. Kot pogoj za podpis pogodbe pa zahtevajo od ZR Nemčije med drugim, da prizna obstoj dveh Nemčij kot enakopravnih držav, obstoj evropskih meja, da spoštuje zahodni Berlin kot posebno politično področje in da razglašajo za neveljaven mlinskeški sporazum.

Danes veliko prostora tudi odmevom v tujini, predvsem seveda v socialističnih državah. Iz povzetkov pisanja sovjetskega, bolgarskega in madžarskega tiska je razvidno, da gonja proti Češkoslovaški postaja vse ostrejša. Napadi zdaj niso več naslovljeni samo na »kontrarevolucionarne sile«, ampak vse manj prikriti obtožujejo tudi partijsko vodstvo, da je krivo za stanje, ki baje ogroža socializem v ČSSR in varnost ostalih socialističnih držav. Ograjane se čutijo celo Mongoli, ki so tudi sporočili, da se pridružujejo grobemu pismu petih.

Danes je odgovoril iz Prage generalni sekretar KP Francije Waldeck Rochet, ki je prišel vabiti na evropsko konferenco partij. Po hladnem obnašanju obeh strani lahko sklepamo, da njegova posredovalna misija Prage ni navdušila.

JANEZ STANIČ

Brandt proti manevrom enot ZRN ob meji ČSSR

»To bi bilo politično neodgovorno dejanje, ki bi ga vzhodni sosedje napačno tolmačili«

BONN, 20. jul. (DPA). — Zahodnonemški zunanji minister Willy Brandt se je danes izrekel proti jesenskimi vojaškim vajam Bundeswehra, ki naj bi bile v imenoma »Črni lev« in »Jugu ZR Nemčije blizu češkoslovaške meje. Brandt je prvi odgovoril na brzojavko voditelja parlamentarne skupine socialdemokratske stranke Helmuta Schmidtha, ki se je v petek zavezal naj bi kancelar Kiesinger, obrambni minister Schröder in Willy Brandt poskrbeli za revizijo načrtov o teh vojaških vajah sprito političnega položaja na Češkoslovaškem.

Predstavnik zahodnonemškega obrambnega ministrstva pa je včeraj izjavil, da ni razloga za odpravo vaj, za katere so pripravili načrte ob koncu lanskega leta in jim daj naziv »Črni lev«.

Obrambno ministrstvo bo poslalo na vaje v južni del

ZR Nemčije 3 divizije Bundeswehra, pomožne enote in enote vojnega letalstva. V načrtu je, da bi pri vajah sodelovale tudi enote drugih držav članic NATO.

Zahodnonemški časopisna agencija DPA se sklicuje na obveščene vladne kroge in pravi, da ni nobenega dvoma o tem, da je mogoče vojaške vaje vsak čas preložiti, odpovedati ali izbrati zanje drugo ozemlje, če bodo to zahtevale politične odločitve.

Državni sekretar v Brandtovem ministrstvu Jan je dejal, da je načrt Bundeswehra o vojaških vajah »politično neodgovorno dejanje«. Ta ukrep bi utegnil navesti vzhodne sodele na napačne sklepe.

Zavzel se je za to, naj bi ministrstvo Bundeswehra vaje odpovedalo ali določilo zanje drugo ozemlje v ZR Nemčiji.

V Bonnso so zanimali pisanje moskovske »Pravde«, češ, da so prethotapili orožje v Češkoslovaško v zvezi s septembrskimi vojaškimi vajami na nemško-češkoslovaški meji. Ministrstvo Bundeswehra je sprito pisanja sovjetskega lista o smotru vojaških vaj enot NATO na češkoslovaški meji izrazilo začudenje, kot piše list. »Frankfurter Rundschau«, kar poskušajo udeležke nedavnega varšavskega sestanka povezati te vaje Bundeswehra, francoskih in ameriških enot z dogodki v Češkoslovaški. Nadrobni načrti za vaje so bili pripravljeni že veliko prej, še pred zamejavo Novotnega.

Poglavitna nova okoliščina je položaj na vietnamskih bojiščih. Vojaška in politična ofenziva, februarja in maja, je samo potrdila, da je FNO Južnega Vietnama resnični predstavnik južnovietnamskega ljudstva, ki dozoreva v mednarodno pravi subjekt, s katerim je pri mirovnih pogajanjih treba računati. Saigonski marionetni režim tako vojaško kot politično nima med ljudstvom nobene opore. Za svoj obstoj se lahko zahvali le opori na ameriške okupatorske bajonete.

Američani so torej v precepu: ali stopnjavati vojno ali nadaljevati pogajanja. Pričakujejo, da bo zmagala razumna rešitev, kajti vietnamskega vprašanja ni mogoče rešiti po vojaških, ampak izključno po mirnih poteh.

BOGDAN CEPUDEK

Vietnam 68

Na današnji dan, pred štirinajstimi leti, 21. julija 1954, je končala svoje delo Ženevska konferenca o Indokini. Sporazumi, ki jih je sklenila, so imeli velik pomen, bili so namreč novo zanesljivo znamenje o nevzdržnosti svetovnega kolonialnega sistema. Tudi na Indokitskem polotoku je bil zarisana sodoben politični zemljevid: francoski kolonialni sistem je razpadel; Laos, Kambodža in Vietnam so bili razglašeni za neodvisne dežele.

Ženevski sporazumi o Vietnamu so predvidevali za prvo obdobje predvsem ukrepe vojaškega značaja, ukrepe, ki so zadevali ustavitelj sovražnosti. V drugem obdobju pa so predvidevali reševanje političnih vprašanj, se pravi ponovno združitvi Vietnama na podlagi splošnih volitev. Bistveno je poudariti, da določila vojaške in politične narave od vsega začetka priznavajo Vietnamu neodvisnost, suverenost, enotnost in ozemeljsko nedotakljivost. Toda dogodki v Vietnamu so šli svojo pot in to prav v nasprotno smer.

Vietnam je postal prizorišče najgrozljivejše agresije ZDA proti vietnamskemu narodnosvobodilnemu gibanju. Toda uresničila se je Giapova napoved: v vietnamskem razmerju sil ni smisel vojskovanja doseči zmago, ampak preprečiti sovražniku, da bi zmagal. To je vietnamskim partizanom nedvomno tudi uspelo. Ohranili so in utrdili izvirne pridobitve vietnamske revolucije.

Tudi letos spomladi, ko so se v Parizu začela uvodna uradna pogajanja med Hanoiem in Washingtonom, semnogi sklicujejo na ženevske sporazume.

V Parizu naj bi zaenkrat dosegli sporazum o zahtevi Hanoijske, da naj ameriško letalstvo preneha s bombardiranjem DR Vietnama in o zahtevi Washingtona, da naj DR Vietnam preneha s pošiljanjem vojaške pomoči FNO Južnega Vietnama. Pogajanja v Parizu se zatikajo. Navzlic ostrim nasprotovanjem pa sobesednika vendarle vztrajata za zeleno mizo. To je dober znak, ki daje vsaj malo upanja, da bodo uresničene vnaprejšnje možnosti za nadaljevanje splošnih pogajanj o vietnamskem vprašanju.

Poglavitna nova okoliščina je položaj na vietnamskih bojiščih. Vojaška in politična ofenziva, februarja in maja, je samo potrdila, da je FNO Južnega Vietnama resnični predstavnik južnovietnamskega ljudstva, ki dozoreva v mednarodno pravi subjekt, s katerim je pri mirovnih pogajanjih treba računati. Saigonski marionetni režim tako vojaško kot politično nima med ljudstvom nobene opore. Za svoj obstoj se lahko zahvali le opori na ameriške okupatorske bajonete.

Američani so torej v precepu: ali stopnjavati vojno ali nadaljevati pogajanja. Pričakujejo, da bo zmagala razumna rešitev, kajti vietnamskega vprašanja ni mogoče rešiti po vojaških, ampak izključno po mirnih poteh.

BOGDAN CEPUDEK

SVETOVNI REKORD VERE NIKOLIC. — Na britanskih atletskih igrah v Londonu je jugoslovanska atletinja Vera Nikolić postavila nov svetovni rekord v teku na 800 m s časom 2:00,5. Na sliki: Nikolićeva na cilju rekordnega teka.

TELEFOTO: UPI

Novinar France Seunig - sedemdesetletnik

Le malokdaj se nam je do-
slej ponudila priložnost, da
je praznovati visok življenjski
in delovni jubilej kdo iz na-
ših novinarov, ki so v svoji
lahko zaradi tega o njem
kaj več napisali in ga bolje
predstavili javnosti oziroma
bralcem, ki ga sicer poznajo
le po njegovih novinarskih
stvaritvah.

Tokrat pa veljajo naše be-
sele in vse dobre želje na-
šemu tovarišu, novinarju
»Delca« France Seunigu ob
njegovih sedemdesetletnici, ki
jo bo praznoval 22. julija.
Dobrih 45 let je že minilo,
odkar se je France Seunig
zapisal novinarskemu pokli-
cu in mu ostal zvest vse do da-
nšnjih dni. Saj pravijo, da
kdor enkrat okusi duh »ni-
skarske tintne in mu le-ta
prode v kri, se novinarstva
vse življenje ne reši...»

Pred vojno je delal v nek-
danjem dnevniku »Murota«.
Tu med vojno, le da je bil
takrat organiziran član no-
vinskega aktivna Osvobodilne
fronte. Tako smo se srečali
prej z njim v slobodni Ljub-
ljani, v uredništvu takratne-
ga »Slovenskega poročevalca«,
z njim, z njegovimi poklici-
mi in izkušnjami in z njegovim
velikim novinarskim znanjem.
Nam, takrat mladim in nez-
kušenim, ki smo šele med
bojem prišli prijeti za no-
vinarsko pero, je takrat postal
France Seunig dobrohoten in
našemu darjeli novinarski
učitelj. Ob njem smo našli in
se učili, neštetokrat v sreč-
ju, ko nam pisanje ni in ni
sio prav od rok. Pa nas je
vedno naša spodbudila z ma-
him posegom v naše novinar-
ske vidike, predvsem pa z
dobrohotno in spodbudno
besedo: »Saj je dobro napi-
sano, kaj pa se hočeš! Le to
in to bi jaz se nekoliko obru-
sil, izpopolnil, dodal, ertal,
popravil, spremenil...«, ali
kaj podobnega. Znal je ravnati
z nami in tako smo se
navadili, da smo hodili s
članke najprej k njemu na
posvet in po ocnem, preden
smo jih oddali uredniku. To
je veljalo za vse nas, ki smo
kdaj delali v gospodarski ru-
briki, vsem, prav vsem je bil
France Seunig mentor, učitelj
in svetovalec.

France Seunig, ta »kita go-
spodarska enciklopedija«, ka-
kor mu pravimo v šali, slovi
danes v slovenskem novinar-
stvu kot najboljši gospodarski
komentar, predvsem na
področju bančništva in kre-
ditne politike ter deviznega
in zunanjetrgovskega siste-
ma. Njegovi komentarji in
članke so strokovno in neo-
poreni, kritično zavzeti, raz-
mišljajoči. Za njegovo pisa-
nje je značilno, da se ne
omejuje zgolj na gospodar-
stvo Slovenije, temveč ga zna-
povezuje z jugoslovanskim
in svetovnim prostorom. Nje-
gova vloga pri uresničevanju
smotorn družbene in gos-
podarske reforme pri nas je za-
to se posebej pomembna. Za
svoje plodno in izredno kva-

litetno novinarsko delo je že
dvakrat prejel novinarsko na-
gradbo »Toneta Tomšiča«.
Kljub svojemu letom je še
vedno neustrašiv in pri delu
vse zagnan in mlad. Vsako
uro, od zgodnjega jutra do
pozne noči, ga najdemo v
uredništvu, za njegovo mizo,
visoko obloženo s spisi, gra-
divom in časopisi, in v tem
ambientu je menda najbolj
srečen. In vedno je na raz-
položu za nasvete in pomoč,
povsod tam, kjer je kaj na-
jasnega in je treba dobiti
njegovo strokovno mnenje.
Kdajpakda se zgodi, da ob-
javi nekaj, kar strokovno
ni najbolj neoporečno in ta-
krat je France Seunig pri-
zet in resnično jezen, saj je
vedno najbolj pri srcu
ugled našega lista: »Ne zakaj
ne uprivate, če ne veste?«
Lapsusov si pa res ne sme-
mo privoščiti, če smo resen
list...»

Tak je in tak bo ostal do
konca. Srečni smo, da ga
imamo v svoji sredi, da nas
je dalje uči in nam pomaga
in želimo si, da bi ga še dol-
go ne izgubili. Velika vrzel
bo nastala za njim, kadar se
bo odločil, da zapusti svojo
visoko obloženo mizo in od-
ide v pokoj. Velika vrzel, pra-
vim, saj je še toliko mladih
in mladih, ki bi radi se za-
jela iz studenta njegovega
znanja, ki bi se morali še
marsikaj naučiti iz njegovih
strokovnih izkušenj...

Zato mu želimo še dolgo
mlatost, krepkega zdravja
in osebne sreče, predvsem
pa, da bi dolgo ostal v naši
sredi in da bi skupaj z njim
praznovali še marsikatero
njegovo življenjsko in delo-
vno obletnico.

VANDA SKODNIK

Pomoč žrtvam povodnjiv v Pakistanu

BEOGRAD, 20. julija (Tan-
jug). Jugoslovanski Rdeči
križ se je odzval pozivu dru-
štva lige Rdečega križa in po-
slal danes v glavno mesto
vzhodnega Pakistana Dako
posliljko z živili kot pomoč
žrtvam povodnje. Katastro-
falne poplave, ki so zadnje
dni zajele vzhodni Pakistan,
so prizadele 2.500.000 ljudi.

Čez 14 dni sinjska alka

SPLIT, 20. julija (Tanjug).
Pod poveljstvom alaj-čausa
Frane Bareze in harambasa
alkarskih fantov Gojka Ko-
laka so se danes na Sinjskem
polju v Dalmatinski Zagori
začele priprave 19 alkarjev
za veliko tekmovalnico, ki bo
po ustaljeni tradiciji 4. av-
gusta na glavnem sinjskem
sprehajališču. Končno število
udeležencev 253. sinjske alke
bo določil vojvoda Bruno Vu-
letić.

Prihodni teden v skupščini SRS

Sklicane so seje treh zborov republiške skupščine

LJUBLJANA, 20. jul. — V torko bo seja socialno-zdravstvenega zbora, na katerem bodo razpravljali tudi o zakonu o vojaških vojnih invalidih, ki ga je republiški zbor sprejel po hitrem postopku. Med drugim bodo razpravljali tudi o poslovanju skladov so-
cijalnega zavarovanja v lan-
skem letu in o oceni za letošnje leto.

V sredo bo seja prosveto-
kulturnega zbora, ki bo
razpravljala o težah o raz-
voju in izpopolnjevanju si-
stema izobraževanja in
vzgoje v SFRJ ter o mate-
rialnem položaju vzgoje in
izobraževanja v Sloveniji.
Ta dan bo zasedal tudi or-
ganizacijsko-politični zbor.
Poglavna tema te seje je
skupščina občine njene
naloge, organizacija in me-
tode dela. Razen tega bo
zbor sklepal o rebalansu
republiške proračuna za
letošnje leto in o zaključ-
nem računu proračuna za
lansko leto, o predlogu za-
kona o organizaciji davčne
službe v Sloveniji in o
predlogu zakona o obvez-
nem sprejemanju priprav-
nikov. Republiški zbor ni
bil za to, da bi ta zakon
sprejeli po krajšem po-
stopku, temveč je sprejel
predlog za izdajo zakona.
Med drugim bo zbor skle-
pal tudi o odloku o iz-
volitvi skupščinske komisije
za vprašanja zbora NOV,
ki jo volijo vsi zbori, in
je ta zadnji.

Na sejah odborov pa bo
prihodni teden najpo-
membnejša obravnava os-
nutka družbenoekonoms-
kih izhodišč za pripravo
priloge k bilanci sred-
stev in obveznosti splošne
porabe v letu 1969, kar so
tudi izhodišča za sestavo
republiške proračuna za
prihodnje leto. Letos so
s tem pohiteli, da bi pred-
log republiške proračuna
lahko pravočasno pri-
pravili.

To na bodo verjetno tu-
di zadnje seje pred skup-
ščinskimi počitnicami.

V. J

Šlandrovi nagrajenci

Slavnostna seja občinske skupščine Celje

CELJE, 20. jul. — V spomin na ustanovitev prve Celjske čete praznujejo prebivalci celjske občine 20. julij kot svoj praznik. V počastitev tega dne pa tudi vsejate slovenskega naroda je bilo v Celju več prireditev in proslav, osrednja pa danes.

Tako so dopoldne v muze-
ju revolucije odprli razstavo
»Podoba mesta in naselij na
celjskem območju na začetku
19. stoletja«, ki jo je pripra-
vil zavod za spomeniško var-
stvo. Poleg tega je bila sla-
vnostna seja celjske občinske
skupščine, ki so se je izmed
številnih gostov, udeležili tu-
di predsednik republiške skup-
ščine Sergej Kraigher, pred-
sednik republiškega zbora
Zveze združenih borcev NOV,
Franc Leskošek, zvezni po-
slanec Tone Bole, preži-
vel borci prve Celjske čete
in nosilci spomenice 1941,
borci druge grupe odredov in
pete prekomorske brigade.
Častni občani in predstavniki
občin Čuprije, Dobja in Si-
ska, s katerimi ima Celje
bratske odnose.

Sejo je začela predsednica
skupščine Olga Vrabčič.

Po internacionali, ki jo je
zapel komorni moški zbor, je
je podpredsednik Zdravko
Trogar, govoril ne samo o
borbeni poti prve Celjske če-

Razprave v odborih izvršnega sveta

LJUBLJANA, 20. julija —
V prihodnjem tednu se bo
sestal odbor izvršnega sveta
za samoupravljanje in no-
tranjo politiko. Med drugim
bo obravnaval informacijo o
izvrševanju republiškega
proračuna v prvem polletju
tega leta, predlog zakona o
obvezni pripravi vikend hi-
še, predlog za izdajo zakona
o uveljavljanju prednostne
pravice na nezaščitenem
stavbinem zamiljšu v druž-
beni lastni, informacijo o
financiranju občinskih so-
dišč in drugih občinskih pra-
vnoekonomskih organov ter o
prenosu financiranja občinskih
sodišč in občinskih javnih
tožilstev na republiko kot
tudi o nekaterih drugih za-
devih s področja financ in
pravosodja.

te, marveč tudi o gospos-
darskih značilnostih občine v
tem času.

Na seji so na predlog sve-
ta za kulturo in znanost po-
delili še tradicionalne Slan-
drove nagrade za kulturno ozi-
roma znanstveno delo. Letos
so jih prejeli Janko Jankič
Hočevar, predsednik železni-
čarskega prosvetnega društva
in dolgoletni kulturno pro-
svetni delavec. Aleksander
Kroš, član slovenskega ljud-
skega gledališča za pomemb-
ne igralske dosežke ter astro-
navtični in raketni klub Ce-
lje, ki se je močno uveljavil
na področju tehnike.

S slavnostne seje so poslali
protestno brzojavko ameriški
delegaciji pri Združenih nari-
dih z zahtevom, da Združene
države Amerike takoj prene-
hajo vojaške operacije v Vi-
etnamu, hkrati pa pozdravno
pismo vietnamski delegaciji
na pariskih pogovorih in vi-
etnamskemu ljudstvu.

V okvir dvanajstih prireditev
na čast dneva praznika-
ma pa je sodila tudi popo-
darska otvoritev novih pro-
storov celjske zlatarne.

M. BOZIC

Odkritje spomenika padlim

SEMPETER PRI GORICI,
20. jul. — V nedeljo, 21. t. m.,
bodo na tukajšnjem pokopa-
lišču odkrili spomenik 34 pa-
dim borcev, katerih spomni
ni ostanki počivajo v skupni
grobnici. Spomenik, ki ga je
izdelal inž. arh. Bogdan Mi-
kulič, simbolizira predstavljajo
rovo nove Jugoslavije. Ob
njem je vrsta kamnov, na ka-
terih so vklesana imena pad-
lih. Odkritje spomenika sta
pripravila krajevna organizacija
zveze borcev v sodelovanju
s svetom krajevnih skup-
nosti. K.

Proslava 50-letnice HE Fala

FALA, 20. julija — Danes
je bila v elektrarni Fala pro-
slava 50-letnice obratovanja
te hidroenergetskega objek-
ta na Dravi. Svečanosti so se
poleg članov delovne sku-
pnosti udeležili tudi predsta-
vniki slovenskih, jugoslovanskih
in avstrijskih elektrogo-
spodarskih podjetij.
Vodja elektrarne Fala Bruno
Zupanič je orisal potek
izgradnje elektrarne. Ki je
bila pred pol stoletja največ-
ji hidroenergetski objekt na
Balkanu in njeno vlogo v na-
šem elektro gospodarstvu.
V kulturnem programu so
sodelovali godba na pihala
KUD Pesta Maribor, pevci
osnovne šole Selnica ob Dra-
vi in drugi.

M. K.

Seja občinske skupščine Hrastnik

HRASTNIK, 20. julija —
Hrastniški občinski svet se
včeraj popoldan sestala na
sejo, doslej z najkrajšimi
dnevni redom. Obravnavali
so tri točke. Sprejeli so
odlok o občinskem promet-
nem davku in okvirni pro-
gram za delo občinske skup-
ščine v drugem polletju le-
tošnjega leta. Skupščina ni
oprostila plačevanja prispev-
ka iz skupne porabe, ki jih
delovne organizacije prispe-
vajo železniškemu transport-
nemu podjetju Ljubljana
za financiranje znanstvenih
raziskav v prometu ter spo-
lno bolnišnici Trbovlje za
razširitev.

P. B.

Strokovnjaki Emone na Madagaskarju

Projektirali bodo farmo v vrednosti nad 20 milijonov dolarjev

LJUBLJANA, 20. julija (Tanjug). — Agrokombinat »Emona« iz Ljubljane bo, če bo sklenjen sporazum, projektiral na Madagaskarju več velikih farm goveje živine v vrednosti 20 do 26 milijonov dolarjev.

V zvezi s sklenitvijo po-
slovne pogodbe sta prispela
v Ljubljano načelnik oddelka
za gospodarstvo pri notran-
jem ministrstvu republike
Madagaskar Gabriel Rakoto
Arivelo in tehnični svetovalec
predsednika republike
Madagaskar Nivgel Hesel-
tine. Pred pogovori z vodi-
telji ljubljanskega Agrokom-
binata so strokovnjaki »Emona«
obiskali Madagaskar, da
so na mestu ugotovili pogo-
je za uvedbo sodobne indu-
strijske proizvodnje mesa na
tem otoku. Po strokovni
oceni so takšni pogoji na
Madagaskarju dani.
Po končanih pogovorih v
Ljubljani je predvideno, da
bo skupina strokovnjakov
»Emona« odotovala na Ma-
dagaskar in izpopolnila že se-
stavljene projekt. Do se-
kredne sklenitve pogodbe
otekne priti že jeseni.

M. K.

25-letnica priključitve Istre

Proslava bo septembra pod pokroviteljstvom predsednika Tita

REKA, 20. julija. (Tanjug).
Glavna proslava 25-letnice pri-
ključitve Istre, otokov in Za-
dara k matični domovini bo
28. in 29. septembra v Pa-
zinu pod pokroviteljstvom
predsednika republike Josipa
Broza Tita.

Na sestanku akcijskega od-
bora na Reki je bilo sklenje-
njeno, da se bodo svečanosti
začele 28. septembra, ko bo
odprli rekonstruirano in
asfaltirano cesto Pazin-Po-
tčin. To 16 km dolgo cesto,
prvo, ki jo povezuje srednje
Istro z Reko, pospešeno gra-
de. Stroški bodo znašali prib-
ližno 15 milijonov. Na dan
28. in 29. septembra v Pa-
zinu pod pokroviteljstvom
predsednika republike Josipa
Broza Tita.

Na sestanku akcijskega od-
bora na Reki je bilo sklenje-
njeno, da se bodo svečanosti
začele 28. septembra, ko bo
odprli rekonstruirano in
asfaltirano cesto Pazin-Po-
tčin. To 16 km dolgo cesto,
prvo, ki jo povezuje srednje
Istro z Reko, pospešeno gra-
de. Stroški bodo znašali prib-
ližno 15 milijonov. Na dan
28. in 29. septembra v Pa-
zinu pod pokroviteljstvom
predsednika republike Josipa
Broza Tita.

V Trbovljah so odprli nov hotel

Gostinsko podjetje je veljala gradnja več kot 5 milijonov dinarjev

TRBOVLJE, 20. julija —
Dopoldne so na Trgu revolucije
v Trbovljah odprli ho-
tel 8. kategorije »Rudar«, ki
ima snack bar, restavracijo,
moderni kuhinjo, saloni in
32 sob z 40 ležalniki. V zasav-
ju doslej niso imeli sodob-
nih hotelskih prostorov, niti
ne v Trbovljah in Hrastniku
dovolj prenočišč. Sprimo te-
ga, ker so na tem območju
možnosti za razvoj turizma,
so v gostinskem podjetju
»Rudar« Trbovlje že pred
štirimi leti začeli razmišljati
o gradnji hotela. Lani v za-
četku junija so začeli podi-
rati staro restavracijo na Tr-
gu revolucije in pričeli gra-
diti hotelske prostore.

Hotel »Rudar« je bil prak-
tično zgrajen v desetih me-
sneh. V prihodnje pa ga bo-
do še povečali. Gostinsko
podjetje je porabilo za gra-
dno svoje petnajste poslovne
enote in zaračunal v vred-
nosti nekaterih trbovskih delov-
nih organizacij okrog 5 mil-
ionov 200 tisoč dinarjev.

V hotelu so zaposleni do-
mačini, ki so se solali v go-
stinskih sobah v Zagorju in
Ljubljani. Glavni izvajalec
del je bilo poslovno združe-
nje »Rudis«, pri gradnji pa
so sodelovali GP »Zasavje«
iz Trbovlje, »Klima« Celje,
IMP iz Ljubljane ter nekat-
ra druga podjetja.

Hotel »Rudar« bo nedvom-
no izpopolnil vrzel, ki jo je
bilo čutili v zasavskem go-
stinstvu. Mimo hotelskih pro-
storov, ki so funkcionalno
izkoriščeni, ima večji pomen
še kuhinja, kjer bodo lahko
razen za potrebe hotela pri-
pravljali tudi obroke tudi
za trbovške kolektive.

V dveh nadstropjih je razvrš-
čenih 32 preprostih, toda oku-
sno opremljenih sob. Večina
je enosobnih. V hotelu bo
lahko prenočilo hkrati 40
po potrebi pa 62 gostov.

P. BURKELIC

20 let »Karozerista«

MARIBOR, 20. julija —
Danes je delovni kolektiv po-
djetja »Karozerista« proslavil
20-letnico obstoja podjetja.
Direktor Ljubo Moran je med
drugim poudaril, da se je
podjetje razvilo iz majhne
delavnice v podjetje z več
kot 200 zaposlenimi in let-
nim bruto produktom okoli
10 milijonov novih dinarjev.
V tem obdobju je podjetje
osvojilo več kot 75 različnih
osvojenih karoserij. Člano-
ma kolektiva Viktorja Per-
šona in Ivanu Kozeljcu so
izročili denarni nagradi v
znak priznanja za poštvalno
in dvajsetletno delo v kole-
ktivu.

M. K.

Tekmovanje čipkaric

IDRIJA, 20. jul. — V organi-
zaciji turističnega društva bo-
do v nedeljo, 21. t. m., čipka-
rice iz Idrije in njene okolice
pomerile svojo spretnost pri
izdelovanju čipk. Udeležbo na
tekmovalju je prijavilo skup-
aj 51 čipkaric: 28 starejših
in 23 mladih, ki se šele uva-
ljajo v to zanimivo obrt. Sta-
rejšje čipkarice, ki jim bodo
dali zborce za tekmovalstvo
pred njegovim začetkom, bo-
do tekmovalne eno uro, mlaj-
še pa tri četrt ure. Posebna
tekmovalna komisija bo po-
tem razdelila najboljšim čip-
karicam denarne in praktične
nagrade.

Tekmovanje čipkaric, ki naj
bi postalo tradicionalna turis-
tična prireditev, bodo izvedli
na prostem v Mejici.

Pisma bralcev

Zakaj se pri raznih zakonih ne upošteva strokovno mnenje?

Dne 14. julija 1968 smo
brali v Delu odprto pismo,
ki ga je iniciativni odbor
sindikatskih podružnic re-
publiških upravnih organov
poslal skupščini in izvršni-
mu svetu republiške SRS;
pismo obravnava probleme
v zvezi s sedanjim delovnim
časom, ki je bil usakujen z
zakonom o pednevnem
delovnem tednu.

Kot vemo, to ni edini in
prvi upogor proti novemu
delovnemu času. Zakon o
novem delovnem času smo
sprejeli »revolucionarnim«
po hitrem postopku, sedaj pa
z ugotovitvijo, da ni reali-
ziran, da ga ne realizirajo
niti tisti, ki so ga zagovar-
jali, ali pa se realizira v ze-
lo čudnih oblikah. V neki
ustanovi imajo npr. dva
delovna časa: nekateri de-
lajo od 7. do 2. ure, drugi
od 9. do 17. ure; drugod
imajo uslužbeni iste pisar-
ne različne delovne čase.

Kakor koli — številni po-
kazatelji kažejo, da smo za-
kon sprejeli zelo nepravil-
no, zato ne funkcionira
in zato so tudi odprti pro-
ti njegovi realizaciji oziro-
ma želje, da bi se vrnil
nazaj (kjer je še realiziran).

Nekoliko pred sprejemom
tega zakona je slovensko
sociološko društvo organi-
zalo strokovno posvetovanje
o problematiki predlagane-
ga delovnega časa. Napisanih
je bilo nekaj prispevkov, ki
so s številnimi dokazi
izražali težavo doom (ne
pa nasplošno) in rezo-
vo do uveljavljanja novega
delovnega časa v danih pogo-
jih. RTV je to posvetova-
nje v celoti posnela. Objav-
ljen je bil tudi dan oddaje
na TV zaslonih, s predse-
denjem pa smo ugotovili,
da oddaje ni bilo. Oddaje
ni bilo niti naslednji teden
niti kasneje. Sociološkemu
društvu ni uspelo ugotovi-
ti, zakaj je bila napoveda-
na oddaja umaknjena, raz-
lagali pa smo si to z duma
možnima razlogoma:

1. Morda je nekdo posre-
doval pri RTV, da oddaja,
ki izraža dvom nad osnut-
kom zakona, tik pred nje-
govim sprejemom ne bi bi-
la oportuna, oziroma

2. da nihče ni posre-
doval, pač pa so v RTV sa-
moiniciativno mislili, da ne
bi bilo pravilno, če bi ta-
ko oddajo posredovali.

Pripomnimo, da je bi-
la oddaja že uveljavljena v
rednem programu, trajala
pa bi eno uro. S tem v zve-
zi postavljamo dve vpraša-
nji:

1. Zakaj ni bilo te odda-
je in zakaj nam nihče ni
povedal razloga za umik od-
daje, in

2. ali se bo glas strokov-
nih ljudi in strokovnih dru-
stev lahko slisal v množici
njih komunikacijskih sred-
stvih samo tedaj, ko se
bodo z novimi ukrepi in os-
nutki novih zakonov stri-
njali, ne bo se pa slisal

tedaj, ko bodo izrazili svoj
dvom ali nestrinjanje.
Vprašamo soprosmo tu-
di zato, ker se želimo opo-
rati proti realizaciji zaka-
na in ker ima zakon očito
precejšnje disfunkcionalne
efekte, kar dokazuje, da
smo imeli prav, kar smo
zapisali in rekli na omeje-
nem posvetovanju. Hočemo
biti učinkovita družba, po-
drugi strani pa se poslužu-
jemo ukrepov, ki so volun-
tarištni in praktičistični,
in ki so se danes že preži-
veli. Celotno gradivo s po-
svetovanja smo dali na raz-
položje vsem časopisom,
vendar niti en časopis ni
objavil niti enega prispev-
ka oziroma vsaj del gradi-
va.

JURE PODBONIK,
Ligona 113

„Pisma bralcev“

so vaša tribuna

SODELUJTE

Močno se bojimo, da se
bo isto ponovilo tudi z no-
vim pokojniskim zaka-
nom, ki ima po mnenju
strokovnjakov mnoge dru-
snje nesprejemljive, ne-
gativne elemente (npr. naj
zaplene žene delajo do
pokojnino 40 let, in to v
danih pogojih, ko za-
posleni ženi lahko tako ma-
lo nudimo). Bojimo se, da
bo tudi ta zakon sprejet po
hitrem postopku — nakna-
dno pa se bodo ugotovljale
negativne posledice, seveda
brez vsakršne odgovornosti,
tako, kot je bilo rečeno v
skupščini, ko so sprejeli
nekaj redigirani zakon: »...
nismo krivi mi, če moramo
spreminjati zakon, to je le
dokaz slabosti tega časa,
ker je bil zakon spre-
jet...« (!)

Ali nismo dovolj preudar-
ni, da posledice lahko pred-
videvamo? Zakaj delati
ko drage eksperimente, pred
jestem se pa izteče iz situ-
acije, češ da posledice ni-
so vzpodbudne in da je bi-
lo premalo pripravljeno in
da nismo upoštevali danih
pogojev — kakor ugotov-
ljajo danes razni forumi o
novem delovnem času.

Dr. SASA ČVAHTE,

ANA CUK
Dr. JANEZ JEROVSEK,
STANE MOZINA
NIKO TOS

Težave prenašam vsak dan

Strinjam se s stališčem
iniciativnega odbora sindi-
katskih podružnic republiških
upravnih organov glede
novega delovnega časa, saj
vse težave, ki jih novi de-
lovni čas povzroča, prenaša
vsak dan. Hudo me je za-
del, nitičar nimam od
dneva, razen utrujenosti.
Popoldansko delo opravljam
brez volje, enako kakor so-
delavci, to je povsem pasiv-
no, tako pa je tudi v drugih
ustanovah. Po kosilu, ko ni
možnosti počitka doma, počiva
vsakdo na račun ustanove.
Po mojem mnenju je ta de-
lovni čas najhujši udarec
delovnim ljudem v upravi,
posebno ženskam z otroki,
razdri je družinsko življe-

nje in red v marsikateri
družini. Prav gotovo pa je
še več škod za družbo, saj
bo treba za isto delo sara-
di manjše stornosti nasta-
viti nove ljudi.

Pripominjam se to,

NAMESTO UVODA

Ivan Minatti:

Svidenje

Ko bom nekoč prišel domov, sklenila boš roke in zajokala: »Joj, bil si se otrok, ko sem ti dala s seboj na pot svoj blagoslov.«

Zdaj komaj da te še poznam. Saj si cel mož! Kako širok si v rame! Ti moj, ti je bilo hudo brez mame, v trenutkih, ko si bil ves sam?»

Tako boš rekla vsa v solzah. A jaz te prav narahlo bom pobožal, kot včasih svojo puško sem v gorah:

»Ne, mami! Saj sem srečal mater tisoč, kot ti upognjenih od bolečin, in vsaka mi je, ko da sem njen sin, ce kruha ne, besedo toplo dala.«

„Moji pa niso v življenju užili nič dobrega“

»... če ne vrne se noben od treh, sinu moji, moji trije fantje zlati, žalostna bo, a ponosna vaša mati.«

Kajuh

Niso se vrnili. Nobeden od treh: ne Slavko, ne Evgen, ne Milan. Kantetova mama iz Kobola v Branici na Primorskem je dala vse tri svoje fante boju in naši svobodi. Ostali sta sami s hčerjo Gizelo, najstarejšo, in njenima otrokoma. Pa tudi Gizelin mož Viktor Umkar je padel kot partizan.

Pred mami na dvorišču stoji Kantetova mama in se smehljiva. Kot v dobrodošlico.

»Stopite v hišo, pravi. Tako se je nemara smehljala in vabila v svoj gostoljubni dom bore v tistih letih med vojno. Saj so jo vsi poznali: in prav gotovo nihče ni sel kar mimo, ne da bi mu bila dala kaj za pod zob ali vsaj dobro besedo.

Ze pred drugo vojno je odvedla in se sama ubijala z grunom in s štirimi otroki. Pa jih je dobro vzgojila, v postene in za vedne Slovence. Noben ni bil član fašističnih organizacij. In zato je bila Kantetova hiša že takrat naša slabem glas. Eden izmed fantov je bil tudi član ilegalne organizacije TIGR. Zato tudi sinov nikoli niso sprejeli na delo, ko so na primer delali čisto ali vodovod v vasi. Pa so se le prebrihali skozi življenje kakor so vedeli in znali. Trdo je šlo, ostali pa so zavedni Slovenci.

Tako ni bilo naključje, da je takrat Ervin Dougan, ki je leta 1941 prišel na Primorsko s Krima I. partizansko četo, tudi izvedel, katera je najbolj zanesljiva hiša v Branici. Takrat se je Kantetov Evgen debelo uro pomenkoval z Douganom, ko pa je neznanj očet odšel, je povedal:

»Mama, zdaj se bodo začeli veliki časi. Prišli so partizani z orožjem. Pravijo, da se bodo borili proti Italijanom, da bomo končno rešeni suženjstva. Vsi moramo vse storiti, da jim bomo pomagali.«

Tako pripoveduje Kantetova mama in se se kar naprej smehlja. A kadar se ji mame zatake, povzame besedo hiš Gizela:

»Se tisti večer je prišla v hišo vsa četa in mama je skuhala zabeljeno polento. V hiši pa je bil potem Evgen stalna zveza s četo, hiša je postala zbiralnice mladih primorskih borcev, ki so se vključevali v boj. Tako se je iz Kantetove hiše širila mreža na vse strani. Tudi heroji Vojko Premrl se je čisto oglašal s svojimi borci.

»Prvih sem se najprej ustrašila,« pove Gizela. »Samo, da ste zanesljivi, da nas ne boste izdali, sem jim govorila.

Kmalu so prišli oba Kantetova fanta. Milana, mlajšega, so kasneje izpustili in se je po vrnitvi domov še s sedemnajstimi drugimi fanti priključil partizanom. Evgen se je vrnil šele ob kapitulaciji in je ostal na terenu kot aktivist in kot organizator narodnoosvobodilnih odborov. Gizelin mož pa je bil načelnik Narodne zaščite.

Slavka, najstarejša, pravzaprav med vojno Kantetovi sploh videli niso. Bil je v italijanski vojski in ko so Italijani zasedali Slovenijo, je ušel. Kmalu takrat je mama dobila kartico, na kateri je pisalo: »Grem, mama, da boš kmalu lahko zopet pila kafe.« In podpis: Stojan Medvednikov.« Tudi sestri je poslal kartice s pozdravi in enakimi podpisom. Vedeli sta, da je to on in tudi, kaj jima je hotel povedati. Le vrnil se ni nikoli več. Padel je kot borec I. proletarske brigade v Bosni. To sta zvedeli šele po vojni.

V hiši je bila tudi tehnika in v njej je delal prvi tehnik Saša Lermont, ki je pozneje padel. Kantetova mama pa je skrivala,

Mame, mame partizanske

Mama z Anžičnikove domačije

»Lepo je, veš mama, lepo je živeti, toda za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti...«

Kajuh

K Anžičnikovim zavije ozka kolovozna pot z nove ceste na Ljubelj kmalu nad Trzicem. In ko se zasvetijo med drevmi beli zidovi domačije, je tako, kakor da si vstopil v nov, od sveta odmaknjen, a prelep gorski svet. To je Podlujbelj. In tu živi danes štirinajdesetletna Jožeta Košir-Anžičnikova mama.

Nikogar ni bilo doma, ko smo prišli. Sedev fantič je povedal, da sušijo seno zgoraj na rebri. Tudi ponjo je stopil. Prišla je, opiraje se na palico, za njo pa hčere. Najprej ena, potem še dve, vnučka Irena pa je tekala po vrtu.

Posedli smo v senco in mama Anžičnikova je potožila, da je noge nič kaj dobro ne nosijo več, drugače pa da z zdravjem se kar gre. Nemara bi bil že čas, da bi pri težkih delih malo izprejla, pa kaj, ko je dela na kmetiji vedno toliko.

»Samo garanje,« je rekla. »Odkar se za vedam, sem morala trdo garati. V prvi svetovni vojni sem izgubila tri brate; oče je umrl doma, menda od žalosti.« Glas se ji je zatresel in oči je imela v hipu polne solz.

»Ostali sva sami z materjo, a sem morala kar osem let čakati, preden sem lahko prevzela domačijo, ko so brate dokončno proglasili za mrtve. Ko sem se poročila, smo morali spet vsi trije trdo delati, če smo hoteli preživeti nas in štiri otroke. Saj ni bilo drugega zasluzka kot les, pa še ta takrat ni imel nobene cene.«

»Povedali so nam, mama, da so se pri vas v 1938. leta zbirali komunisti. Kako pa so našli k vam, saj ste bili vendar kmetje?«

»O, on je prinesel vse te ideje domov, saj je bil šest let v ruskem ujetništvu. Tudi zaprt je bil zaradi družjenja s komunisti. Noben človek tu pri Sv. Ani (Podlujbelj) ni hotel govoriti z nami, kot da bi bili garjavi. A tovariši so vedno prihajali: Leskošek, Stojan, Pink, Janežič, Perhavec, Stefe in drugi. Saj se jih vseh niti ne spominjam več.

Ko se je vojna začela, smo bili seveda takoj najbolj sumljivi. Vsako noč so tržiki kulturnobundovci oprezali okrog doma, zjutraj pa so vdirali v hišo in preiskovali. Vsa naša so nam takrat usirili, da jih ne bi izdajala z laježem. Mož je seveda neprestano hodil po svojih potih. Saj mi ni vsega povedal. Šel je pa ga ni bilo. Vem samo, da je takrat sodeloval pri nekaj sabotajah, ko so drogovce požgali.

Petega avgusta je padla skupina partizanov pod Stročičem. Menda je pripravljala akcijo na Begunje, skupaj z Jeseniško četo. Jeseničanov ni bilo, četa pod Stročičem pa je bila izdana. Ata se je takrat za nekaj časa umaknil na Kofce. Potem se je vrnil domov, pa so ga prijeli, gnali v Begunje in nato v neko taborišče na Koroskem. Februarja 1942 se je vrnil.

Poleti, 19. julija 1942, so odšli v partizane mož, sin Franci in hiš Minka. Franci je padel 14. septembra v boju Kokerskega odreda v Udenborštu. Komaj sedemnajst let je imel.

»Veste, dva dni prej je pes tako jokala, da me je bilo kar strah. Anica je rekla, da se bo gotovo kaj zgodilo, ker pes tako čuti. Šele čez tri dni sem zvedela, da nimam več sina. Šla sem doli na Udenboršt, da bi kaj zvedela. Tam pa so mi ljudje rekli, da sem gotovo mama tiste partizanke, ki so jo Nemci ujeli in jo odgnali v Begunje. Moj Franci mrtev, Minka pa v Begunjah. Le kaj vse počno zdaj z njim, sem vsa obupana razmišljala.

Minka je tu in tam posegla v pogovor pri mrtvi. Takrat sploh ni vedela, da je brat padel, čeprav sta bila skupaj v četi. Njena

zgodba iz Begunj, kjer je bila dobrih deset mesecev, vedno pripravljena za taklo pretepana in mučena, ter njen naravnost legendaren pobeg iz te zloglasne mučnice, ko se je vrnila med skupino, ki je šla delat na njive, vse to zasluži posebno zgodbo ob drugi priložnosti. A pobežnila je in 26. julija 1943 je bila spet partizanka.

»Marca 1943 so me selili z obema mlajšima hčerama, z Anico (13 let) in Ivanko (8 let) v taborišče Burghausen na Bavarsko,« je nadaljevala mama, medtem ko ji je vnučka Irena zlezla v naročje. »Pa smo tudi ušli, vse tri po sedmih mesecih. Bilo je nevarno, res, saj so navadno vse odgnali v Dachau, če je kdo od družine pobežnil, otroke pa v kako drugo taborišče. Ušlo nas je pravzaprav takrat vsega skupaj šestnajst, vodil pa nas je nek domačin iz Kovorja. Samo čez reko Salzo smo morali, pa smo bili v Avstriji. Do polnoči smo hodili, malo počivali, pa spet naprej, po dežju, po soncu, kakor je naneslo. Bila je dolga, utrudljiva pot. Pa tudi nevarna, saj smo vedeli, da nas bodo gotovo iskali. Tako smo po nekaj dneh prispeli do Beljaka. Tam so nas prvič legitimirali. Imeli smo še stare nemške izkaznice, ki so nam jih pri izselitvi pozabili pobrati. Oddod smo se kar z vlakom odpeljali na Jesenice in naprej v Kranj, kjer sem se z otrokoma za dva dni ustavila pri sestri, ker domov nisem smela. Samo pot v partizane sem imela na razpolago — oktobra 1943.

Svak nas je odpeljal iz mesta in do podnožja hribov, naprej smo se prebajale same. Hotele smo v Lom, kjer bi našle zvezo. Pri »Pavšinu« smo prosile za streho, pa so nas vprašali, kdo sploh smo.

»Nesrečni ljudje,« sem rekla, »ki se morajo klatiti po svetu, pa imajo neke svoje domove.« Potem smo drugi dan našle pot do Tiča na Lomu, kjer je bila javka. Bile smo spet med svojimi, saj smo našle tudi našega ata, ki je bil takrat predsednik gospodarske komisije za tržiški rajon. Bili smo srečni, da smo spet skupaj, čeprav smo živeli v bunkerju. Pa je bilo spet vse izdano. Moža so dobili pri Tiču in ga ubili. Silnole smo pokanje, pa nismo vedele, kaj se dogaja, le bežale smo. Šele drugi dan mi je rekla Počivalnikova, kamor smo se zatekli: »Le kaj ima zdaj vaš mož od tega, ko se je tako gnal za to stvar, pa so ga včeraj ubili...«

Anžičnikova mama je ostala s svojimi dekleti do konca v partizanih. Kuhala je in tudi sicer skrbela za borce. Telo pred koncem vojne so jo poslali celo na Primorsko, kjer je bredila iz hajke v hajko. Da, dosti hudega je prestala, doživela in preživela. Po vojni jo je spet čakala zapuščenost domačije in zemlja. Nagarala se je, da se ne bi mogla bolj.

Zdaj hčerke skrbijo zanjo, saj so ji priznalo, ki jo je do lani prejemala, ukrali. Menda zato, ker živi s hčerjo v skupnem gospodinjstvu. Pa ni bilo prav, gotovo ne, saj so stari ljudje tako neradi komu v breme. Tudi svojim otrokom ne, čeprav ima Anžičnikova mama dobre hčerke. A nima več ne moža in ne sina. Simboličnih dvanajst novih dinarjev na mesec je le prehuda in preveč groteskna simbolika.

A vendar ni Anžičnikova mama z nobeno besedo potožila nad to krivico, čeprav jo gotovo boli in peče.

zaprl moža, Nado in sina Janeza, sem se v to delo še bolj zagrizla. Naše stanovanje je bilo neprestano zbirališče aktivistov. Prinašale so gradivo, predvsem za tehniko, jaz pa sem ga oddajala naprej Ignacu Grošlju ali Angelci Dolharjevi.

Tisti dan pred demonstracijami 12. maja me je obiskala Zima Vrščajeva. Povedala mi je, da je okrožni odbor pripravil demonstracije in da se jih moram udeležiti. Dobila pa sem še posebno nalogo: prebiti se med množico žensk naprej in izročiti komisariju Ljubljanske pokrajine Grazioliju pismeno petico, ki je vsebovala naše zahteve. Nalogo sem brez pomisleka sprejela.

Prilodni dan sem šla na »trgo«. Ze ob devetih sem se pridružila demonstrantom, ki so se najprej zbrale na Kongresnem trgu. Na vojaško poveljstvo, ki je bilo takrat v Kazini, nismo moglo prodreti. Ko tam nismo nič opravile, se je reka razjarjenih žensk razlila proti bivši banski palači. Tam sem se prelinila v osprej in nekaj se nas je zmašlo prav v veži, ko so karabinjerji na silo zaprli vrata. Zunaj so se potem Italijani poglimali med ženske in jih začeli s silo razganjati. Pa se niso dale. Vpile so in kričale na vse grlo: »Zahtevamo domov naše može in sinove! Izpustite interniranice in zapornike! Morilci! In še in še.

V rokah sem držala pismo. Bilo nas je kakih šest, ki smo terjale, naj nas peljejo pred Graziolija. Namesto njega nas je sprejel neki Vinjak, Slovenec. Njemu sem oddala naš pismeni protest. A še malo ni šlo tako gladko, kakor sem mislila. Na vsak način je hotel vedeti, kje sem pismo dobila. Rekla sem, da mi ga je med množico potisnila v roke neznana ženska, da sem se pravzaprav iz radovednosti pridružila demonstrantom. Saj sem šla vendar samo na »trgo«.

»Poslušajte,« je dejal, »nikar nas ne imejte za tako neumne, da bi nasledili vašim pravljicam. Prepričan sem, da ste prav vi tista glavna.« Potem me je prijel za ramo, me porinil k oknu, pokazal na množico ter zahteval, naj grem takoj doli in ženske porinim.

»Kako le,« sem rekla, »ko pa sploh ne vem, za kaj gre.«

»Se že razumeva,« je dejal, poklical dekletiva in mu ukazal, naj gre z menoj domov, po mojo legitimacijo. To pa je pomnilo aretacijo, kar sem šele kasneje spoznala. Tako sem se znašla v zaporih bivše šentpetrske vojašnice. Ko so nas drugi dan gnali na policijo na zasiljanje, je bil med nami tudi Prežihov Voranc. Dal mi je cigareto, rekoč: »Korajna bodi in drži se!«

Tudi tokrat nisem nič priznala, ampak vztrajala pri prvem zagovoru.

„Nismo prosile, ampak zahtevale!“

»Kar je velikega, rodi trpljenje, zbežite sence, videti čisti dan!«

C. Vipotnik

O tovarišici Slavi Tarmanovi smo brali pred kratkim, ko je Zima Vrščajeva pisala o žensh v ilegalni Ljubljani, o njihovih akcijah, o velikih demonstracijah, ki so se jih množično udeleževale, da so v njih izražale svoje ogorčenje in protest nad ravnanjem okupatorja z njihovimi možmi in otroki. Najbolj množična (med demonstracij) je bila 12. maja 1943, ko so poslate žene svojo delegacijo h Grazioliju in mu nameravale izročiti petico z zahtevami za osvoboditev zapornikov, izpustitev internirancev itd. Petico je izročila Slava Tarmanova.

Našla sem jo na Zaplani, kjer je bila na kratkem oddihu v skromni kmetički bajtici. Tu ni bilo čutiti vročine, kakršna je prejšnje dni žgala v mestu; hladila jo je sapica in senca pod drevjem.

„Za borce nam ni nikoli zmanjkalo“

»Fantje, naši fantje, oh, kako je vam tam v dežju in snegu, v mrzli gošči tam?«

O. Župančič

Med vsemi, ki smo jih te dni obiskali, je Kraljeva Pepca z Verduna nad Dolenskim. Toplicami najmlajša (danes ima petindevetdeset let) in najštevilnejša partizanska mama. Razen svojih dvanajstih otrok (rodila jih je štirinajst) ima po vsej Sloveniji in kdvo je kje se vse, toliko partizanskih otrok, da jih menda ne prešteje. Še vedno se je spominjajo, prihajajo na obisk kakor domov, pišejo ji in ji pošiljajo pozdrave. In Kraljeva Pepca je na te svoje številne lastne in tuje otroke močno navezana.

Verdun je tako odmaknjena vasica, da smo komaj dotipali vanjo. V pobeženi in snažni hiši, kjer je v vasi največ rož na oknih in pod njimi, smo jo našli doma, pa smo komaj verjeli, da je resnično ona, tako je še vsa mlada, čeprav silovita, domala brez gub na dobrem, milem obrazu.

»Mož, ki se je ob razslu stare vojske vrnil domov, je zbral in skrli mnogo orožja in municije. To bo še vse tako prav prišlo,« je takrat govoril, mene pa je le skrbela za njegova vna, ko pa so Italijani tako zahtevali, da je treba vse orožje oddati. No, mi smo ga skrili v gozd, v neko kraško jamo. Kmalu je začel mož Jože hoditi po čudnih, skrivnostnih poteh, pa mi ni kar dolgo nič povedal. Pozno jeseni 1941 so potrkali ponovi prvi partizani, ki jim je mož povedal za skrito orožje in strelivo. Nič ni bilo poškodovanega. Nič njastega, vse so dobili »na ravno«, je pripovedovala Kraljeva mama o tistih prvih dneh. Njen mož je postal že kar takoj vnet in požrtvovalen aktivist. Tudi se za nobeno ceno ni hotel odzvati pozivu Italijanov, da bi šel z drugimi vakcani vozit znanje les. Vaščani so ga vedno hodili iskati, češ da jim je naročeno, da ga morajo pripeljati, pa ni hotel nič slišati. Zadnji je prišel ponj trgovec Rustja z Uršnih sel in mu je rekel: »Jože, prignati te moram, pa stori kakor hočeš. Če ne greš, tudi jaz ne grem več nazaj.«

Skupaj sta šla potem v gozd, Italijani pa so Rustju potem pokali dom in odgnali družino. K nam v vas jih ni bilo, čeprav so vsi časi grozili, da bodo požgali. Nemara si niso upali priti, ko smo tako pod hošo. Seveda pa smo se vedno umaknili, kadar so se pojavili kje blizu.

Maja 1942 so prišli v vas prvi partizani — podnevi. In odlije naprej neprestano, podnevi in ponoči. V naši vasi ni bilo izdajalec, pa tudi belih ne iz naše vasi. Res nekateri niso bili vneti za našo stvar, tudi grozilo, če so morali dati hrano, kadar je bilo treba, izdajali pa niso.

Pri nas so imeli kurjiti svojo stalno javko. Kadar so počivali ali čakali na čas, ko je bilo treba čez prago, — to je bilo najbolj

Kantetova mama iz Branice

hranila in zdravila tudi ranjene borce in izobesala rdečo krpo na okno, kadar je grozila nevarnost.

»Včasih je bilo tako hudo, da je bilo treba poklicati tudi zdravnika. Ko so vaščani nekoč opazili tuja-zdravnika v vasi, ko je odhajal iz naše hiše, so sprasevali, kdo je bil to. Pa sem rekla, da je prišel nekdo iz Trzic, da mu lahko prodam kaj živeža.« se spominja mama. In hiš spet dodaja: »Ne veste, kolikokrat so vdrl v hišo, vse premetali in preiskovali, da smo komaj utegnili pravočasno vse poskrbiti. Tudi pretepal so nas. Posebno jaz sem jih dobila prenekaterkrat. Ker nisem hotela nikoli nič vedeti in sem vedno trdila, da me brigam samo za svoja otroke...«

Nekajkrat med pripovedovanjem je stopila po vodo, da si je očisti usta. Bila je vsa razburjena, posebno se potem, ko je začela pripovedovati, kako sta padla brata in mož.

»Oba brata« so zajeli isti dan. Milan, ki so ga potem, ko je bil ranjen v četi, poslali na delo v tehniko, je bil tako že doma, Evgen pa je prav tisti dan prišel v vas po svojih aktivističnih opravkih. Prav takrat pa so v vas vdrl Nemci in oba zajeli. Poskušala sta uiti. Milan je skozi okno skočil v neko sosednjo hišo in menda sosedji se dejal: »Zdaj je pa zame konec. Potem so me s puskami kopitom tako razbili glavo, da so možgani brizgali po stenah. Drugi brat je poskušal doseči hosto in ga je na begu zadelo. Trikrat prej se je rešil, ko so ga umeli v rokah. Tokrat je obležal...«

Spet je skrnila vodo in komaj izgovarjala besede. V kuhinjo je za nekaj trenutkov legel moka. Mama si je dala opraviti okoli štedilnika in roke, ki se ji prej niso tresle, so ji zdaj na vso moč trepetale.

Gizelin mož je padel 23. februarja 1945. Naletel je na Nemce tam nekje pri Colu. S pistolo se je skušal prebiti, pa so ga zajeli in ubili.

Mama je dolgo molčala, potem je počasi spregovorila iz kota ob štedilniku:

»Nahuj mi je, veste, ko vidim, koliko je danes vseh dobrin in kako lepo je živeti. Moji pa niso v življenju užili nobenih dobrot. Danes marsikdo reče, da ne bi nikoli nič več delal za našo stvar. Pa ni prav tako. Še pred tatovi greš reševati svoje ime, pa ne bi šel z našo vojko reševati domovine! Kakor sem stara, bi šla.«

In svojih enainosemdeset let nosi Kantetova mama krepko, zravnano in z nasmehom.

»Lani sem imela velik praznik, je povedala ob koncu. »Z občine in Zveze borcev Sežana so mi prišli voščiti za osemdesetletnico. Prinesli so mi tisti kipec Partizanke.« je pokazala z roko na kuhinjsko kredenco, »pa pismeno priznanje, ki sem ga dala uokviriti. In odlikovanje, — red zaslug za narod s srebrnimi žarki. Eno odlikovanje pa imam še od prej.« je povedala. »Kar poživilo me je, verjemite.« se je spet zasmejala.

Spomenice 1941, ki bi jo prav gotovo po pravici zaslužila, pa Kantetova mama iz Branice ni nikoli dobila.

Slava Tarmanova iz Ljubljane

Ni se branila pripovedovati o tistih dneh. Nasprotno. Govorila je z navdušenjem in je bila potem vsa vneta in mlada, kakor da nima celih sedemdeset let.

»Pravzaprav me je vključila v delo za Fronto hčerkka Nade. Vsak dan več nalog zame je prinašala domov in vsak dan je večjo vno me sem jih opravljala. Ko so mi

Pepca Kraljeva z Verduna

nevarno, — sem vedno pazila, da niso zapali, da so šli na pot pravčasno.

Prehranili pa smo prav vse partizane, ki so kdaj prišli tudi mimo, pravi s ponosom Kraljeva mama. »Pa ni, kakor po čudežu, nikoli zmanjkalo, čeprav je naša zemlja skopa. Če drugega ni bilo, je bila vsaj krompirjeva juha. Po roški, oženivi sem imela tu na skrbi in na hrani kar trideset partizanov.«

Nemara je šla tudi še tako skromna krompirjeva juha siehernemu v slast, ker jo je Kraljeva Pepca skuhala in ponudila od srca.

»Pravzaprav smo imeli srečo,« ugotavlja danes, ko se ozira nazaj v tista leta. »Vsega skupaj so prišli beli in Italijani trikrat skozi vas. Enkrat so nam odgnali partizanskega konja. Kdo ve, kje so zvedeli zanj. Drugič so ranili nekega partizana nad vajo, pa jim je ranjen ušel. Pred leti so otroci našli tudi blizu vse rjav mitraljez in ob njem človeško lobanjo. Kdo ve, če ni bil prav on ta reže, premišljajem danes, ki si ranjen ni mogel pomagati in je tako sam in skrit izkrmel. Meni so padli v borbi trije bratje.

Potem smo le dočakali svobodo. Saj nismo mogli verjeti, da je res, da zvečer lahko brez skrbi ležemo, da zjutraj vstanemo in gremo lahko kamorkoli, brez nevarnosti in brez strahu.

Ne, nobene podpore nismo nikoli prošli. Od mojih dvanajstih otrok — Iztku, zadnjemu, je Tito bote — jih je zdaj še šestero pri kruhu. To je že polovica. In tisti, ki še sami zaslužijo, so dobri in pomagajo. Veste, bolj me, ko gledam, kako so si pokonjine in priznavnine na čudne načine priskrbeli nešteti taki, ki bi jih nikoli ne smeli dobiti, ker jih resnično niso zaslužili.

Pri nas smo delali iz pripravljanja in ve v nas šlo stvar, iz dolžnosti, ki smo jo čutili v sebi v tistih časih. A če danes premišlujem nazaj, se mi zdi, da je bilo tisto še vse premlado, da bi morali dati od sebe več in še več.« je rekla s tako iskrenim in poštenim pogledom svojih svetlih modrih oči, da sem vedela, kako resnično tako tudi čuti.

Ne, Pepca Kraljeva, mama naša partizanska iz Verduna, dovolj ste storili že s tem, ko ste široko odprli svoje pošteno srce slehernemu borcu in kar ste dali, ste dali v tistih dneh prav iz tega poštenega, z vero v pravičen pot prežetega srca.

Na svidenje jeseni v Dobniču, Kraljeva mama!

To stran posvečamo ob prazniku vstaje in ob letošnji 25. obletnici ustanovitve Slovenske protifašistične ženske zveze vsem borbenim ženam — poštovanim aktivistkam in pogumnim borkam našega narodnoosvobodilnega boja. Posebej vsem tisočerm, po vsej domovini razprošljenim partizanskim materam z zlatimi srci, ki so gostoljubno odpirale vrata svojih domov naši partizanski vojski, prehranjevale naše borce in belede nad njihovimi urami počitka. Predvsem pa vsem tistim, ki so prenašale najtežje bolečine takrat, ko so v boju izgubljale svoje može in otroke, pa so pogumno skrivale vase svojo brezmejno bridkost ter svojo iskreno ljubezen se naprej razdajale vedno novim sinovom in hčeram — borcem partizanom.

VANDA ŠKODNIK
Foto: S. BUSIČ in M. ŠVABIC

V skupščini in okoli nje Usklaje- vanje

Vlado Jaro

Tudi tokrat se je izkazalo, da se v republiški skupščini stvari zapletajo, kadar sprejemajo predpise po skrajšanem postopku. Ob tako demokratičnem vduhu v skupščini je to postalo že skoraj pravilo. Seveda ne mislim, da so nesoglasja med zboroma nekaj, čemur bi se bilo treba za vsako ceno izogniti, nekaj, kar postavlja skupščino v slabo luč. Nasprotno, so izraz demokratičnega usklajevanja stališč, soočanja argumentov in iskanja najustrežnejših rešitev v danih razmerah. Ni se namreč moglo izogniti skrajšanemu postopku, saj so stvari, ki jih je treba naglo ureddi, sicer pa je že tako dosti, priprave na učinkovitost našega skupščinskega sistema. V naglici pa, kajpak, ni mogoče vselej stališč do kraja uskladiti in je prihajalo, prihaja mi bo tudi v prihodnje prihajalo do različnih pogledov in potem seveda tudi do usklajevanja.

Na sejah republiškega in gospodarskega zbora pretekli teden je prišlo do usklajevanja stališč ob treh zadevah: ob zakonu o prispevku za gradnjo borskih stanovanj, ob dopolnitvah zakona o prispevkih in davkih občanov in ob dodatnem maloprodajnem davku. Gospodarski zbor ni bil za to, da bi znal prispevek za gradnjo borskih stanovanj 25 % ti, stopa dela sredstev, ki jih delovne organizacije izločajo v sklad skupne porabe za gradnjo stanovanj. Ta odstotek je nižji na 15, s tem da se obračunava od bruto zneska, vtem ko je bil prvotni predlog, da se obračuna od neto zneska. Se pravi od sredstev, ki ostanejo po odračunavanju zneska za subvencioniranje stanovanj. Zbora sta se naposled sporazumela za 20 %, in to od bruto zneska. Dopolnitve zakona o prispevkih in davkih občanov pa gospodarski zbor sploh ni sprejel.

Nastal je položaj, ki v ustavi ni predviden, niti ni obdelan v skupščinskem poslovniku. Obstaja pa precejen, ko isti zbor pred časom (15. februarja 1968) ni sprejel odloka o pogojih za ustanovitve določenih poslovnih bank. Takrat so si ustanovalci razločali tako, da usklajevalni postopek v takem primeru ni mogoč, ker ne gre za sprejem odloka v različnem besedilu, temveč je en zbor odlok v celoti zavrnil. Torej ni kaj usklajevati. Glede na ta precedens in še tudi na drugega, ko soci alnozdravstveni zbor ni sprejel tistih 5 %, zaradi česar je takratni izvršni svet odstopil, so se tudi tokrat postavili na stališče, da usklajevalni postopek ne pride v poštev. Izvršni svet se je odločil za predložitev novega zakona, kajti če ne bi bil sprejet, bi znova prišlo do obračevanja in razpisa. Zgodilo se je, da je Joško Štru kej na sejah obeh zborov prebral nov predlog zakona v nekaj spremenjenem besedilu.

dilu. Zbora pa sta mu spredeležala, da zakona ni predložil po formalni poti, kakor to običajno. To pa je precejen, ki ga ne bi kazalo poročiti.

Novi zakonski predlog je bil spremenjen le toliko, da velja zakon le letos, vtem ko trajanje prej časovno ni bilo opredeljeno. Očitno so sprejeli pripombo gospodarskega zbora, da zakon ni v skladu s sistemom in velja zato izjemno le letos, ker druge rešitve ni bilo možno najti v kratkem času. Tak zakon sta oboja zbora nato sprejela po hitrem postopku, četudi v obeh zborih niso o tem posebej glasovali.

Razlike v stališčih pa niso nastale šele na sejah zborov, temveč že prej, saj se pristojni odbor gospodarskega zbora ni bil za predlagano dopolnitev zakona o prispevkih in davkih občanov. Glede zakona o prispevkih za gradnjo borskih stanovanj je imel pomisleke, če ga je treba sprejeti po skrajšanem postopku. Morda ne bi bilo napak razmisлити o izpolnitvi skupščinske prakse v tem smislu, da bi predlagatelj akta poskusil sam se pred sejo pristojnih zborov najti za oboja odbora sprejemljivo rešitev. Pobudo bi res moral prevesti predlagatelj, kajti zbori so v našem skupščinskem sistemu posebej enakovredni in samostojna telesa ter stališča tudi neodvisna oblikujejo. Če pa to ni prej storjeno, morata seveda zbor stališča usklajevati med seboj, kar sta tokrat zaupala svojima odboroma. Seveda se je potem eden izmed poslancev upravičeno vprašal, zakaj stališče že prej niso uskladili, če so jih lahko zdej.

Gospodarski zbor pa je od amandamaj k zakonu o maloprodajnem prometnem davku sam odstopil, ker so se strinjali s stališčem republiškega zbora, da planinskih domov ne kaže oprostiti maloprodajnega prometnega davka na alkoholne pijače, ker bi ena izjema povzročila še več drugih, ker s točenjem alkoholnih pijač ne pospešujemo planinstva in ker bi oprostitve republiškega davka pomenila pritisk na občinske skupščine. Navsezadnje pa zneske republiški davek le nekaj čez en odstotek zmanjša alkoholne pijače, občinski pa čez 20 in s tem planinstvo v bistvu nič ne pridobijo.

Omejil sem se le na te primere, četudi je bila razprava o republiškega zbora o re balancu proračuna, ki ji je sledil umik predloga odloka o povečanju invalidskega dodatka in sprejem zakona o vojaških vojni invalidih po hitrem postopku, tudi značilna za to, kaj se dogaja, če sprejemajo v skupščini predpise po skrajšanem postopku. Zbor pa je na priliki sodel, da se z zakonom o pravihnikih le ne mudi tako, da bi ga na hitro sprejeli, da je sprejel le predlog za izjemo zakona, četudi so tudi zanj predlagali skrajšani postopek ne glede na roke.

Podatki in resničnost

Koprski hotel »Vrtilapa« je razpisal delovno mesto šefa recepcije. Kot pogoj za to delovno mesto so zahtevali diplomno ekonomsko ali filozofsko fakulteto z znanjem angleščine in nemščine. Čeprav bi sprejeli tudi kandidata brez prakse, se na razpis ni nihče prijavil.

V sešanski občini bi potrebovali okoli 20 ljudi z visokošolsko izobrazbo za različna delovna mesta. V petih delovnih organizacijah te občine še dlje časa ni imajo direktorjev, ker se na razpise ni nihče prijavil. V žirskobistriški občini jim kažejo izkušnje, da razpis za delovna mesta, kjer je potrebna visja ali visokošolska izobrazba, ne rodijo sadu. Podobno je tudi v cerkljanski občini.

Na različnih sestankih lahko neredko slišimo, kako ljudje z visokošolsko izobrazbo ne morejo dobiti zaposlitve. V statistikah o nezaposlenih lahko marsikje beremo podatke, da so med njimi tudi taki, ki so končali srednjo, višjo in visokošolsko, pa se želijo prvič zaposliti, ali pa so že bili v kakšni službi.

Ob vsem tem se poraja vprašanje: kje je pri tem resnica? Ali imajo prav statistike, ki govorijo, da ljudje z visjo ali visokošolsko izobrazbo ne morejo dobiti dela? Neizpolnilno dejstvo je, da se na številne razpise, tudi take, ko so voljni sprejeti začetniki, dostikrat nihče ne prijavi.

»Saj vem, razpis je gola formalnost, saj so se že

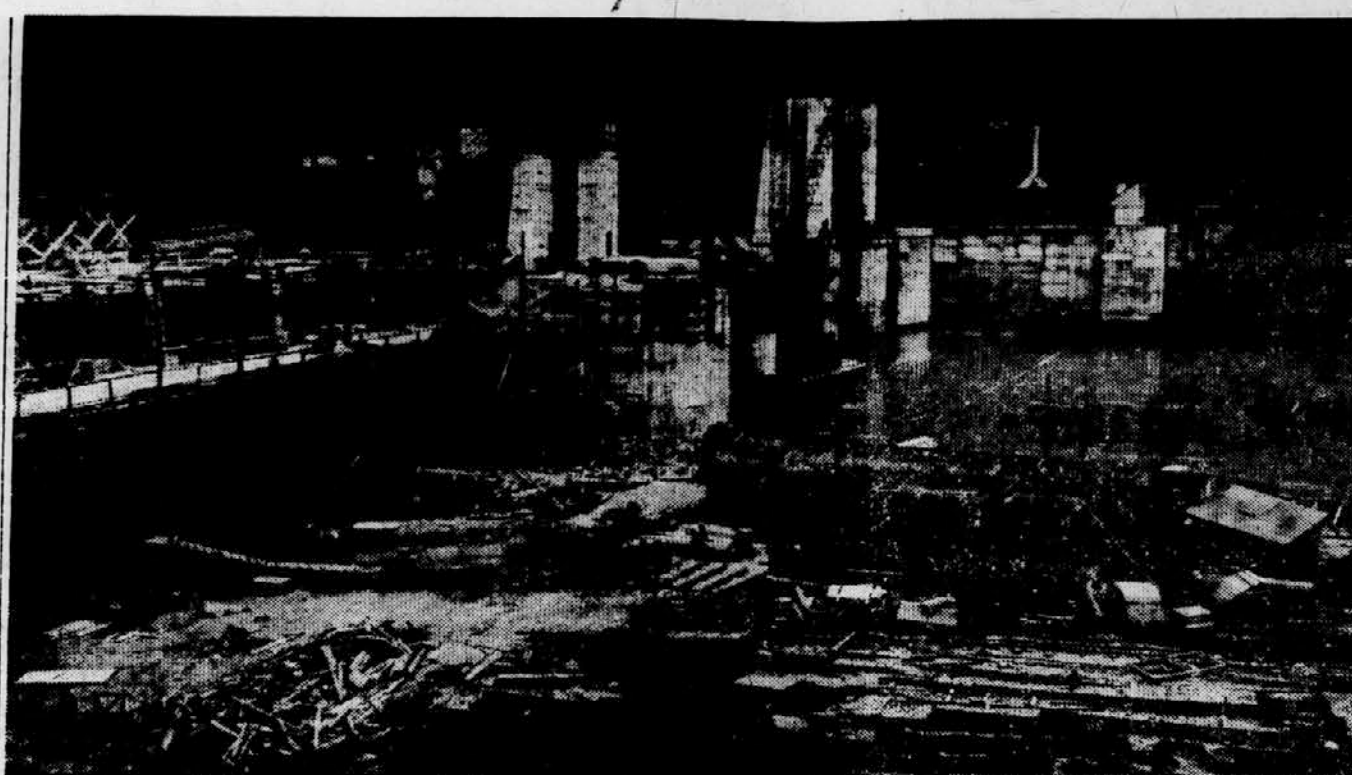
davno prej odločili za drugo.« Je odgovoril mlad človek z visokošolsko diplomno ekonomsko ali filozofsko fakulteto z znanjem angleščine in nemščine. Čeprav bi sprejeli tudi kandidata brez prakse, se na razpis ni nihče prijavil.

Morda res tu in tam se vedno razpisujejo delovna mesta, ki so jih že objavili drugim. Toda vse več primerov pa, ko si zlasti v manjših, manj razviti občinah trudijo dobiti solane ljudi, a jim navzlic razpisom in celo osebnim stikom ne uspeva.

Tega pojava si ni mogoče drugače razlagati, kot da podatki o nezaposlenih izjemoma niso pravi, da se ne niso prijavili na razpisna delovna mesta v manjših krajih. Zato so raje prijavljeni kot brez dela. Tudi osebni dohodki niso tisti, ki bi od ljudi z visokošolsko izobrazbo ne morejo dobiti zaposlitve. V statistikah o nezaposlenih lahko marsikje beremo podatke, da so med njimi tudi taki, ki so končali srednjo, višjo in visokošolsko, pa se želijo prvič zaposliti, ali pa so že bili v kakšni službi.

Ob vsem tem se poraja vprašanje: kje je pri tem resnica? Ali imajo prav statistike, ki govorijo, da ljudje z visjo ali visokošolsko izobrazbo ne morejo dobiti dela? Neizpolnilno dejstvo je, da se na številne razpise, tudi take, ko so voljni sprejeti začetniki, dostikrat nihče ne prijavi.

»Saj vem, razpis je gola formalnost, saj so se že

Te dni je na elektrarni Fala na ogled zelo zanimiva dokumentarna razstava o gradnji in obratovanju hidroelektrarne od njenih začetkov do danes. Razstava je uvod v proslavo petdesetletnice te naše najstarejše in nekoč največje elektrarne na Dravi.

HE Fala je začela obratovati s prvimi agregati leta 1918, s pripravi na gradnjo in prvimi gradbenimi deli pa so začeli že pred prvo svetovno vojno. Med vojno so dela opravljali pretežno ruski in italijanski vojni ujetniki. Elektrarna je bila z instalirano močjo 43,4 MVA po dograditvi ena največjih na Balkanu in v Jugoslaviji sploh. Z razširitvijo omrežja je falka elektrarna odločno prispevala k industrializaciji mariborskega območja, dajala pa je energijo tudi celjskemu, ptujskemu in varazinskemu območju. Njen pomen za elektrifikacijo je bil velik tudi po osvoboditvi, saj so bili tukaj številni seminarji, tečaji in šole za mlade strokovnjake našega elektro gospodarstva. Posebno se za strokovnjake, ki so tedaj začeli z gradnjo novih in močnejših hidrocentral na Dravi.

Hidrocentrala Fala je od začetka obratovanja do danes proizvedla blizu 8 milijard kilovatin ur električne

energije. Njena letna proizvodnja znaša sedaj okrog 200 milijonov kilovatin ur. Z novimi rekonstrukcijami in zamenjavanjem starih agregatov pa bo elektrarna v prihodnjih treh letih povečala svojo proizvodno zmogljivost in jo izenačila s svojimi sosedami na Dravi.

V povojnem obdobju je kolektiv falka elektrarne prisel do vrste novih pridobitev. Zgradili so 47 stanovanj in tako domala vsem članom kolektiva omogočili nastanitev v svojih blokih. Med nove pridobitve pa sodijo tudi nova kino dvorana s cinemascopeom, knjižnica, kegljišče in igrišča na prostem. V načrtu imajo tudi gradnjo kopalnega bazena, s čimer bodo znatno prispevali k rekreaciji mladih. Kolektiv elektrarne je tudi mnogo prispeval k razmahu športnega življenja, zlasti v okviru TVD Partizan Fala-Selnica, imel pa je tudi vsa leta odločilen vpliv na razvoj kulturnoprosvetnega življenja v okviru Svobode.

Na dokumentarni razstavi je med rednimi in zanimivimi fotografijami o gradnji elektrarne tudi tale slikovni zapis 28. junija 1916, ki kaže bodočo elektrarno na Fali šele v prvih surovih betonskih obrisih.

Skupščinski ukrepi za boljši položaj naših premogovnikov

Zvezni in gospodarski zbor zvezne skupščine sta sprejela več predpisov, ki bolj izenačujejo pogoje gospodarjenja premogovnikov z drugimi panogami

Ukrepi za izboljšanje premogovnikov, sestavljajo poseben skupino predpisov, ki sta jih sprejela zvezni in gospodarski zbor zvezne skupščine. S spremembami zakona o tarifni zveznega davka na promet so se povečale davčne stopnje za vse vrste kurilnega olja, da bi ceno za kurilno olje izenačili s ceno premoga. Za lahko, srednje in težko kurilno olje (uporabljajo ga v industriji, toplarnah itd.) se je stopnja davka na promet povečala od 14 na 39 odstotkov. Dosedanja 14-odstotna stopnja bo še naprej izjemoma veljala za kurilno olje, ki ga uporabljajo v pomorskem in rečnem prometu.

Na promet s kurilnim oljem za gospodinjstva — to doslej ni bilo obdavčeno — je uvedena 25-odstotna davčna stopnja, kar pomeni, da se bo tudi ceno za liter tega goriva v prodaji na drobno povečala od 46 na 57,5 din in morda, zaokroženo, na 58 din.

Hkrati so, da bi spodbudili porabo premoga, oprostil davka na promet uporabnike tako imenovanih trajnih žarečih peči na premog. Gre za peči nove konstrukcije, ki jih uporabljajo v gospodinjstvih in v katerih se premog najbolj smotrno izkoristi.

S spremenjeno tarifo zveznega davka na promet so bile določene tudi nove davčne stopnje na promet s cigare tami. Te davčne stopnje so nižje od dosedanjih. Vendar pa pocenitve cigaret v prodaji na drobno ni mogoče pričakovati, ker so davek zmanjšali, da bi tovarne dobile več denarja, s katerim bi izboljšale kakovost izdelkov. Toda cene za cigare, tobak za pipo in za njuhaneč naj bi se znižale vsaj na raven, na kateri so bile ob koncu lanskega leta. Takrat se je namreč povečal davek na promet teh izdelkov, zaradi česar se je zmanjšala poraba. Prav zato so zdaj davek ponovno zmanjšali, tako da je na stari ravni.

Z novim zakonom o prispevku za nekatere investicije so uvedli posebno dajatev v zvezi z vlaganji, s katerimi se povečuje poraba nafte kot goriva. Štiridesetodstotni prispevek bo treba po tem zakonu plačevati glede na vrednost novih termoelektrarn, industrijskih in mestnih toplarn in toplarn za ogrevanje stanovanjskih blokov, če bodo kurili v njih s tekočimi gorivi. Ta prispevek je federacija odstopila republikam, na ozemlju katerih ga bodo pobirali, republike pa ga bodo izkoristile zgolj za razvoj ali sanacijo premogovnikov.

Finančna sredstva skupnih rezerv, ki so v republikah in občinskih skladih, bodo goče tudi v prihodnje izkoriščati za izplačevanje osebnih dohodkov rudarjem in za njihovo prekalifikacijo. Ta ukrep je veljal že lani, s sprejetim predpisom so ga samo podaljšali.

S temeljnim zakonom o posebnih pogojih za pridobivanje pokojnih rudarjev so omogočili republikam, da v odvisnosti o posebnih razmer priznavajo pravico rudarjem do upokojitve, še preden jim poteče celotna delovna doba. Če torej republika zagotovi sredstva, lahko rudarji, ki imajo 20 let delovne dobe, od tega najmanj 15 let neposrednega dela v jami, dobijo začasne pokojnine. Prav tako se bodo z dopolnitvami 25 let delovne dobe upokojujili tudi delavci, ki so preživeli najmanj 15 let v jami ali pa so opravljali dela, ki so bila samo v zvezi s proizvodnjo. Ne glede na starostna leta in krajšo delovno dobo bi imeli ti delavci pravico do neokrajnjene pokojnine. Ta pravica ne velja samo za tiste rudarje, ki so zdaj v jamah, temveč tudi za tiste, ki so tam preživeli pred-

pisano vrsto let, zdaj pa v rudarskih podjetjih opravljajo zunanja dela, najpogosteje kot delovni invalidi ali omejeni delavci.

Umirjeno gibanje cen

V juniju, ko pridejo na trg zgodnji kmetijski pridejki, se indeks cen na drobno običajno poveča, naslednje mesece spet popušča. Lani je znašal junjsko povečanje indeksa cen 2 odst., letos pa je bilo to povečanje po podatkih republiškega zavoda za statistiko le skromno. Indeks cen na drobno se je od maja do junija povečal le za 0,5 odst., od 103,5 v maju na 104,0 v juniju. Nasprotno lanskemu juniju pa se je razlika zmanjšala, tako da je bila raven cen v letošnjem juniju le za 2,2 odst. višja kakor lani v tem mesecu. Od maja do junija so narasle predvsem cene vrtnin. Statistika je zabeležila višje cene mladega krompirja. Za 1,4 odst. so narasle cene alkoholnih pijač v trgovini s spremembah zveznega prometnega davka. Meso se je skromno pocenilo za 0,4 odst., maslo pa se je pocenilo za 2,3 odst. Od tekstilnih izdelkov so se po sprostitvi cen podražile le bombazne tkanine za 5,1 odst., medtem ko so se volnene tkanine pocenile za 1,5 odst. in svilene tkanine za 1,2 odst. Obutev pa se je pocenila le za 0,3 odst. Višje cene zgodnjih kmetijskih pridevkov so močneje vplivale na življenjske stroške. Indeks cen življenjskih potrebščin je nasproti maju znašal za 1,8 odst. prejemniki zaradi povečanja stroškov za hrano za 3,6 odst. Kljub temu pa so bili življenjski stroški v juniju le za 2,6 odst. višji kakor lani v istem mesecu.

Razmišljanje

Kako ustvarjamo devize

Pod geslom »devize tiste, ki jih ustvarja« predlagajo lokalne gospodarske zbornice Zagreba, Beograda, Sarajeva in Reke s precejšnjo publiciteto v zagrebškem tisku nov devizni režim, ki bi sponel na načelu prostega razpolaganja z devizami in prostega oblikovanja tečajev na deviznem trgu, medtem ko temelji sedanji devizni režim na enotnih paritetnih tečajih deviz, na obveznem odkupu pretežnega dela ustvarjenih deviz po Narodni banki in na distribuciji deviz.

Menda se vsi strinjamo s tem, da sedanji devizni režim ni prinesel pričakovanih rezultatov, da je poln neresenih problemov, neenakih pogojev in protislovij. Težave, ki jih povzroča ta režim, pa še zdaleč niso takošne, da jih ne bi mogli odpraviti drugače kakor s tem, da žrtvujemo doseženo stabilizacijo — to bi bil namreč končni rezultat prostega trgovanja z devizami — in to prav v času, ko se v razmerah stabilizacije kažejo znamenja povečane aktivnosti gospodarstva in zopetnega naraščanja industrijske proizvodnje.

Omenjene štiri lokalne zbornice s svojimi predlogi niso našle pričakovane odziva pri republiških gospodarskih zbornicah. Zato so stopile s svojimi predlogi pred široko javnost, in to prav zdaj, ko potekajo razprave o končnih predlogih za nujno spremembo in dopolnitev deviznega režima in za odpravo neresenih osnovnih problemov, kar naj bi pripomoglo, da se postopno liberalizira uvoz in sprost promet z devizami ter bolj prilagodi sistemu samoupravljanja v gospodarstvu.

V zagrebški mestni zbornici so začeli pripravljati predlog novega deviznega režima že pred dvema letoma. Za svoje zamisli so pridobili mestni zborci v Beogradu in Sarajevu in naposled tudi zbornico na Reki. Svoje predloge so predstavili omenjenim štirim zbornic nedavno razločili tudi na seji izvršnega sveta sabora Hrvatske, kjer so kljub priznanju, da je njihova kritika sedanjega deviznega režima upravičena, naleteli tudi na tehtne pomisleke, pri čemer je bilo med drugim poudarjeno, da sedanje težave ne izvirajo zgolj iz deviznega režima. Tudi v odboru skupščine SR Slovenije so nedavno razpravljali o slabostih deviznega režima in pri tem obojili stališče komisije za zunanjetrgovinsko dejavnost pri izvršnem svetu in predloge republiške gospodarske zbornice, ki grejo za to, da je treba čimprej izpopolniti devizni režim in zunanjetrgovinski sistem v smislu konkretnih predlogov, za kar pa ni potrebno da bi spreminjali osnovna izhodišča sedanjega deviznega režima.

Predlog omenjenih starih zbornic, po katerem naj bi z devizami prosto razpolagali tisti, ki jih ustvarja, je prvič hlalet na ugoden odmev pri mnogih gospodarskih organizacijah. Ko pa so se podjetja začela v stvar poglabljati, so kmalu spoznala, da bi si nakopala vrsto težavnih problemov, če bi začeli uveljavljati to načelo. Predvsem je težko reči, kdo pravzaprav ustvarja blago. Izvozniki in proizvajalci blaga za izvoz jih gotovo ne ustvarjajo sami. Tu je še vrsta kooperantov, subkooperantov in dobaviteljev, ki imajo pri tem svoj tehten delež, njim pa spet pomagajo drugi dobavitelji in tisti, ki opravljajo prometne in druge storitve, vsem pa so v večji ali manjši meri potrebne devize. Ta veriga soustvarjalcev deviz nima konca. Skratka, devize ustvarja celotno gospodarstvo. Tu ne predstavljajo izjeme niti kmetijska proizvodnja za izvoz, ki neposredno ni obremenjena z deviznimi izdatki. To velja tudi za izvoz storitev. Ali naj potem izvozno podjetje, ki bi po predlogu omenjenih zbornic prosto razpolagalo z devizami, dodeljuje ustrezne del deviz kooperantom in dobaviteljem in ti spet svojim subkooperantom itd. Skratka večji del plačil med podjetji bi moral opravljati z devizami, hkrati pa bi del plačil značilnega edinega plačilnega sredstva v notranjem prometu. In kdo naj bi oskrboval z devizami tisti del gospodarstva, ki ne pride v poštev za izvoz; kdo naj bi zagotovil devize za uvoz blaga za široko potrošnjo in za potrebe družbene skupnosti? Vsega tega se zavedajo tudi avtorji predlogov omenjenih starih zbornic.

Po njihovih predlogih bi moral neposredni ustvarjalci deviz del dobijenih deviz odstopiti za splošne družbene potrebe, zlasti za potrebe federacije (pri tem računajo na deležem okrog 30 odstotkov). To tem odstopku pa bi z devizami prosto razpolagali za lastne uvožne potrebe in za potrebe svojih partnerjev v okviru poslovnega sodelovanja, ostanek pa bi prodali na deviznem trgu za ostale potrebe, in sicer po tečajih, ki bi se oblikovali po ponudbi in povpraševanju.

Prav ta točka predlogov od kriva precejšnjo mero neprimernosti. Predvsem zanesljiva obveznost, ki smo jih s stabilizacijo dinarja prevzeli nasproti mednarodnemu monetarnemu skladu, in obveznost po zakonu o pariteti dinarja. Pri tem se postavljajo težavni vprašanja, kdo jamči, da ne bodo v prostem prometu z devizami prevladovale prizadevanja reševati izvozne težave s prodajo deviz po višjih deviznih tečajih, kakor ustrezajo z zakonom določeni pariteti. Ti višji devizni tečaji pa bi imeli neogibno za posledico naraščanje proizvodnih stroškov in s tem tudi cen ter nadaljnje zviševanje deviznih tečajev. Izkušnje v drugih državah nas uče, da so vselej propadli poskusi doseči ravnotežje v plačilni bilanci po poti fleksibilnih deviznih tečajev. O tem nam zgornjo pričajo razmere v nekaterih južnoameriških državah, kjer so takšni poskusi postali trajno žarišče inflacije in kjer si sledijo devalvacije valut druga za drugo. Mar naj zdaj tudi mi krenemo po tej nevarni poti in si lahkomiselno zapravimo s tolikimi naporji doseženo stabilizacijo?

Avtorji predlogov sicer poudarjajo, da bi fluktuacije deviznih tečajev omejevala intervencija. Toda kako naj Narodna banka intervenira na deviznem trgu, če bi od padla obveza oddaja dela deviz in bi morala tudi sama, da pride do deviz, tekmovali z ostalimi kupci deviz na prostem deviznem trgu. Da bi dosegli uravnoteženje plačilne bilance, si avtorji zamišljajo uvedbo določenih omejitev v blagovnem uvoznem režimu. To pa bi pomenilo, da bi sicer odpravili administrativno

dodeljevanje deviz, hkrati pa bi si nakopali drugo morda še nevarnejše administrativno v blagovnem režimu, kjer nihče ne jamči, da ne bi pri tem prišlo tudi do neekonomskih kriterijev pri določanju uvoznih omejitev. V boju za deleže v blagovnem uvozu bi se verjetno še okrepili centralistični birokratski vplivi.

Predlog omenjenih zbornic za uvedbo prostih deviznih tečajev sloni verjetno na nekritičnem sprejemanju teoretičnih stališč o fleksibilnih deviznih tečajih, ki jih zagovarjajo nekateri vidni zahodni strokovnjaki na monetarnem področju. Ti pa imajo v mislih fleksibilne devize tečaje zgolj v praksi držav, ki imajo že konvertibilno valuto, in tudi to le v točno določenih okviri. Fleksibilnost si zamišljajo tako, da bi na primer v Veliki Britaniji razširili pas, v katerem se lahko giblje tečaj angleške funta (zdaj 2,38 do 2,42 dolarja za funt), kar naj bi močnejše stimuliralo izvoz in destimuliralo uvoz pri višjih deviznih tečajih in narobe pri nizkih deviznih tečajih. Pri tem bi se zmanjšala potreba intervencij Angleške banke na deviznem trgu. Mi pa smo še daleč od konvertibilnosti in bi se z uveljavitvijo predlogov zbornic le še oddaljili od tega cilja. Omenjene zbornice zdaj pošiljajo v zahodne države ekipo strokovnjakov, da bi tam proučili sistem in funkcioniranje deviznega trga. Prav bi bilo, da bi to storili prej, preden so nastopili v javnosti s svojimi predlogi.

Precej problematična je tudi trditve, da bi le neomejeno razpolaganje z ustvarjenimi devizami ob prostem oblikovanju deviznih tečajev ustrezalo načelom samoupravljanja v gospodarstvu, češ v tem primeru bi podjetje, ki proizvaja za izvoz, prišlo do neokrajnjene protivrednosti ustvarjenih deviz, medtem ko je zdaj voškodovanec, ko dobi le protivrednost po uradni tečaju. Nam pa se zdi, da so proizvajalci, bolj kakor na dodatnem dohodu od ustvarjenih deviz, zainteresirani na čim stabilnejših pogojih gospodarjenja in na možnosti rednega uvoza nujno potrebne reprodukcijske materiale po zagotovljenih enotnih tečajih, ker bi jim šele taki stabilni pogoji omogočili dolgoročno povezovanje s partnerji v inozemstvu in vključevanje v kooperacijo, kar je ena izmed temeljnih nalog gospodarske reforme. Tako integriranje v svetovno gospodarstvo, ki mora biti dolgoročno, pa bi postalo zelo riskantno, če bi osvojili predloge omenjenih zbornic.

V času, ko je po lanskem devalvaciji funta in letošnjih dogodkih na mednarodnem trgu zlasti bolj kakor kdajkoli prej prodorilo v svetovnem merilu spoznanje, da so za razvoj in razširjanje mednarodne trgovine nujno potrebne stabilne paritete med posameznimi valutami in ko je Francija po splošni stavki v aprilu in maju žrtvovala v dveh mesecih nemi manj kakor 1,7 milijarde dolarjev svojih zlatih in deviznih rezerv, da je obdržala frank na pariteti, se nam zdi kar neodgovorno razpravljati o predlogih, ki bi imeli za posledico, da bi brez potrebe spravljali v nevarnost pariteto dinarja in s tem po srednjo tudi uspešno doseženo stabilizacijo cen.

FRANCE SEUNIG

Kdo bo pridelal več pšenice

Četrtna tekmovalcev v Sloveniji so kmetje iz ljutomerske občine

Med letošnjimi tekmovalci v vsej državi za visok hektarski pridelek pšenice jih je okrog 3300 ali 3 odst. v Sloveniji. Skoraj ena četrtna vseh tekmovalcev v naši republiki pa so kooperanti dveh kmetijskih združenj v ljutomerski občini. To ponovno potrjuje, da kmetijske zadruge lahko igrajo pomembno vlogo pri pospeševanju proizvodnje med kmeti, če so dovolj podjetne.

Kmetijska zadruga Mursko polje v Križevcih je spodbudila za tekmovanje za visok pridelek pšenice 475 kmetov, sosednja zadruga Kmetovalec v Ljutomeru pa 329 kmetov. Vsak od teh kmetov tekmuje muje povprečno s trizett hektara posevka. Podjetnost teh dveh združenj pa se kaže očitno, če tekmovalce na eno njunem območju pri pridelovanju pšenice primerjamo s kooperacijo v ptujski občini, kjer je kmetijska organizacija zajela le 150 ha. Ptujski kmetje gotovo niso

pšenice bodo v ljutomerski občini nižji, kot so pričakovali. Suša jim je povzročila podobno škodo kot v mnogih drugih krajih države. Tekmovalci pa so vzile temu za dovoljni, čeprav seveda ne povsem. Kmetje tehtajo in računajo, ob ugodnem vremenu bi morali zrasti na njivi 45 stotov pšenice na hektar, letos pa je je zaradi suše za četrtno manj. Toda kmetje, ki so posejali lastno »seme« in niso pognojili posevkov z umetnim gnojilom, so našli še skoraj polovico manj.

Okrog 900 kg umetnega gnojila je torej povečalo pridelek pšenice za okrog 1500 kg ali še več. Gnojilo je drago, a gnojenje z njim se je vzelo temu splačalo tudi ob manj ugodni letini.

Precej kmetov je spodbudilo k izdatnemu gnojenju

pšenčnih posevkov tekmovalje. Marsikateri bi morda porabil za polovico manj gnojil, če ne bi tekmoval. Vrednost pridelka bi bila precej manjša, kot je izdal več za gnojilo in dobro seme.

J. PETEK

vsak četrtek
anena
ZA MLADE
PO SRCU

ZA
SONČENJE

KREMA, MLEKO, SPRAY OLJE, SPRAY PENA

K R K A — Novo mesto
V SODELOVANJU Z BAYER LEVERKUSEN

Novice

LJUBLJANA: Trio Lorenz v Salzburgu — V sklopu mednarodnih izmenjalnih koncertov med ljubljansko Akademijo za glasbo in tovrstnimi tujimi zavodi je pred kratkim z velikim uspehom koncertiral v Salzburgu Trio Lorenz. V Dunajski dvorani Mozarteuma so bratje Lorenz predstavili salzburski publiki dela Haydna, Beethovna, Schostakoviča in Ramova.

CELJE: gostovanje po Koroski — Člani celjskega Amaterskega gledališča so dobili vabilo, naj bi v drugi polovici septembra gostovali v nekaterih krajih po avstrijski Koroski. Slovencem, ki ne živijo v domovini, naj bi pokazali gro Ono Zupanciča Veronika Deseniška. Delo, ki so ga pred leti že igrali na celjskem Starem gradu v okviru pomembnih iger, bodo tokrat pripravili za odraslo publiko, ki bo manj spektakularna, vendar psihološko poglobljena. Veronika bo zrealiziral Cveto Vernik, scenski osnutek pa risal Tone Zorko.

KOSTANJEVCI NA KRKI: 7000 obiskovalcev razstave — Razstavo Svet naivnih v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki si je doslej ogledalo že več kot 7000 obiskovalcev. Zaradi izrednega zanimanja so sklenili razstavo podaljšati do konca tega meseca. Na fotografiji: Petar Grgec — Japa Santekev (olje na seklu, 1967).

BEograd: knjiga izbrane vietnamske poezije — Beograjska »Prosveta« je izdala v avgustu knjigo prevodov izbrane vietnamske poezije, ki jo je pripravilo združenje srbskih književnikov. Izšla bo pod naslovom »Tovariš, tona hiša gorje, v njej pa bo 54 pesmi najbolj znanih književnikov obdobja Vietnamov, in sicer od avtorja iz XV. stoletja Ngujen Traje do Ho Si Mina in partizanskih pesnikov vietnamskega juga. Knjiga je rezultat skupnih prizadevanj srbskih pisateljev in delavcev papirne in grafične industrije, matinsjena pa bo z minimalnimi stroški. Ves denarek od njene prodaje bo šel v sklad za pomoč vietnamskemu ljudstvu.

BEograd: fotografije Dušana Stanimirovića — V galeriji Doma mladine so odprli razstavo umetniških fotografij Dušana Stanimirovića, ki ga pritevajo med vodilne svetovne mojstre umetniške fotografije. Stanimirović, ki že trideset let živi v Parizu, predstavlja svoj cikel fotografij v New Yorku.

OHrid: kulturne prireditve — Peti večer kulturno umetniške manifestacije Ohridsko polje 68 je izpolnil lokalni koncert beograjskih umetnikov Radmire Bakočević, Burdijevke Čakarević in Zdena Marasovića. Gostje so v cerkvi svete Sofije izvajali Verdieve, Marcellova, Scarlatti, Vivaldi, Gluckova, Händlova in Bachova dela. Poslušalci so bili navdušeni.

UDIMPESTA: seminar o Bartoku — V glavnem mestu Madžarske se je začel drugi Bartokov seminar, na katerem proučujejo delo in življenje tega velikega umetnika pod vodstvom najpomembnejših poznavalcev Bartokove literature. Kot edini slovenski predstavnik se bo udeležil seminarja violinist Tomaž Lorenz iz Ljubljane.

naši razgledi

Izšla je nova, 14. (397.) številka Naših razgledov. Vodnik: Edvard K. Jeli. »Avventicna« revolucija bi delavskega razreda v sodobnih razmerah. Mojca Drcar — Mur-
Francia — kriza in
muza. Emil Milan Pintar, jugoslovanski delez v mednarodnem znanstvenem so-
delovanju. Dr. Ignacij Vo-
je. Simpozij o Skenderbe-
ci v Prishtini. Franc Jor-
nan, Dialektika Voljana
Rusa. Mitja Brodar, Pri-
pomba k prvemu zvezku
Zgodovine človeštva. Ivo
Pirković, Naš zgodnji sre-
dini vek. Kristijan Zgan-
gor. Glas s Koroskega o
dunajskem Korotanu. Po-
govor Naših razgledov:
Franc Kjeklar, direktor
kmetijskega obrata Rak-
čan, o anomalijah v kme-
tistvu.
Anton Ingolič, Sumijo
zgodovini domači (odlomek
iz romana). Ana Blažič,

ZAVAROVALNICA SAVA
POSLOVNA ENOTA POSTOJNA

posreduje prodajo karamboliranih avtomobilov na JAVNI DRAŽBI, ki bo v soboto, dne 27. julija 1968 ob 10. uri v prostorih poslovnice enote v Postojni, Vojkova 7.

Podatki karamboliranih vozil so naslednji:

- OSEBNI AVTO ZASTAVA 750 — ZG 244-04, leto izdelave 1963, prevoženih 65.000 km, izključna cena Ndin 2000,00, vozilo je pri avtomobilniku Miru Furlanu, Postojna, Globočnikova št. 2.
- OSEBNI AVTO RENAULT GORDINI — NM 49-33, leto izdelave 1966, prevoženih 35.200 km, izključna cena Ndin 4000,00, ogled vozila pri avtomobilniku Miru Furlanu, Postojna, Globočnikova št. 2.
- OSEBNI AVTO FIAT 1500 — KP 121-40, leto izdelave 1964, prevoženih km po generalnem popravilu 42.696, izključna cena Ndin 9.509,00, ogled vozila v garazi ŠVP Nova Gorica, Kolodvorska št. 5 vsak delovni dan od 7. do 14. ure.

Interesenti morajo položiti kaveljico v višini 10 odstotkov od izključne cene, po prodaji pa mora kupec plačati kupnino v gotovini. 6952

Tradicija in mladost

Ob dvajsetletnici Akademске folklorne skupine „France Marolt“

Navada je, da se naša folklorna skupina predstavi ljubljanskemu občinstvu z letnim koncertom. Za letošnji nastop so študentje pripravili 2 novi postavitvi: Vlaške ples, ter Ples iz Srbije, kar je vsekakor lep uspeh. Ker je od letošnjih nastopov, ki je bil v Križankah v okviru Poletnih kulturnih prireditev, minilo precej časa, in ker skupina leto praznuje dvajsetletnico delovanja, se ponudimo ob skupini sami.

Stare šege, ljudski plesi in kmetijski izumirajo. Vedno

manj je ljudi, ki jih pozna. Pokojni France Marolt, znan slovenski etnograf in muzikolog, jih je iskal, zbiral, zapisoval. Čuteč njih lepoto jih je želel iztrgati pozabi in predstavi današnjemu človeku. Za ohranitev starega, tradicionalnega je izbral mladost. Leta 1945 je ustanovil Mladinsko skupino folklornih plesov, ki pa je po treh letih imela povsem študentski značaj. Nostla je ime Toneta Tomšiča, po prezgodnji smrti ustanovitelja 1951. leta pa si je nadala njegovo ime. Od takrat nastopa kot

Akademška folklorna skupina France Marolt. Iz namena ustanovitve je sledil jake koncept dela: zvestoba pristnosti in izvirnosti pri postavitvi ljudskih plesov na oder. Lahko trdimo, da je skupina ostala zvesta temu načelu. Po Maroltovi smrti je zato skrbel Glasbeno narodopisni inštitut v Ljubljani kot strokovno vodstvo skupine. Veliko dela za razvoj in napredek skupine sta vložili Tončka Maroltova in Marija Šuštarjeva. Tončka Maroltova je imela glasbeno vodstvo, plesne pa poučuje Mirko Ramovž ob pomoči nekaterih starejših članov skupine.

Od prvih Koroskih plesov in Panonske suite do zadnje postavitve zelo samostojnih in originalnih Reajzanskih plesov se je slovenskih plesov nabralo za celovečerni nastop in več. Vendar skupina plesu tudi nekaj značilnih plesov drugih jugoslovanskih narodov zato, da bodisi domačin, bodisi tujim gledalcem prikaže čimbolj pestro in zaokroženo, čeprav se zdaleč ne popolno podobno bogate folklorne zakladnice jugoslovanskih narodov.

V dvajsetih letih se je zvrstilo mnogo nastopov po skoraj vsaj Evropi ter mnogih republik Slovenije in drugih republik. Skupina si želi čim več nastopov doma. Toda nastop skupine je precej drag (dvorana, prevoz, amortizacija noč) in v mnogih krajih tega izdatka ne premorejo. Prepričan sem, da bi televizija morala imeti več posluha za plesno folkloro in da bi ji gledalci bili zato hvaležni.

Polne dvorane, vzharni aplavzi, laskave ocene tiska, prva mesta na festivalih in vedno več vabil na gostovanja so dokaz visoke kvalitete skupine. Tudi sad odrekanja, volje in poštovanja dela. Koliko časa terjajo dela in nastopi, lepo ilustrira malce šegava čestitka članici, ki je diplomirala: čestitamo, da ti je bilo od folklori uspešno tudi diplomirati.

Toda mladost to zmore. Zmore, če ji je pri srcu petje in ples, če ji je pri srcu dediščina ljudske kulture. Nekdo je zapisal: ljudska umetnost je kot igra in okrasek. Mladost se poda. D. T.

Pod črto

Kako daleč (blizu) do varstva spomenikov?

Spomeniško varstvo doživlja vse večje pretrpne, zlasti tam, kjer so prišli v zadnjem času do večjih del ter so se ta pokazala več kot pomembna in umestna. saj so marsikje kulturno zgodovinski spomeniki propadali tako rekoč pred našimi očmi. Težnja, da bi se v tem trenutku zavarovalo in obnovilo, kar se še da, je vsekakor odraz spoznanja, da nam je v preteklih letih sušilo tako veliko kulturnih spomenikov, da smo se dostikrat počutili da kraja oisoamašene in — nemočne.

Kaže, da se je v novomeški občini nekaj zgnilo. Svet za prosveto in kulturo je pred kratkim obširno razpravljal o spomeniškem varstvu ter sklenil, da je ena prvih nalog izdelava topografskih kulturnih spomenikov, za katero je pri Medobčinskem zavodu za spomeniško varstvo v Ljubljani že precej zbranega gradiva. Strokovnjaki, ki obiskujejo teren, namreč ugotavljajo, da ljudje dostikrat ne vedo za pomembnost te ali one stavbe, hišnega portala ali česa podobnega: stare lesene hišice rušijo oziroma prenavljajo po svojem okusu, brez kakršnegakoli posvetovanja. Če bi bilo možno v čim krajšem času izdelati topografsko kulturnih spomenikov, potem bi marsikje tudi zaustavili

SE VEDNO JE VZGALA — Eden najbolj priljubljenih pa tudi veselih plesov, kar jih pleše akademska folklorna skupina »France Marolt«, je gorenjska polka. Sploh je sulta gorenjskih plesov vselej odplešana z živahnim temperamentom, prikipnuta programska celota, ki je deležna priznanja gledalcev.

PREVALJCA
iz nemščine oziroma slovenščine v ruščino iščemo za tehnične tekste. Ponudbe pošljite na: **TEHNIČNI BIRO JESENICE** Jesenice, C. Zelezarjev 8/d. 6923

SVET SOLE
OSNOVNE SOLE RIHARDA JAKOPIČA Ljubljana-Siška Ul. dr. Derčar razpisuje prosta delovna mesta za:

4 UČITELJE vzgojitelje v oddelku za podaljšano bivanje učencev v soli

UČITELJA za razredni pouk Osebnih dohodkov po pravilniku o razdeljevanju osebnega dohodka. Zaradi reorganizacije solstva v občini Siška imajo prednost kandidati iz občine Siška. Stanovanj ni. Pisemne ponudbe sprejema ravnateljstvo sole do vključno 31. 7. 1968. 6944

Aleksander Solženjcin

Rakov oddelek

46. nadaljevanje

»Filozof.« je odgovoril direktor banke, ki se je tudi ustavil in se skušal zbrati. Ni se več mrislil in opostil je že Kostoglotovu današnje neumestne in netočne citate iz filozofov preteklosti. Ničesar mu ni očital, toda potrebni so mu bili naslovi nabiralcev.

»Predavatelj pa grič!« Kostoglotov je zmajal za glavo.

Prav nič se ni kesa, da tam v sobi ni naglas objavil naslovov nabiralcev. Po logiki okolice, ki ga je bila sedem let obdelovala kot valjar, bi tako lahko storil samo cenen »frazjer«: vsi bi se lotili pisanja nabiralcem, cene bi poskočile in gobe ne bi dobili. Toda na štiri oči je bil dolžan dati naslov dobrim ljudem. Tistemu geologu je že vedel, da bo dal, čeprav doslej z njim še ni spregovoril deset besed, toda vseč mu je bil njegov gobec in kako je povedal v zagovor pokopališč. In Demki bo dal, čeprav Demka nima denarja. (Sicer pa ga tudi sam Oleg nima ni gobe, nima s čim kupiti.) Tudi Federuau lahko da in Niju in Sigbatovu — kot tovariseru v nesreči. Toda naj vsak poprosi posamič, če pa ne reče — nič. Toda tale preda-

vatelj-filozof je prazen človek, tako se je zdelo Olegu, in kdo ve, kaj napleta v svojih predavanjih? Morda samo glave meša? ... In čemu vsa filozofija, če ga je bolezen tako vrgla iz tira? In kot nalašč ga je zgrabila prav za grič!

»Zapišite naslov nabiralca!« je ukazal Kostoglotov. »Samo za vas!«

Filozof je s hvaležno naglico zapisal. Ko je nehal narekovati, se je Oleg obrnil stran in po hitel na sprehod, dokler se niso zapirli vrat. Na križu za dvverno ni bilo nikogar.

Oleg je z občutkom sreče zajel hladni negibni zrak, in se preden si je z njim očistil pljuča, je prižgal cigareto, brez katere ni bilo popolne sreče. (Čeprav je zdaj poleg Donove tu Maslenikov imel za potrebno, da je v pisnu opomnil, da se je treba odredi kajenju.)

Bilo je povsem brez vetra in ni se zmrzovalo. V odsevu luči iz okna je bila vidna bližnja luža — na vodi se ni delal led. Bil je šele peti februar — pa že pomlad, tega ni bil vajen. Megla, ki pravzaprav ni bila megla, je nekakšna lahka meglica, je visela v zraku, tako lahka, da ni ničesar skrivala, ampak samo mehčala obdise in zmanjševala ostrino oddaljenih svetilk in oken.

Na levi od Olega so se dvigali kvivku nad strehe štirje piramidasti stolpi kot štirje bratje. Na nasprotni strani je stal osamljen, toda kosat stolp, ki v rasti ni zaostajal za onimi štirimi. Takoj za njim so se zgoščala druga drevesa v kotu parka.

Z neoprijemljivega kamnitnega krila trinajstega oddelka se je spuščalo par stopnic k položni asfaltni stezi, ki jo je na obeh straneh obdajala

PRIZADEVANJE PRED NASTOPOM — V petek zvečer so v Križankah koncertirali godbeniki Ljudske milice. Za dirigentskim pultom je stal gost z Nizozemskega, Rien Rats. Slikali smo ga na eni zadnjih vaj pred koncertom. Foto: Miloš Švabič

Glasbeni dogodki

Briljanca orkestra

Drugi koncert Moskovske filharmonije v Križankah

Drugi večer gostovanja orkestra Moskovske filharmonije so bile ljubljanske Križanke skoraj do kraja polne. Spored je obetal zanimiva in preizkušena dela, ki uživajo veliko popularnost povsod, kjer jih izvajajo. Osrednji del programa sta namreč bil 5. koncert za klavir in orkester Ludwiga van Beethovna in 5. simfonija v e-molu Petra Iljiča Čajkovskega.

Za dirigentskim pultom orkestra Moskovske filharmonije, ki se nam je že prejšnji večer predstavil v svojem polnem sijaju, je stal tokrat mladi dirigent Vladimir Mošenski. Njegova umetniška sila je prišla seveda najbolj

do izraza v simfoniji, ki jo je oblikoval tako, da se je izognil cenenim efektom. Katere zlasti slabši dirigenti radi poudarjajo in iščejo preko njih priznanje publike. Ravno zato je bila simfonija srečno sorazmerna v svoji romantični tragiki in veličini, našla je pravo ravnotežje med tragiko in patetiko, sentimentom in sentimentalnostjo. Orkester je izvedel simfonijo z vso eksaktnostjo, omeniti je zlasti solo prvega roga v drugem odstavku, kot nasploh izvrstna trobila, ki imajo sposobnost velikega dinamičnega razločkov, kar je za velike orkestre sicer značilno, pri nas pa le bolj redko slišimo.

Koncert godbe milice

V času dvajsetletnega obstoja je godba milice doživela lep razvoj. Zlasti v zadnjem času pa je z nekaterimi dobrimi koncerti ponovno opozorila nase. Že lanski koncert je pokazal na kvaliteto raste tega ansambla, ki ga vodi Jože Hriberšek.

Tudi letošnji nastop v okviru ljubljanskih poletnih prireditev potrjuje mnenje o rastoči kvaliteti ansambla, ki ga sestavljajo pihala, trobila, tolkala in dva kontrabasa. Sestav je podoben podobnim ansambliom drugod, ki so na tem področju dosegli precejšnjo kvaliteto (Nizozemska, Velika Britanija idr.) ter vključuje saksofone, ki dajejo celotnemu zvoku posebno ublažilo barvo.

Godba milice je tokrat nastopila pod vodstvom dirigenta Riena Ratsa, gosta z Nizozemske. Pretežni del sporeda je bil posvečen nizozemskim skladateljem, kar je razumljivo glede na ugled, ki ga uživajo nizozemske pihalne godbe, in na nesne stike, ki jih naša godba goji z Nizozemci. Tako so bili na sporedu Gerard Boedija (simfonična pesnitev Halewija), Flor Peeters (Suite Modale), Meindert Boekel (Scherzo). Poleg njih so bili zastopani še Berlioz s priredbo uverture »Rimski karneval«, Aram Hačaturjan s priredbo treh plesov iz baleta »Čajkanec in hrvaški skladatelj Natko Devčić s priredbo svoje »Istrske suite«.

Godba milice je svoj zahtevni spored pod vodstvom živahnega in impulzivnega dirigenta Riena Ratsa lepo izvedla. PRIMOZ KURET

Prejeli smo

Zahvala tiskarjem

V trenutku, ko prihaja tudi do prostorske združitve posameznih obratov CP Delo v novem Domu tiska, odhaja med drugim v preteklost ime TRIGLAVSKE TISKARNE. Ljudem, ki sta jim blizu skrb in napori za doseganje kvalitete tiska, je to ime poznano s kolofonom del najvišje strokovne kvalitete, oblikovalcem pa kolektiv blizu kot izredno strokovno ugašeno instrument, ki je kot celota znal prisluniti z veliko mero idealizma sodobnemu naporu na grafično-tipografskem področju.

Le s takim, skupnim napurom je bilo mogoče dvigniti v zadnjem času našo tiskarsko produkcijo zopet na ravni, ki jo je pred vojno imela nekaterih področjih že imela (knjižne opreme), vendar tokrat opazno tudi izven naših meja (n.p. katalog Mednarodne grafične razstave 1967 ali tisk za BIO 1968). Pri tem se je moral obrat Triglavske tiskarne poleg posluha za kva-

litetno izvedbo tudi zahtevno finančno angažirati v organizaciji sodobnega strojnega parka, črkovnega materiala in ne nazadnje usposobiti na polju barvne tehnike. Ta pozitivna kontinuiteta individualnega angažiranja v lastnih sredstvih, ki jo je vedno težje ohraniti v svetih industrijskih aglomeracijah, je bil obstojen pogoj dosedanjih rezultatov in upamo, da bo mogoča tudi v integralnem Domu tiska.

Društvo likovnikov-oblikovalcev Slovenije se v imenu svojih članov, grafičnih in tipografskih oblikovalcev, ob tem prehodu javno zahvaljuje celotnemu strokovnemu kolektivu obrata TRIGLAVSKE TISKARNE, posebej pa njenemu direktorju, tovarišu Henriku Bručanju, ki je z izrednim razumevanjem ne samo podpiral vse vlozene napore oblikovalcev z veliko mero strokovne zahtevnosti. ARH. IVO SPINČIČ predsednik DLOS

Ali je pouk o kmetijstvu potreben?

Dejstvo je, da kmetijstvo v osnovnih šolah nima prave veljave, čeprav je v zakonu o osnovni šoli (29. člen) podčrtano, da so svobodne aktivnosti učencev sestavni del vzgojnega in izobraževalnega dela v šoli in da bo osnovna šola uvajala učence glede na njihova nagnjenja in sposobnosti ter ožje krajevne potrebe tudi v nekatere začetne prvine strokovnih znanj.

Iz tega razlage izhaja mnenje, da bi morali pri prihodnji uvedbi vsi v zadnjih dveh razredih osemletni obvezni pouk iz kmetijstva, da bi dobila mladina tako osnovno znanje s tega področja. Nekateri celo predlagajo, da bi se pri obstoječih osemletnih podaljšal pouk za dve leti, vendar samo za tiste učence, ki nameravajo ostati doma na kmetiji.

Iz tega sledi, da je treba pouk o kmetijstvu vključiti v učni program osnovnih šol, citirani podaljšek pouka za dve leti pa bi služil kot nadomestitev za bive kmetijsko nadaljevalno šolo.

Deveto in deseto leto, prebiti v osnovni šoli, bi uspešno služilo kmetijski mladini, ki nima možnosti, da bi šla v šole za kmetovalce ali kmetijsko šolo. Podaljšane osnovne šole bi morale vzbujaati v mladini smisel za sodobno kmetijsko gospodarstvo ter ljubezen do zemlje in kmetijskega dela, kazale naj bi pot, po kateri bi se mogel kmet z razpoložljivimi sredstvi in razumnim gospodarjenjem ustvariti boljše življenjske pogoje. Strinjamo se s mnenjem, da bo občasna strokovna predavanja v zimskem času na podeželski nezadostna oblika izobraževanja. Pri tej obliki ne moremo ostati. Naša naloga je, da ustanovimo šole za kmetovalce, ki bi delovale kot zunanji oddelki že obstoječih kmetijskih šol. Le tu lahko najde mladina tudi sodobno prakso na sami šoli, deloma pa na kmetijskih kombinatih ali pri kmetijskih združenjih po potrebi in dogovoru.

Kmetijski mladini bi morala biti na široko odprta vrata kmetijskih šol in šol za kmetovalce z lastnimi sredstvi ali pa s stipendijami občin, kmetijskih in drugih organizacij. Kmetijske šole naj še naprej vzgajajo strokovnjake za družbeno gospodarstvo in tudi za zasebno zemljo, ki prav tako potrebuje dobre upravitelje.

Vsi se strinjamo, da so potrebne kmetijske šole, šole za kmetovalce in gospodinske šole za redno šolanje, da pa je dobrodošlo tudi sodelovanje delavskih univerz, ki skrbijo za dopolnilno izobraževanje občanov.

V pripravi je gradivo za zakonsko ureditev strokovnega izobraževanja mladine po končani osnovnošolski obveznosti in izobraževanja odraslih. Upamo, da bodo kmalu uresničene davne želje kmetičkih ljudi.

Razumljivo je, da je treba poskrbeti tudi za finančna sredstva za vzdrževanje šol, kar pa ne bo težko, če bodo vsi merodajni dejavniki pokazali dovolj razumevanja za nov način šolanja kmetičke mladine in za vse oblike dopolnilnega strokovnega izobraževanja oziroma izobraževanja odraslih.

ing. LADO JERŠE

Trgovina
»KERAMIKA«
Ljubljana, Nazorjeva 8
razglašeno delovno mesto

PRODAJALNICE
za določen čas
POGOJ: KV prodajalca kmetičke ali galanterijske stroke.
Nastop takoj s poskusnim delom, prejemki po pravilniku.
Ponudbe pošljite upravi podjetja. 6833

vica kopati se v reki. Se mnogo mnogo takih pravice je bilo.

In med njimi — pravica pogovarjati se z ženskami.

Ozdravljenje mu je vračalo vse te čudovite, neštivilne pravice!

Stal je, kadil in se naslajal.

Oleg je siljal glasbo, ki je prihajala iz parka — toda ne prav tisto, ampak kot bi bila četrti simfonija Čajkovskega in kot bi zvenela v njem — nemiren težak začetek simfonije, ena sama čudovita melodija iz tega začetka. To melodijo si je Oleg razlagal po svoje, morda ne tako, kot bi bilo treba — kot da se je nekdaj vrnil v življenje ali kot da je bil slep, pa je spregledal, kot da tupa, drsi z roko po predmetih ali dragem obrazu, tipa in se še vedno boji verjeti svoji sreči: da so ti predmeti zares, da jih njegove oči začnejo videti.

XII.
V nedeljo zjutraj, ko se je hitela oblakiti za službo, se je Zoja spomnila, da jo je Kostoglotov prosil, naj za naslednje dežurstvo obvezno obleče prav tisto sivo-zlato obleko, katere ovratnik je bil videl pod haljo oni večer in jo je hotel videti pri dnevnih svetlobah. Nesebične prošnje je prijetno izpolnjevali. Ta obleka je bila za danes primerna, ker je bila na pol praznična, Zoja pa je računala, da bo čez dan malo polnarnila, pričakovala pa je tudi, da ji bo Kostoglotov pridelal družbo.

Na hitro se je odločila, oblekita narodno obleko, jo z nekaj udarci dlan poravnala, počesala lase na čelo; bilo je že pozno in plašje je natikala že med vrati, babici je komaj uspelo, da ji je vtaknila zajtrk v žep.

V nekaj vrstah

MURSKA SOBOTA

Osrednja proslava bo pred soboškim gradom — Za letošnjo proslavo ob dnevu vstaje je soboška mladina pripravila največ kulturnega sporeda. Osrednja proslava bo pred soboškim gradom na večer pred praznikom.

APACE

Začetek gradnje šole — V prihodnjih dneh bo soboško gradbeno podjetje »Pomurje« začelo graditi novo osnovno šolo v Apačah. Nova šola bo veljala 201 milijonov Sdin. Občinska skupščina v Gornji Radgani je dala kredit v Ljubljanski kreditni banki (120 milijonov Sdin) in pri Pomurjski kreditni banki (80 milijonov Sdin) in bo odplačevala anuitete iz proračunskih sredstev.

Stanovanje borcev — Republiški odbor Zveze združenj borcev NOV je odobril za popravila stanovanj članov Zveze borcev-kmetov v Apaški kotlini 80 milijonov Sdin. S temi sredstvi bodo zgradili tudi nekaj novih stanovanj za borce. Posojilo je brezobzorno za dobo 12 let, z oročitvijo pri Pomurjski kreditni banki pa z obetajo enakoudeležbo tega denarnega zavoda.

DOLGA VAS

Odkopavanje rimskih ostankov — Ze več let se arheologi ukvarjajo z mislijo, da so našli okrog Dolge vasi pri Lendavi sledove ene izmed osrednjih rimskih cest, ki je povezovala Italijo in Panonsko kotlino, saj so našli nekatere dokaze. Sedaj so dokončne priprave za obsežna izkopavanja že v teku. Prihodnje leto bodo namreč začeli z obsežnimi izkopavanji ob tej cesti. Za delo slovenskih arheologov se zanimajo tudi madžarski arheologi, ki bodo spremljali ta izkopavanja, ki bodo v neposredni bližini jugoslovansko-madžarske meje.

KOPER

Olešpan Pristaniki trg — Poslopje, kjer je do nedavnega poslovala Intervetropa, so začeli v celoti preurejati. Vanj se bo vselila uprava javne varnosti. Na Pristanikem trgu prav tako urejajo proceje in priključne hiše nasproti avtobusne postaje. V preurejene prostore se bo vselil koprski Slatnik.

Samski dom — V novem »Gradisovem« samskem domu, ki so ga nedavno spravili pod streho, že delajo obrtniki. Zato računajo, da se bodo lahko delavci selili v samski dom, ki bo imel 120 ležajev, že v prvih dneh oktobra.

IZOLA

Ceste asfaltirajo — Med novimi stanovanjskimi hišami zahodno od Prešernove ceste so začeli asfaltirati ulice. Stanovanci so tako komunalno urejanje z zadovoljstvom pozdravili.

KOPER

Slabo založen živilski trg — Ze nekaj dni je koprski živilski trg slabo založen, pa tudi prodajalcev je manj. Skoraj povsem so izginile s tržnice breskve. Privrkat so se pojavili tudi prodajalci lubenic. Prodajajo jih po 5 Ndin za kilogram. V okolici Zadra, od koder pripeljejo te sadeže, so menda po 30 par.

KRANJ

Skupen projekt — »Prospektbiro« iz Nove Gorice je Gorenjski turistični zvezi predlagal, da bi izdal skupen projekt Zgornjesavske in Šoke doline, za katerega bi pripadali denar Goriška in Goriška Kreditna banka. Na zadnji seji upravnega odbora te zveze so ta predlog navedeno sprejeli.

Za domače goste popust

V Zuesterni hočejo pridobiti več domačih gostov

Ze ob začetku letošnje turistične sezone so nekateri turistični in gostinski delavci naglašali, da bi bilo treba bolj pritegniti domače goste in to z različnimi popusti. Nekatera gostinska podjetja so res določila za predsezono znatne popuste za domače goste. Koprsko gostinsko podjetje »Triglav« pa je v svojem hotelskem poslopiju Zuesterna določilo znižane cene za domače goste tudi v glavni sezoni.

Kompletan pension za domače goste, ki bodo bivali v Zuesterni vsaj tri dni, bo za 25 odstotkov cenejši, kot so običajne cene zanj. Prav tako bodo dajali 25-odstotni popust tudi tistim domačim gostom, ki bodo želeli pri njih le prenočevati in zajtrkovati.

Gostinsko podjetje »Triglav« je že letos sklenilo pogodbe z različnimi potovalnimi agencijami iz drugih republik, ki organizirajo skupinska potovanja v Italijo. Za take sku-

»Za nas je sezona končana«

V Fiesi je avtoecamp poln, pa tudi vsak dan je do kopalcev S piranjskega Komunalnega podjetja so se obrnili na lučjsko knjižnico zadrugo, naj bi tam postavila kakšen kiosk s sadjem in zelenjavo, saj ljudje neprestano povprašujejo po obojem.

»Za nas je sezona končana« se je glasilo odzovor na drugem koncu žice, »breskev skoraj ni več«.

Pri obratu postojanskega Nanosa v Koprju pa so bili še bolj nejevoljni nad pobudo.

»Za kaj takega je treba kupiti kioski in vse organizirati. Letos ne pride to v poštev, bo pa prihodnje leto.«

Pa naj še kdo reče, da nam izkupiček od turizma ne vrže dosti, če je že sredi julija za nas sezona končana, za preskrbo letošnje potrebe potrebujemo toliko časa, da bi uspelo to organizirati šele do prihodnjega leta! G. G.

„Pivo Union“ — tretje na svetu

Uspeh pivovarne »Union« na svetovni pivovarski razstavi

Na letošnji svetovni pivovarski razstavi, ki je bila v Londonu, se je ljubljanska pivovarna »Union« prav dobro odrezala. Ljubljansko pivo je namreč na tekmovalstvu za svojo kvaliteto dobilo diplomu, »tretjega najboljšega piva na svetu«.

V »Unionu« so te dni dobili diplomi, ki jih je iz Anglije poslal organizacijski odbor razstave. Po tradiciji namreč ne dobijo diplome samo pivo, ampak tudi glavni pivovar in so jo zato poslali tudi obratovodni »Unionar« Marjanu Avguštinu, ki v Ljubljani že več kot 5 let varja pivo. Kot smo zvedeli po vojni, se ne nobena jugoslovanska pivovarna ni dobila mednarodne priznanja.

Svetovno pivovarsko razstavo priredijo vsako leto v drugem kraju in se je po navadi udeležilo okrog 300 proizvajalcev piva z vsega sveta. Obenem razstavljajo tudi izdelovalci brezalkoholne pijače, proizvajalci opreme, polnilnih strojev, embalaže in steklenice.

Samo tekmovaljenje poteka zelo strogo. Vsaka pivovarna mora komisiji, ki je anonimna, poslati 40 steklenic piva. Steklenice in zamaški morajo biti brez vsakega oznaka. Del poslanega piva potem analizirajo na vse mogoče na-

Otroci na počitnicah — kateri je vaš?

Debeli rtič poleti ni moč spoznati. Tihon naselje se v treh poletnih mesecih spremeni v pravo otroško mrvljišče. Iz vse Slovenije so tu mladi bolniki, morja in sonca potrebni. Tole nam je napisala mala Darja Koželj:

»Ze 14 dni sem v mladinskem zdravilišču na Debelem rtiču. Ko sem bila doma v Ljubljani sem vedno težko dihala. Pa tudi ka-

ljala sem večkrat. Astma me pesti. Tu, v zdravilišču pa se dobro počutim. Med kolonisti sem hitro našla prijateljico. Iz Ljubljane je. To pa ni edina prijateljica. Še več jih imam. Nekateri so celo iz Avstrije. Prav zabavno je na Debelem rtiču. Sonca in morja je na pretek in oba dobro izkoriščamo. Pa tudi za druge igre je poskrbljeno, zvečer pa

sedemo pred televizijski zaslon in spremljamo oddaje za otroke.

Skoraj bi pozabila, še sporočilo za mamico imam. Hrana v zdravilišču je odlična. Stehali so me in ugotovili, da sem za cel kilogram težja.

DARJA KOZELJ IN DRUGI OTROCI IZ ZDRAVILIŠČA DEBELI RTIČ

Kamnik: 75 let planinskega društva

Slavnostna seja upravnega odbora drugega najstarejšega planinskega društva v Sloveniji

Kamniško planinsko društvo, ki je drugo najstarejše v Sloveniji, slavi letno 75. obletnico ustanovitve. Ob tem jubileju prireja društvo iz slavnosti in prireditve. V petek zvečer je bila v gornjih prostorih restavracije »Planinske« slavnostna seja upravnega odbora Planinskega društva Kamnik.

Zanimivo je omeniti, da je bil ustanovni sestanek kamniške podružnice Slovenskega planinskega društva, tako se je takrat imenovalo, istega dne, ob isti uri in v istih prostorih pred 75 leti. Slavnostni seji so med drugim prisostvovali predsednik občinske skupščine Vinko Gorec in predstavnik Planinske zveze Slovenije prof. Tine Orel. Slavnostni seji so prisostvovali tudi člani prvega slovenskega pevskega društva »Lira«, ki so zapeli tri pesmi.

Pred pričetkom slovesnosti so planinci na kamniških Zalah s šopki gorskih cvetic okrasili grobove štirinajstih umrlih predsednikov društva in se tako oddolžili njihovemu spominu.

Ustanovni sestanek društva je pred 75 leti sklical takratni kamniški župan in lekarnar Josip Močnik z namenom, obuditi narodno zavest domačinov in vzbuditi ljubezen do gora. Vabilu se je odzvalo 32 narodnjakov, ki so si zadali nalogo, da označijo gorske poti in nekaj let kasneje tudi postavijo planinski dom na Kamniškem sedlu. Uspešno delo društva se je nadaljevalo do druge svetovne vojne.

V tem času se je povečalo članstvo društva, mnogo je bilo vključenih tudi mladih ljudi, in zgrajena planinska koča na Kamniškem sedlu.

Vojna v letih 1941 do 1945 je delo prekinila. Člani društva so se v velikem številu udeležili narodnoosvobodilne borbe in tudi žrtve iz planinskih vrst so bile velike.

Po osvoboditvi se je delo društva še bolj uspešno nadaljevalo. Obnovo planinskega doma in poti so kamniški planinci zrtvovali preko 150.000 prostovoljnih delovnih ur.

T. C.

T. JANČAR

„Stoji učilna zidana“

Po sto letih so v Zagradcu zgradili prvo pošteno šolsko poslopje

To, kar se bo danes dogajalo v Zagradcu ne bi mogli imenovati otvoritev nove šole, kajti skoraj lahko trdimo, da Zagradec še nikoli v svoji zgodovini ni imel spodobne šole in potemtakem tisti »nove« lahko odpade. Enostravno otvoritev šole, bi lahko rekli. Zagradec, eden izmed centrov Suhe Krajine, središče h kateremu gravitira več kot 1000 prebivalcev Krajine, bo v nedeljo sprejel goste, ki se bodo udeležili otvoritve moderne šole — štirirazrednice.

Več kot 100 milijonov starih dinarjev je veljala, denar je odšla občinska skupščina na Grosuplje. Zanimivo je, da je to edini objekt, ki so ga po vojni dobili Zagradecani. Povsod se je gradilo, samo na njih se je vedno pozabilo, je bilo slišati tu in tam. In celo res je menda. Sicer pa nova šola nima imena, posvečena je spominu žrtve fašizma, nacizma, spominu padlih Subokranjčanov.

Mislili, da ni nikogar, ki bi si upal trdit, da Subokranjci manj potrebujejo šolo kot na primer Ljubljani. Vendar so imeli prvi to smolo, da je vedno ostalo samo pri načrtih. In to že skoraj 100 let.

V Zagradcu so po mežnarjih, ki so poučevali za 20 —

30 krajarjev na teden, leta 1874 ustanovili prvo, laično osnovno šolo. In od takrat naprej ni prosvetni veter prinesel v Zagradec nič novega. Še do letos so otroci poslušali predavanja o poti v socializem v prav istih prostorih stare mežnarje, v katerih so njihovi pradedje imeli priliko slišati, da je za bogom prvi po vrsti presvetil cesar. Ti meninili šolski prostori niso do leta 1955 imeli niti tekoče vode. Obhajljalo pa se je. Skoraj sto let. Ze leta 1936 so kupili občinski veljaki na levi strani ceste nad Zagradcem nji-vo, na kateri bi stala nova šola. Ze oni so ugotovili, da tisti dve učilnici v mežnarji in tretja v gasilskem domu ne zadostujejo.

Pa je prišlo do sprememb v upravi, predsedali so stolčice, bi sedaj rekli temu, in Zagradecani in prebivalci 16 okoliških vasi, so tako glede šolstva, kakor tudi vsega drugega, ostali na istem.

Med vojno je v Zagradcu delovala, ne sicer v mežnariji, pač pa v milnu ob Krki partizanska šola, kjer se je poučevalo po učnem načrtu, ki ga je izdal odsek za prosveto pri predsedstvu SNOS. Šolarji so morali večkrat bežati v gozd, medtem ko so v mežnariji mirno zohabali oves okupatorjevi konji in mule.

Po vojni se tudi ni nič spremenilo. Morda se je celo poslabšalo. Grad se povsod se gradi, so Zagradecani brali in poslušali, v časopisih in po radiu. Pri njih pa ne.

Pokazali so mi naglušnega možaka, ki je še lani izjavil, da dokler bo on živ, Zagradec ne bo dobil spodobne šole. Kako pa naj bi govoril drugače, ko pa je poslušal bajke o novi šoli od tistih časov naprej, ko so ga prvi pretepli z leskovo — v vzgojne razmere.

Zdaj pa kotom stoji. Bleščeča, moderna. Zagradecani

so sicer upeli, da bodo dobili popolno osemletko, vendar so se morali zadovoljiti s štirirazrednico. Vendar so izdelani načrti za popolno osnovno šolo, ker bo morda nekdo toliko denarja, da bo storjeno tisto, kar bi že tako dolgo moralo biti. Šola ima štiri učilnice, sanitarije, zbornico in kabinet, avlo pa je mogoče uporabiti za nastope in proslave.

Telovadnice pa ni, ni bilo denarja, čeprav je okrajni šolski svet Novo mesto že 1875. leta predlagal, naj se v Zagradcu za šolobevne otroci zgradi telovadnica in šolski vrt.

Realno pogledano, Zagradec je po skoraj sto letih dobil prvo pošteno šolo, v kateri bo nabiralo znanje sto otrok iz Zagreba in okoliških vasi. Otroci ne bodo imeli več občutka, da se bo v temnem razredu vsak čas pojavil mežnar z leskovo in tisti tisti naglušni očene, ki bo morda laže umrl.

In na koncu lahko pove- mo, da šole v Zagradcu še zdaj ne bi bilo, če se dva ali trije možje v vasi ne bi leta in leta prizadevali za šolo in če ne bi bil na volilnem mestu grosupljske občine mož, ki je znal oceniti potrebe in znal najti sredstva.

Solo so končali v slabih desetih mesecih in graditelj SGP Grosuplje bo ob otvoritvi podaril šolski knjižnici lepo zbirko knjig. Morda je zanimivo še to, da stoji šola prav na isti nivi, ki so jo občinski možje namenili za hram učenosti leta 1936.

M. BAUER

F. S.

Letos v Sloveniji že 206 mrtvih

Samo minuli teden se je na cestah deset ljudi smrtno ponesrečilo

Minuli teden so slovenske ceste spet zahtevale velik krvni davek. Zaradi neprimerne hitrosti, nepravilnega prehitavanja, izsiljevanja prednosti, vinjenosti in drugih vzrokov smo lahko v zadnjih sedmih dnevih zabeležili nič več in nič manj kot 215 prometnih nesreč, v katerih je kar deset oseb podleglo ranam. Poleg tega jih je bilo še 103 težje in 165 lažje ranjenih. S 73 nesrečami je na prvem mestu območje Urv Ljubljana, 35 jih je bilo v Mariboru, 22 v Celju, po 17 v Kranju, Novi Gorici in Novem mestu, 20 v Koprju in 11 v Murski Soboti. Gmotske škode na vozilih pa je za več kot 905.000 N din.

Od 1. januarja pa do danes je bilanca prometnih nesreč kar grozljiva na pogled. 206 oseb je izgubilo življenje v 3739 nesrečah. Predlagam tudi pove, da je bilo še 1697 težje in 2270 lažje ranjenih. Vso škodo pa so ocenili na približno 15.382.475 N din.

V. G.

Smrtna nesreča mopedista

MARIBOR, 20. jul. Danes ob 9.35 uri se je pripetila na Tržaški cesti nasproti hiše št. 87 huda prometna nesreča, pri kateri je izgubil življenje 46-letni mešarski mojster Franc Bauman, zaposlen v poslovalnici KIK Pomurka v Mariboru. Bauman iz Voseka št. 7. Nesreča se je pripetila v trenutku, ko se je Bauman pred križiščem pripravil za zavijanje na Ptujsko cesto. Pri tem ga je prehitel tovornjak s priklopi, ki ga je upravljal sofer Andrej Repija. Tovornjak je mopedista prehitel po desni strani. Mopedist je obelzel pod sprednjim levim kolesom priklopec. Umrli je zaradi notranjih poškodb.

Motorist podrl pešca

SLOVENSKE BISTRICA, 20. jul. Danes dopoldne se je pripetila v Slovenski Bistrici na Ljubljanski cesti pred beninskimi črpalni huda prometna nesreča. Motorist Hinko Fropolič iz Ritozija je podrl 84-letnega Ivana Stefela. Motorist je pripeljal iz Slovenske Bistrice proti križišču za Poljane. V tem smrti je hodil po levi strani tudi pešec. Ko je motorist pripeljal v njegovo bližino, je pešec nenadoma prešel na desno stran ceste. Črpalnik Motorist je zatrobil, vendar ga pešec zaradi naglušnosti ni slišal. Stefel je s hudimi poškodbami prejel v mariborsko bolnišnico. M.

Fiat 1300 pred avtobus

MARIBOR, 20. jul. — Danes ob 5.30 uri sta na Tržaški cesti pred betonskim ribnikom trčila fiat 1300, ki ga je vozil Janez Florjančič iz Maribora in avtobus, ki ga je upravljal Janez Grošelj iz Rač. Avtobus je pripeljal proti Hčam, iz Hč pa je pripeljal osebni avto in avto pred avtobusom levo proti ribniku. Osební avto je pri trčenju zasulsko za 180 stopinj ter je končno obstal na travi ob ribniku. Florjančič se je pri nesreči le laže poškodoval. Zato pa je tem večja škoda na osebni avtomobilu, za okrog 15.000 din, pri tovarnjaku pa 8.000 novih din. M.

Poročilo antifitoforne službe

Po dežju, ki je bil v zadnjih dnevih po vsej Sloveniji, se ponovno nasešljajo ugodni pogoji za kmetskega plesen ali fitoforno.

Priporočamo ponovno temeljito škropljenje krompirjevih nasadov, ker je s tem preprečimo škodo, ki jo plesen lahko sedaj povzroči krompirju.

Za enkratno škropljenje vsakega hektarja potrebujemo enega od naslednjih fungicidov: »bakrovo apno 25« — 12 kg; »bakrovo apno 50« — 6 kg; »abro fitoran« — 4 kg; »stiozin A« — 4 do 5 kg; »cuprabau« 6 kg; »cuprabau 2« — 4 kg; »dute« — 1,5 kg; »dithane M-24« — 2-3 kg; »dithane M-4« 2 do 3 kg itd.

Kmetijski inštitut Slovenije

OGLAŠUJTE V DNEVNIKU

DELO

Dnevniki, ki jih izdaja DELO, so najboljše mesto za oglaševanje. Imajo največji tir, najboljše distribucije, najboljše cene. Imajo tudi posebne oddelke za oglaševanje: »Za nas je sezona končana«, »Pivo Union«, »Kamnik 75 let«, »Stoji učilna zidana«, »Letos v Sloveniji že 206 mrtvih«, »Smrtna nesreča mopedista«, »Motorist podrl pešca«, »Fiat 1300 pred avtobus«, »Poročilo antifitoforne službe«.

USPEH

NAŠI CASOPISI Z VAMI TUDI NA DOPUSTU

DELO

STOP

ZVITOREPEC

STRIP

ROMAN

avto

PRODAJAMO JIH V NASLEDNJIH KRAJIH:

ANKARAN	DEBELI RTIČ	KOPER	IZOLA	STRUNJAN	PORTOBOR	PIRAN	LUCIJA	SAVUDRIJA	UMAG	DARJA	NOVIGRAD	POREČ	VRŠAR	ROVINJ	PULA	FAZANA	BANJOLE	LABIN
RABAC	LOVRAN	OPATIJA	REKA	MATULJI	JADRANOV	ČRIKVENICA	SELE	SENJ	KARLOBAG	ZADAR	FLIP-JAKOV	BIODRAG NA MORU	KNIN	NEVESINJE	VOĐICE PRI SIBENIKU	SIBENIK	SPLIT	MAKARSKA
MOSTAR	DUBROVNIK	CRES	NEREZINE	MALI LOSINJ	VELI LOSINJ	SILO	BASKA	OMISALJ	PUNAT	MALINSKA	RAB	LASTOVA	NOVALJA	SUPETAR NA BRACU	HVAR	JELSA NA HVARU	OHRIJ	

Če časopisov v navedenih krajih ne bi mogli dobiti dovolj, vas prosimo, da nam to sporočite. Za vsako informacijo vam bomo zelo hvaležni.

PRODAJNA SLUŽBA DELA LJUBLJANA, ŠUBIČEVA 1

Vrtimo globus

CHICAGO — Tri smrtnih žrtve je zahtevala nesreča, ki se je pripetila v neki chicagski livarni. Eksplozija je kotel, tekoča kovina se je razlila in oškropila več delavcev.

RIM — Na tisoče turistov je bežalo, ko je izbruhnil požar na obali pri Rondelli v južni Italiji. Poprej so morski valovi raznesli na obali v dolžini več kilometrov nafto, ki je tekla iz tankerja z okvaro. Malomarno odvržen cigaretni ogorek je povzročil požar, ki na vso srečo ni zahteval žrtv in ranjenih.

HAMBURG — Hamburska policija išče 46-letnega gluhomega mizararskega mojstra, ki je osumljen, da je ubil prav tako gluhomega zeno nekoga hamburskega čevljarja. V pismu, v katerem napoveduje samomor, je mizar priznal zločin.

NEW YORK — V ameriskem mestu Durham se je sputno ranil triletni deček, ko se je v njegovih rokah sprožil samokres, ki ga je našel v mami torbici. Nesreča se je pripetila v družinskem avtomobilu, medtem ko je mati menjavala kolo.

NANTES — Stiridesetletni pek iz Nemčije je napravil samomor na cesti iz Nantesa proti Parizu, potem ko je v Bormichetu našel grob svojega očeta, padlega med drugo svetovno vojno. Policija je ugotovila, da se je pek Hans Sudbrack zadušil z avtomobilskimi izpušnimi plini.

CAPETOWN — Število zahtevnih operacij, med katerimi bodo presajali človeška srca, se utegne do konca letošnjega leta zvišati na sto, kaj napovedal ameriški srčni kirurg dr. Rosenberg na sešanki specializistov za srce v Capetownu.

MUNCHEN — Sredi poletja se je tako rekoč vrnila zima v bavarske in avstrijske Alpe. Na Zugspitze je pri mrazu pet stopinj zapadno nad 30 cm snega. V severnem delu Alp je snežilo, v osrednjem delu pa je dež. Vzhodni deli pa so bili brez snega. Na več gorskih prelazih so bile težave v cestnem prometu.

NEW YORK — Na sestanku o mirovljubnem izkoriščanju vesolja, ki bo na Dunaju od 14. do 27. avgusta, bodo sodelovali znanstveniki iz 67 dežel. Napovedanih je okoli 180 strokovnih referatov in razprav.

LONDON — Laburistični poslanec Jack Ashley ni slišal viharnega ploskanja v novem zaslednem parlamentu, ki je v ustnic kolegov je lahko razbrl čestitke. V začetku letošnjega leta je Ashley oglaševal po vinjski infekciji. Hotel je odložiti mandat, a ga volivci niso sprejeli. Viharnega odobravanja je bil deležen, ko je predlagal v parlamentu, naj vlada menjuje odbor, ki bo proučil probleme invalidnosti.

BILBAO — Španski dnevnik «Correo Español» je objavil sliko letesnega kročnika, ki naj bi ga bili člani za proučevanje neznanih pojavov fotografirali 20. oktobra lani na peščinah Algorta.

TOKIO — Najvišji televizijski stolp nameravajo zgraditi v Tokiu. Visok bo 550 metrov in bo torej za 250 m višji od Eiffelovega stolpa v Parizu in za 25 m od moskovskega televizijskega stolpa. V spodnjem delu stolpne konstrukcije, ki naj bi ga zgradili v dveh letih in pol, bo hotel s 33 nadstropji in z več restavracijami.

DUNAJ — V preiskovalnem zaporu je 40-letni trgovec z avtomobilom dr. Johann Schuster, ki ima na Dunaju 16. v drugih avstrijskih mestih pa se tri podružnice. Obtožen je, da je šel tope, ki je preprodajal v Nemčiji ukradene mercedese v različnih drugih deželah, zlasti na Balzijskem vzhodu.

CAPETOWN — V bolnišnici Grootte Schuur so sporočili, da se zdravstveno stanje dr. Philipa Blaiberga izboljšuje in da bo pacient, ki živi s tujim srom od začetka letošnjega leta, v kratkem zapustil bolnišnico.

AACHEN — V Alsdorfu pri Aachnu so nenadoma prekinili sodno obravnavo in napovedali nadaljevanje za 26. julij, ker je moral eden izmed sodnikov v bolnišnico. Kjer so ga operirali na slepico.

HANNOVER — Na nemški severnomorski obali od danske do nizozemske meje je letos manj tuljvin kot lani. Lov se je začel pred dnevi, odstreljenih bo samo 639 živali.

NEW YORK — Zaradi odežbe so v Palm Springs preložili basebaljsko tekmo. Nenadoma se je vključila razprševalna naprava, s katero sicer škropijo travo na igrišču. Odkrva niso mogli popraviti, zato je sodnik prekinil tekmo.

MODA ZA STIRI SEZONE — Italijanska pevka Katyna Ranieri (v sredini) je v Hiltonovem hotelu v Rimu predstavila modne stvaritve za štiri letne čase in za večerne predstave. Manekenke so nastopale ob spremljavi glasbe, ki jo je komponiral pevkin mož Ortolani. Telefoto: UPI

Američani in dopust na tujem

Javnost je slabo upoštevala predloge za počitnice v domači deželi

NEW YORK — Kako potuješ na tuje in vendarle denar, namenjen za počitnice, potrošiš doma? Pravzaprav dokaj preprosto: zagotoviš si kabino na tej ali oni izmed najnovejših ameriških potniških ladij in potuješ na ameriških tleh v Skandinavijo, v Južno Ameriko, v Sredozemlje ali v dežele Karibskega morja, kajti ni razloga, da ne bi človek z mirno vestjo preživljal dopusta na tujem, ne da bi zanemarjal želje in potrebe domače dežele.

Ameriški turistični izvedenci, ki so se oglasili pred dobrimi štirimi meseci, so naravnost tekmovali z zvitiimi ponudbami in predlogi, kako ostaneš dober državljan in vendar le doživiš čudovite počitnice.

Nenadoma je Amerika odkrila lastno priljubljenost: Naravne lepote, ki nas z njimi privablja Evropa, imamo doma že dolgo, povrhu pa naša dežela tudi ni povsem brez tradicije. Ali pa so vsiljevali rojakom miselnje, da je ta poletna sezona zanje odlična, glede skrbi za lastno zdravje: »Že dolgo si želite, da bi se iznebili odvečne masti. Pridite v naš hotel, v lepem okolju bo prijetno delati shuševalno kuro.«

Tako so domača podjetja vabila domače turiste, potem ko se je februarja tudi predsednik Johnson oglašil s prošnjo, naj Američani plačljivi bilanci na ljubo raje trošijo dolarje doma. Ljudje so se resno spogledali, nekaj dni so tudi razpravljali o tem, navsezadnje pa so kot po navadi ravnali po svoje.

Kakor so pokazali podatki vodilnih potovalnih agencij, se je turistično zanimanje za tujino stopnjevalo, namesto da bi popuščalo. Besede nekake newyorškega turističnega agenta, izrečene v maju, so značilne za stanje na turističnem tržišču: »Pravkar se ogledujem za sodelavci. Kupčija s počitnicami na tujem je zavzela rekordnih obseg.«

»V volilnem letu smo, zato si nihče ne dela skrbi zaradi napovedane davka na dopust.« je neka turistična izvedenka izjavila.

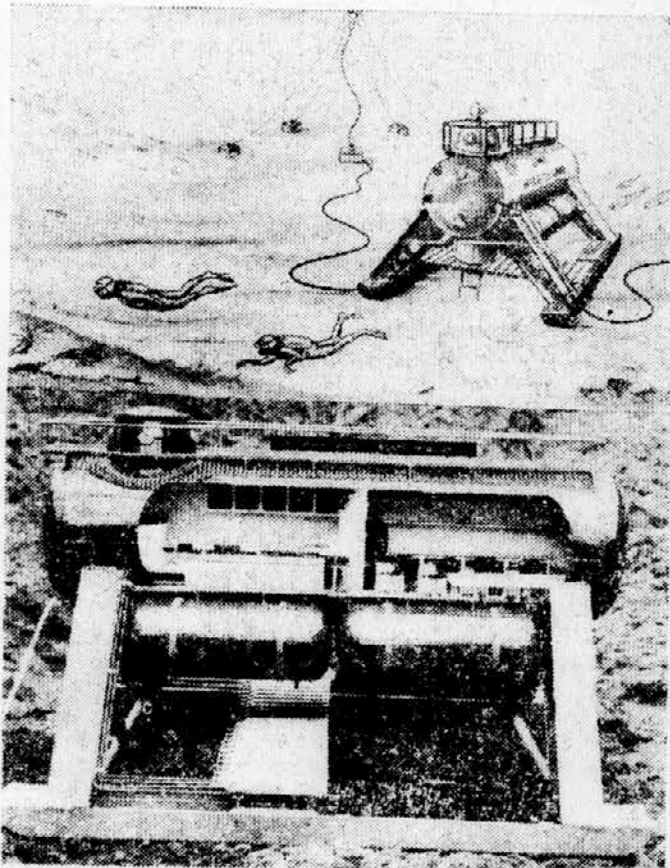
Ški izdatki, ki presegajo sedem dolarjev dnevno. Osnutek zakona so poslanci posredovali senatnemu odboru za finance, tam pa bo — tako upajo potovanj željni Američani — počakal do jeseni, ko bodo poletni meseci že zdavnaj minili.

Kako malo je javnost upoštevala predloge za počitnice v domači deželi, so prvi opazili uradi, ki izdajajo potne liste. Ze v začetku marca je bilo splošno znano: se nikoli niso Američani v tolikšnem obsegu posilili za tujino, ki jim omogoča potovanje čez meje domače dežele.

»Kaj človek? Američane je množično oglašal v pismih bralec: zakon o davku na dopust, seve če bo sprejet, bo prizadel samo ljudi z majznimi donoki.« Vrsto let smo varčevali, da bi lahko obiskali sorodnike v starem kraju, je pisal eden izmed mnogih, zdaj nam hočejo z novim zakonom pokvariti to veselje.

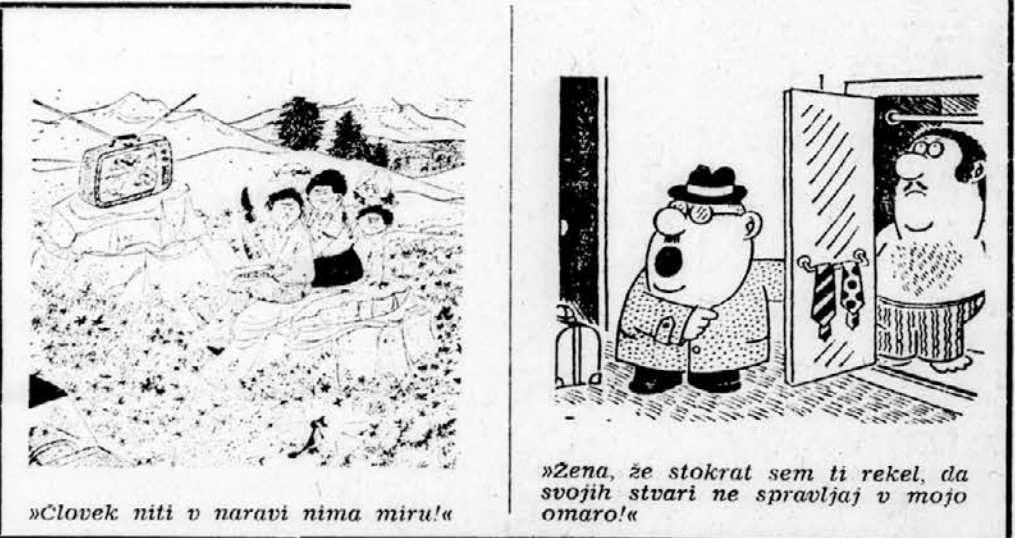
Praktično edino, kar se je po obsegu zmanjšalo, so skupinska potovanja, na katera so velika privatna podjetja doslej skoraj vsako leto vabila svoje poslovne prijatelje. To pa seveda ne pomeni, da imajo velike letalske družbe manj prometa, zakaj vrzel, ki je nastala zaradi omejenih skupinskih potovanj, se že zdavnaj zamašili posamezni potniki. »Prijav je bilo mnogo že pred meseci,« je izjavil predstavnik neke letalske družbe, »na višku turistične sezone je iz dneva v dan več ljudi, ki želijo preživeti dopust v tej ali oni evropski deželi.« Ameriške letalske družbe so odstopile »homborščak« tudi svojim evropskim vrstnicam, med katerimi si mnoge zadovoljno manejo roke: turistična kupčija cvete.

Seveda tudi ne manjka Američanov, ki so upoštevali poziv, naj ostane turistični dolar doma. Kakor je narasla turistična reka, namenjena na tuje, tako so se okrepili tudi domači turistični potoki predvsem na Havaje in v Kalifornijo. Rezultat: o varčevanju ni vredno izgubljati besed.

PODVOJNI LABORATORIJ — Prihodnje leto maja nameravajo pri skalnatem otoku Helgoland spustiti v morje podvodni laboratorij, v katerem bodo štirje znanstveniki raziskovali morsko dno v globinah 20—45 m pod gladino. Med drugim bodo skušali ugotoviti, kako reagirata srce in ožilje na telesni napor v celici pod pritiskom in izven nje ter na daljše bivanje v mrzli vodi. Podvodna hiša ima prostornino 46 kubičnih metrov. Slika kaže model in risbo podvodnega laboratorija s telefonsko in televizijsko zvezo z obalo.

Za dobro voljo

Križanka

VODORAVNO: 1. prelaz na Velebitu, 7. znameniti angleški avtomobilski dirkač, ki se je letos smrtno ponesrečil (Jim), 12. letovišče pri Opaliji, 13. reka v Makedoniji, 14. sredozemska rastlina, ki je stilizirana krasila korintske stebre, 15. dvojica, 16. ptica severnih morij, 17. unesek, obraba, 18. velika shramba za žito, 20. različna samoglasnika, 21. prebivalca najmanjšega kontinenta, 22. enaka soglasnika, 26. sol oline kisline, 27. naziv za vojvodino, 30. manjša časovna enota, 32. pritok Donave pri Passauu, 33. zemljice, 34. turistično mesto na zahodni italijanski obali, 36. vas v Brdih, 37. vojaški uspeh, 38. popularni dunajski skladatelj valčkov (Johann).

NAVPIČNO: 1. kompozicija vagonov, 2. gornja telesna okončina, 3. hrbi pri Beogradu s spomenikom neznanim junakom, 4. dol Ljubljane, 5. francoska filmska igralka (Maria-Jose), 6. veznik, 7. ženska, 8. umrla francoska filmska igralka (Martine), 8. kraljica za ljudsko republiko, 9. ženska ime, 10. majhen plug, 11. reka na Dolenjskem, 13. najvišja zmaga pri tarokih, 15. slovensko obmorsko mesto, 18. gorilni trak pri petrolejki, 19. miza kuhinjskega ponosa, 22. izloček ustnih žlez, 23. glavno mesto švicarskega kantona Aargau, 24. valutni tečaj, cena vrednostnih papirjev, 25. kemični element, trda in krhka kovina, 28. mesto v francoski pokrajini Artois v severni Franciji, 29. dnevni drobil v Indiji in Pakistanu, 31. ime ameriške filmske igralke Gardner, 33. katarin, 35. kraj pod Krimom pri Ljubljani, 38. začelni slovenskega zborstva in simfoničnega skladatelja.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. smolka, 7. elipsa, 12. terorist, 14. trile, 15. oh, 16. Sokrat, 18. Aar, 19. Lim, 21. dek, 22. reka, 24. Kavin, 26. farsa, 27. talon, 28. Uim, 29. Aka, 31. Inn, 32. Agripa, 35. Ti, 36. skat, 38. odnik, 40. Aargau, 41. Trenta.

NAVPIČNO: 8. (Ivan) Tavčar.

Državljan po številkah

Za boljše preglednost

KØBENHAVN — Danem, ki se bodo iz tega ali onega razloga obračali na oblasti, že v bližnji prihodnosti ne bo več treba navajati priimka in naslova, zadoščala bo registrska številka. V avgustu se bo začel popis oziroma »numeracija« vseh danskih državljanov, starejših od dveh let. Številke bo dajala centrala za osebno registracijo v Københavnu. Kdor bo potem imel opraviti z oblastmi, bo moral vedeti, oziroma navesti svojo registrsko številko.

Kljub dozdevni dolžini so danske osebnostne številke sestavljene preprosto in pregledno. Šest izmed skupno desetih števk pomeni rojstne podatke: državljan 1401-39-1171 na primer se je rodil 14. januarja 1939. Naslednje tri številke povedo, pod katero številko je bil državljan med tisti dan rojenimi vpisan v matično knjigo, zadnja pa označuje moškega ali ženske; moški imajo lihe, ženske pa sode končne številke.

Hkrati z »številčevanju« bodo zbrali v osrednji kartoteki tudi vse važne podatke o državljanih. Tako bodo danske oblasti zlahka in takoj dobile potrebne podatke o komerkoli. »Državljanke številke« bodo v prihodnje veljale tudi pri izplačilih pokojnin ter za pošto, davkarje in zavarovalnice. Za dansko prebivalstvo (4,8 milijona) bo v osrednji kartoteki zadoščalo 25 posebnih magnetofonskih travkov.

Dolg nasip čez ožino

Nič ledu na Arktiki?

MOSKVA — Sovjetski znanstveniki so izdelali načrt, po katerem bi zgradili v Beringovi ožini nasip, ki bi — tako pravijo — temeljito spremenil podnebje na vsej severni polobli. Na svetu bi spet bile podnebne razmere iz obdobja pred 4.000 do 6.000 leti, ko na arktičnem področju ni bilo ledu in ko je prvič prišlo do ohladike.

Načrt za graditev kakih 80 km dolgega nasipa je opisal znanstvenik Borisov v časopisu »Priroda«. Fisce zatrjuje, da bi se arktično področje v nekaj letih po zaslugi toplejše atlantske vode dovolj segrelo, da bi se povsem stalj arktični led. Temperatura bi se obcutno zvišala, stalni led bi izginil, tundre bi se spremenile v živinorejska področja. Kanadske zime bi bile toplejše. Gladina svetovnih oceanov bi se zaradi stajanja arktičnega ledu dvignila v petdesetih letih samo za približno deset centimetrov.

Borisov ni omenil, kolikšno bi stala zgradnja tako obsežnega zamisli, dejal je le, da bi moral pri tem sodelovati več dežel, zlasti seveda Kanada, ZDA in SZ.

Še planeti onstran Plutona?

Računi nakazujejo obstoj petih neznanih planetov v osončju

KØLN — Onstran Plutona se začena planetno »podzemlje«: zvezdoslovci tavajo v blodnjaku. Nekateri med njimi so mnenja, da potuje po daljnem tiru okoli Sonca razen devetih znanih se pet planetov, katerih obstoj se zdi verjeten samo na podlagi računov. Glede tega si astronomi niso edini, sporazumeli so se le o imenih verjetnih planetov. Dvema izmed njih so dali imeni Hades in Minos.

Planetna skrivnost nava svojo v zbornice in v študijske kabinete. Ti planeti dvigajo v vrstah astrofizikov mnogo prahu že leta, morda celo desetletja pred odkritjem. Na dobro voljo tistih, ki so prepričani o obstoju petih planetov onstran Plutona, so delovale besede Joachima Hermannja z vestfalskega observatorija v Recklinghausnu kot hladna prha.

»Po moji presoji je verjeten le obstoj Persefone, drugega planeta za Plutonom.« je dejal na astronomskem zborovanju v Kölnu.

Persefona naj bi po računih astronomov potrebovala 676 zemeljskih let za vsako pot okoli Sonca, oddaljenega 10,5 milijarde kilometrov. Njena oddaljenost od središča našega planetnega sistema bi 77-krat presegla zemeljsko. In se: pot tega planeta bi bila po vesoljskih pojnih še najbolj podobna zločini boji, medtem ko preleti naš planet vsako sekundo skoraj 30 km, se Persefona »plazi« na robu sončnega sistema s hitrostjo 1,8 km v sekundi.

Nekoliko hitreje naj bi se premikali okoli Sonca planet Hades, imenovan po grškem bogu podzemlja, vendar potrebuje za vsak krog okoli 390 let. Nekako 7,9 milijarde kilometrov znaša razdalja med Zemljo in planetnim »podzemljem«. Fantastične številke označujejo druge ne odkrite planete. Minos z imenom po kretskelem kralju okoli Sonca v 1365 letih, Teresias (grški vešček) potrebuje 2857 let, Haron kot dozdnevno najbolj oddaljen planet pa celo 4819 let za vsako pot okoli Sonca.

Računi upravičujejo domnevo, da je Haron oddaljen

Thomas B. Dewey

Vroče poletje

46. nadaljevanje

»Nisem ti povedala,« je začela, »toda oni dan — sem govorila z Dickom Kramerjem.« Območnila je in zadržala sapo. »No,« se je oglašil, »čemu pa?«

»Zaradi Robina. Počutila sem se tako obupno nemarno — pa — pa sem ga vprašala, kaj bi bilo najbolje storiti?«

»Da. In rekel mi je...«

»O, moj bog,« je vzdihnil. »Čuj, daj si vendar že dopovedati. Dick Kramer je tožilec. To je tako, kot bi general Grant vprašal za svet generala Leeja.«

»To že razumem,« je vztrajala. »Toda Dick je tudi star prijatelj.«

»Na sodišču ni prijateljstva!«

»No, prav — poslušaj me, prosim.«

Globoko je vzdihnil in spet položil glavo na vzglavnik. »Prav, kar pripoveduj.«

»Rekel je, da bi bilo za Robina najpametneje, če bi nastopil s priznanjem. Potem se o tem ne bi več pisalo. Vse bi minilo mirno in preprosto in Robinu ne bi bilo treba v zapor, samo javil bi se nadzornemu častniku — in sploh, meni se zdi to logično. Ali boš razmisliš o tem?«

Boš govoril z Robinom in Gideonom?«

»Ne,« je odvrnil odločno. »O tem ne bom razmišljal.«

»Pete...«

Znova se je opri na komolec in spregovoril s tistim posmehljivim glasom, kot bi bila ona otrok v vrtcu, on pa bi ji pojasnjeval osnovna življenjska dejstva.

»Predvsem,« je začel, »Robin ni zagrešil nikakršnega zločina. Šel je s tisto italijansko punco in ona ga je dražila in zapeljevala, ko pa se je hotela izmakniti, ji ni pustil. Stori! Je popolnoma naravno, zdravo stvar...«

»Meni se ne zdi tako popolnoma naravna...«

»Dovoli, da končam! Drugič, Dicku Kramerju bi seveda najbolj ustrezalo, da bi Robin takoj priznal, ker bi se s tem rešil mučne zadeve. Dick Kramer namreč misli, da bo kandidiral za senat. Nekateri drugi ljudje v mestu, vključno z menoj, niso tako prepričani, da se mu bo posrečilo. Vsekakor se mu ne bo posrečilo, če se bo ta zadeva napihnila. Potem bodo ljudje rekli, glej ga, hotel si je napraviti reklamo s senzacionalnim procesom, polnim seksa in razrednih predsodkov. To ljudem ne bo všeč. Morda bo dobil nekaj židovskih glasov, toda to bo vse. Celotno italijanskih glasov ne bo dobil — za to bo poskrbele Steve Carolla.«

V želoceu jo je znova tako zblo, da je mislila, da jo bo zvilo, vendar se je zadržala. V sencih ji je razbijalo. »Til! je siknila. Izbrabljala Robina za svoje politične prepire. Lastnega sina prodajal!«

»Kaj ni res,« je odvrnil. »To je vprašanje časti in jaza vem, na čigavi strani sem, to je vse.«

»Čast?« je ponovila. »Čigava čast?«

Zadenjski je stopila skozi vrata na hodnik. »Čigava čast?« je zavpila. »Tvoja?«

Robinsona? Moja?«

»Pojdi no spat,« je rekel mirno. »Histerična si.«

Nenadoma se je obrnila in stekla kot blazna v svojo sobo. Na pragu se je spotaknila in padla je na vse štiri. Spilazila se je do postelje, se zavlekla nanjo in nehalno ležala, dokler se soba ni nehala vrteti. Potem je vzele še dve tableti za želodec in še en seconal in z odprtimi očmi čakala jutra.

LEWKIE

Gino in Lewkie sta prišla malo pred enajsto iz kina. Počasi sta šla proti domu. Lewkie se je stisnila h Ginu in ga prijel za roko.

»Uff!« je rekla. »Tam, ko se je tisti škorpiljon plazil po njem, sem skoraj bruhala!«

»Dober prizor!« je menil Gino.

»Kaj bi stori, če bi se tebi zgodilo kaj takega?« je vprašala. »Bil bi ravno tako hladen in bi čakal na priložnost, da bi ga lahko ubil!«

»Jaz že ne,« je odvrnil Gino. »Sovražim pajke in vso podobno golazen. Najbrž bi skočil skozi okno.«

»Jaz pa mislim, da bi ohranil mirno kri, Gino,« je rekla.

»Prav.«

»Ugani, koga sem videla danes popoldne,« je rekla čez čas.

»Koga?«

»Ugani.«

»Kako neki naj uganem?«

»Bety Petrucelli,« je rekla.

»O! Kako je kaj z njo?«

»Mislim, da je vse v redu, samo zadnje čase je precej domišljava. «Kako je na razpravi?« sem jo vprašala. »Pravzaprav ni na razpravi,« je odgovorila. »Se je komaj začela.«

Potem sem jo vprašala nekaj popolnoma spodobnih stvari o — no, o tisti noči, ko se je zgodilo, veš — ona pa ti zavlaži nos do oblakov in reče: »Zunaj so dišča o tem ne smem govoriti.«

»No, preden se je razprava začela, je vsekakor veliko govorila o tem.«

Lewkie je za hip območnila, potem pa povzela: »Res?« je rekla kot mimogrede.

»Kaj pa je rekla?«

»Dostojnemu dekletu tega ne morem ponoviti...«

»Čuj, kaj misliš, da jo je res — da je res na silo, kot pravijo...«

»Če jo je res posilil? Mislim, da jo je. Tako vsaj pripoveduje.«

»Je povedala tudi tebi?«

»Seveda mi je povedala.«

»Pa sta bila sama?«

»Ah ne, veliko nas je bilo.«

»Veliko fantov — ona pa pripoveduje take stvari...«

Bessie ni uporabila nobene nespodobne besede, če misliš na to.«

»Stavim, da je.«

»Ne, pa ni. Samo povedala je, kaj se je zgodilo.«

»Kako neki pa je mogla povedati, ne da bi...«

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR

s svojimi poslovnimi enotami:

HE DRAVOGRAD
HE VUZENICA
HE VUHRED
HE OZBALD
HE FALA
HE MARIBORSKI OTOK
RTP PEKRE
RTP LAŠKO
ELKOV LAŠKO
STANOVANJSKA ENOTA DEM
SKUPNE SLUŽBE DE MARIBOR

ČESTITAJO ZA 22. JULIJ — DAN VSTAJE SLOVENSKEGA LJUDSTVA

vsem svojim odjemalcem električne energije in vsem delovnim ljudem Slovenije.

ZAVAROVALNICA SAVA POSLOVNA ENOTA LJUBLJANA

posreduje prodajo naslednjih poškodovanih vozil:

»ZASTAVA 1300« LJ 674-08, leto izdelave 1967, prevoženih 5263 km, ogled pri Sloveniji avto. Ljubljana, Cernetova 26, izključna cena Ndin 20.000,00.

»FIAT 600 D« LJ 566-87, leto izdelave 1962, prevoženih 56.178 km, ogled pri mehaniku na Gasliski ul. (nasproti šole) Ljubljana-Siška, izključna cena Ndin 3.500,00.

»ZASTAVA 750« LJ 166-50, leto izdelave 1962, prevoženih 81.700 km, ogled pri Sloveniji avto, servis, Tržaška c., izključna cena Ndin 3.000,00.

»SKODA 1000 MB« LJ 656-62, leto izdelave 1967, prevoženih 16.717 km, ogled pri Dacar Peter, avtoklepar, Lesce 174, izključna cena Ndin 11.500,00.

»RENAULT 16« LJ 585-63, leto izdelave 1967, prevoženih 37.000 km, ogled pri Gasliski brigadi v Kopru, izključna cena Ndin 17.500,00.

»RENAULT R 10« LJ 664-48, leto izdelave 1967, prevoženih 9288 km, ogled pri COSMOS Ljubljana, Celovška cesta, izključna cena Ndin 9.500,00.

»CITROEN AMI 6« LJ 151-05, leto izdelave 1962, prevoženih 60.000 km, ogled pri Sloveniji avto Ljubljana, Cernetova ul., izključna cena Ndin 7.000,00.

»PEUGEOT 404« LJ 510-58, leto izdelave 1966, prevoženih 24.000 km, ogled pri Avtošervisu dr. organov Ljubljana, Vodovodna, izključna cena Ndin 20.000,00.

PLASTICEN COLN (320 x 120 cm) poškodovan, ogled na dvorišču Zavarovalnice Ljubljana, Miklošičeva ul., izključna cena Ndin 900,00.

»ZASTAVA 750« ZG 628-39, leto izdelave 1968, prevoženih 8840 km, ogled pri Sloveniji avto Logatec, izključna cena Ndin 8.000,00.

»SIMCA ARONDE« ZG 49-79, letnik 1959, prevoženih 59.000 km, ogled pri Novotehna v Novem mestu, izključna cena Ndin 4.500,00.

Javna prodaja bo v četrtek, dne 25. 7. 1968 ob 11. uri v prostorih Poslovne enote Ljubljana, Miklošičeva c. 10-I. Interesanti morajo položiti kavelj v višini 10 odst. izključne cene, po prodaji pa mora kupec plačati kupnino v celoti. 6951

OGLAŠUJE V
DELU

PRODAJA
STANOVANJ
IN GARAJ

DVO IN TRISOBNA STANOVANJA
z garažami in brez njih v Ogrinčevi ulici, vseljiva konec 1968 leta

TRISOBNA STANOVANJA
v stolpnici I na Zaloški cesti, vseljiva konec 1968. leta

DVO IN TRISOBNA STANOVANJA
v stolpnici II. na Zaloški cesti, vseljiva konec 1968 leta

DVOBNA STANOVANJA
v stolpnici III. na Zaloški cesti, vseljiva konec 1969 leta

VEČJE GARSONJERE, DVOBNA
IN DVOINPOLSOBNA STANOVANJA
v blokih na Zaloški cesti, vseljiva konec 1969 leta

GARAJE
v Toplarniški ulici, dograjene avgusta 1968
Stanovanjsko podjetje Bežigrad—Moste Ljubljana, Črtomirova 10

6950

ANGELA PAVŠIČ

roj. DEBELJAK

Pogreb drage nam pokojnice bo v torek, 23. julija 1968, ob 16. uri
iz Nikolajevke mrliške vežice na Zalah

Njeni zalujoči:
hčerki Danica por. Avbelj, Milena por. Tolatko, zeta Franci in Marjan,
vnuki Marinka, Bojan, Bogomir, Marjetka, Tatjana, Izlok,
pravnuki Duško in Severin, svak Rafael Pavšič

V žalosti se pridružujejo vsi bližnji in daljni sorodniki

Ljubljana, Ajdovščina, Nova Gorica, Budanje, Buenos Aires,
Cleveland, Kranj, Priskovo, Klagenfurt, Piran, Vrtovin
in Vitovlje, 21. julija 1968

MARIJA KURENT

roj. ERBEŽNIK

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 22. julija 1968, ob 9.30
na Prevojah pri Sentvidu

Do ponedeljka do 9. ure leži pokojnica na Zalah v Ljubljani
v Marijini mrliški vežici

Zaluojači:
hčerka Joža Verčko z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, 20. julija 1968

MARIJA VERDAJ

roj. Podmenik

Pogreb bo danes, v nedeljo ob 16. uri na mestnem pokopališču
v Celju.

Zaluojači:
hčerki Mila por. Sijanovic in Marica por. Sušnik, sestre Angela
in Franca, brat Ivan, teta Andrija in Jože, vnuka Dečko in Soki
z družinami ter drugo sorodstvo

Celje, Vukovar, Ljubljana, Poljčane, Hrastnik,
20. julija 1968

ZAHVALA

Vsem, ki ste najinega ljubega očeta

JOŽEFA ŽAGARJA

spremlili ob poslednjem slovesu, mu darovali cvetje in nam stali v teh
bridkih trenutkih ob strani, iskrena hvala.

Zaluojači:
hčerki Vida Tvrdy in Marija Fon z družinama.

Ljubljana, Zalec, 19. julija 1968

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega

MILANA HAFNERJA

odvetnika

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji
poti, darovali vence in cvetje in nam izrazili sožalje. Posebno se zahva-
ljujemo članom lovske družine Sorško polje za poslovlne besede
ob odprtem grobu.

ZALUJOCI OSTALI

Ljubljana, 17. julija 1968

NAGRAJUJE!

Biljana

ZA PRANJE VSEH VRST KLANJ V VSEBNO SPODNO

Potrošnikom detergenta »Biljana« —
shranite ovitke!
Kmalu presenečenje.

»AGROKOMBINAT«
GROSUPLJE
razglašala
delovna mesta za:

1. vodjo
PO Grosuplje — Smar-
je — Polica

2. vodjo
PO Podtabor

3. vodjo
PO Zalna, Račna

POGOJI: pod 1., 2. in 3.
toč. se zahteva srednja
kmetijska šola, z 2 leti
prakse v kmet. proizvod-
nji, ali nižja šola s 6 leti
prakse v kmetijstvu.

POSEBNI POGOJI: moški,
poizkusno delo 3 mesece.
Nastop službe po dogovo-
ru.

Pismene ponudbe pošljite
na naslov »AGROKOMBINAT«, Grosuplje. 6943

SODOBNI PODJ
plastidne ploščice
topli pod »moquette«
in vse potrebni
material za polaganje
poda

SINTETIČNE
PREPROGE
Meraklon, Leacril,
Naylon in iz plastike
— pralne, neobčutljive
za madeže in trpežne

ZLOZLIJIVA VRATA
(harmonika)
iz plastike —
za ustrezno
in praktično razdelitev
prostora

A. R. P. Italplast
TRST
Piazza Ospedale 6
tel. 95 919
(nasproti glavne
polnišnice)
Vsa pojasnila tudi
slovenščini

BERITE
DELO

SGP
»ZIDAR«
KOČEVJE
proda na
javni licitaciji:

GUMI VOZ (prikolica)
VALER »BREDI«
KOMBI — INV
AVTOBUS OM — TIGROTO, 25-sedežni

Licitacija za družbeni sektor bo v ponedeljek, 5. av-
gusta 1968 od 8. do 10. ure v prostorih Stranjskih
obratov podjetja v Kočevju, Kolodvorska ulica.

Kolikor ne bo interesentov iz družbenega sektorja,
bo po 10. uri licitacija za zasebnike. 6973

UMRLA JE NASA

ANTONIJA ROGELJ

POKOPALI SMO JO 20. JULIJA 1968 NA ZALAH.

ZALUJOCI:
HCERKI TONČKA IN MAGDA, SINOMI PETER,
RAJKO, ALBIN IN SORODSTVO

LJUBLJANA, 20. JULIJA 1968

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustil v 62. letu
starosti naš oče, stari oče, brat, stric in svak

Franc Pirnat

Pogreb bo v nedeljo, dne 21. VII. 1968, ob 14.30 izpred
hiše žalosti Srednje Jarše 5 na farno pokopališče
v Mengeš.

Zaluojači:
žena Ivana, otroci Ivanka, Anica, Franci in Francka,
brat, sestra in vnuki ter drugo sorodstvo

Srednje Jarše, Homec, Zaboršt, Ljubljana,
Loka pri Mengšu, dne 20. julija 1968

Izrpana od hude bolezni je danes v Gospodu
mirno preminila naša preljuba in nadvse skrbna
ter požrtvovalna sestra, teta, svakinja
in sestrična

Ivanka Orehek

stara 78 let

Pokopali jo bomo v torek, 23. t. m. ob 15.30
iz mrliške vežice sv. Petra na pokopališču Zale

Zaluojači:
sestri, svak, nečak z družino ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Melbourne, 19. julija 1968

Vsem, ki ste jo poznali, sporočamo, da je umrla

Marija Škerl

UDAMOVA MICKA

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 21. julija 1968,
ob 16. uri izpred Smerčeta
na pokopališču v Stožicah

Do pogreba leži v Klečah št. 24

Zaluojači UDAMOVI

Ljubljana, 20. julija 1968

SVET EKONOMSKE FAKULTETE
V ZAGREBU
RAZPISUJE
NATEČAJ
za vpis študentov v III. stopnjo
iz »Ekonomike turizma«

Na Ekonomski fakulteti Vseučilišča v Zagrebu orga-
nizirajo pouk za III. stopnjo iz »Ekonomike turiz-
ma« v šolskem letu 1968/69 in 1969/70. Pouk III.
stopnje iz »Ekonomike turizma« je študij za znan-
stveno izpopolnjevanje in je splošnojugoslovanski.
Pouk bo štiri semestre, od tega so v treh semestrih
vse oblike pouka, v četrtem semestru pa izdelujejo
pismeno magistrsko delo.

Študenti morajo redno obiskovati predavanja in
aktivno sodelovati pri pouku.

Študenti, ki bodo uspešno končali magistrski izpit
in uspešno branili pred strokovno komisijo magi-
strsko delo, bodo po diplomirani dobili akademski na-
ziv magister iz ekonomike turizma.

Za natečaj se lahko prijavijo vsi državljani s po-
dročja vse države in tuji državljani, ki so končali
drugo stopnjo na ekonomski, pravni ali po stroki
sorodni fakulteti in visoki šoli. Prednost imajo kan-
didati, ki so končali drugo stopnjo z boljšim uspe-
hom in ki so delali v turizmu ter obvladajo tuje
jezike.

Izjemoma se lahko vpišejo tisti kandidati, ki so z
boljšim uspehom končali drugo stopnjo na drugih
fakultetah ali visokih šolah, če so dalj časa delali
v turizmu (to naj dokažejo) in obvladajo tuje jezike.
Pouk bo le, če se bo prijavilo najmanj 35 študentov.
Kolkovano prijavo z 0,50 N din naj kandidati poš-
ljejo na naslov:
Komisija za nastavo III. stupnja iz »Ekonomike
turizma«, Ekonomski fakultet, Zagreb, Trg. J. F.
Kennedyja 6.

Prijavi priložite: 1. spricvalno o končani drugi stop-
nji, 2. življenjepis, v katerem naj kandidati obvezno
navedejo leta prakse v turizmu in kje; 3. dokazilo
o znanju tujih jezikov; 4. soglasnost in priporočilo
delovne organizacije kjer je kandidat zaposlen (če je
zaposlen) in 5. frankirano ovojnico z natančnim na-
slavom kandidata.

Kandidati, ki so v delovnem razmerju, morajo ime-
ti oziroma priložiti potrdilo delovne organizacije, iz
katerega naj bo razvidno, da bo kandidatu omogo-
čilo obiskovanje III. stopnje in izpopolnjevanje
ostalih obveznosti.

Prijave brez navedenih prilog ne bodo upoštevali.
Izbrani kandidati plačajo pred vpisom prispevek za
poravnano stroškov za pouk, in sicer 7.000 N din.
Prijave za natečaj sprejemajo do 30. 9. 1968. 6889

Sporočamo žalostno vest,
da nas je po zahrbtni bolezni v 60. letu starosti,
za vedno zapustil naš dragi mož, oče,
brat in stric

Jože Teran

bivši gostilničar v Kranju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek,
23. julija 1968 ob 11. uri iz Jožefove mrliške
vežice na Zalah.

Prosimo tihega sožalja!

Zaluojači:
žena Pepca, hčerka Jožica, sin Jože, sestra
in bratje z družinami ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Duplje, Bled, Podnart, Loznica, Kranj
Ljubljana, 19. julija 1968

Sporočam žalostno vest,
da nas je po kratki in mučni bolezni
za vedno zapustila naša draga

Urška Jesenšek

roj. POTISEK

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek,
22. julija 1968 ob 16.30 na pokopališču v Zagorju.

Zaluojači:
mož Tone in drugo sorodstvo

Zagorje, dne 20. julija 1968

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi
oče, brat, stric in svak

Martin Repina

upravnik menze Tovarne usnja Smartno pri Litiji

Od njega se bomo poslovili v ponedeljek,
22. julija ob 9. uri na pokopališču v Smartnem
pri Litiji.

Zaluojači:
hčerka Vidka, sin Franci, bratje France,
Lejze, Nace, sestre Katarina, Lojzka z družinami,
družina Razpotnik in drugo sorodstvo

Smartno pri Litiji, Dvor-Polje pri Ljubljani,
Kranj, Ljubljana, dne 20. julija 1968

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage

Mimice Babič

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so nam v težkih
trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, ji po-
klonili cvetje in pospremili na zadnji poti.

Zaluojači:
starši, brata Slavko z družino, Franci
in teta Francka

Po kratki in mučni bolezni nas je zapustila
članica našega kolektiva, učiteljica

Helena Hervanek

Od nje se bomo poslovili 21. julija 1968, ob 16. uri
na soboškem pokopališču

Vzorno tovariško učiteljico bomo ohranili
v trajnem spominu

Delovna skupnost in učenci osnovne šole
Karla Destovnika-Kajuha Murska Sobota

Murska Sobota, 20. julija 1968

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi ljubljenelega moža, ateka

Franca Hartmana

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga spremlili na
njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, ter
nam izrazili ustno ali pismeno sožalje in ob težkih
dneh sočustvovali z nami. Posebno se zahvalujemo
zdravniku dr. Stajnfliu, šefu nevrokirurške klinike
medicinske fakultete na Reki, ki mu je skušal rešiti
z operacijo življenje in dr. Koširju za veliko požr-
tvovalnost za časa njegovega trpljenja. Najtoplejša
zahvala g. dekanu Golobu za ganljive besede, ter
vseh duhovščini, ki so ga spremlili na njegov zadnji
dom. Zahvala tudi kolektivoma Zel. postaje Škofja
Loka, zavarovalnice Sava Kranj, ter pevskemu zboru
»Ivan Cankar« Virmase. Zahvalujemo se govorniku
ma ob grobu za tople poslovlne besede. Prisrčna
zahvala vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, ter
nam stali ob strani v težkih trenutkih.

Zaluojača žena Minka z otroki.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše ljube mame, stare
mame, sestre in tete

Vekoslave Benčan

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijate-
ljem, znancem, osnovni šoli »Vič«, ter društvenim
organizacijam, ki so počastili njen spomin in jo
spremlili na njeni zadnji poti, sočustvovali z nami in
ustno ali pismeno izrazili sožalje ter darovali vence
in cvetje. Hkrati se zahvalujemo za tople poslovlne
besede govornikoma, pevskemu zboru in častiti du-
hovščini za zadnje spremstvo.

Zaluojači:
Milanka z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, 21. julija 1968

ZAHVALA

Globoko strti ob prerani izgubi našega ljubljenelega,
skrbnega moža, brata, strica in svaka

dr. med. univ.
Stanka De Gleria

zobozdravnika v pokoju

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ob težkih tren-
utkih sočustvovali z nami, ga spremlili na zadnji
poti, obsuli grob s cvetjem, nam pismeno ali ustno
izrazili sožalje, govornikoma g. dr. Bežku in g. Pe-
niku za ganljivo slovo ob odprtem grobu. Posebno
se zahvalujemo g. dr. Bežku za njegovo nesebično,
prijeteljsko skrb in pomoč. Zahvalujemo se častiti
duhovščini za spremstvo in pevcem za prelepo petje.
Vsem se enkrat prisrčna hvala.

Zaluojači:
žena Jožica, sestra, bratje in drugo sorodstvo

Kranj, dne 19. julija 1968

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in
brata

Pavleta Pokorna

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom
prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami
in ga spremlili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo
dolžni zdravnikom in osebju bolnice Golnik, ki so
mu lajšali težke bolečine in mu do zadnje ure stali
ob strani. Zahvala tudi gasilskemu društvu Bitnje
in pevcem za spremstvo ter ganljivo slovo.

Zaluojača družina Pokorn in drugo sorodstvo.

Sr. Bitnje, 19. julija 1968

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi naše ljubljene
mami

Tilke Janežič

se najiskrenejše zahvalujemo vsem, ki so jo spremlili
na njeni prezgodnji zadnji poti, ji poklonili vence
in cvetje, sočustvovali z nami ter nam izrazili ustno
ali pismeno sožalje. Zahvalujemo se tudi vsem
zdravstvenim kadrom, ki so se žel zamen trudili za
njeno rešitev. Prisrčna hvala tudi č. duhovščini in
pevcem.

Zaluojači:
mož Rudolf ter hčerka Marija in sin Milko

JAKUBOVSKI ODPOTOVAL IZ PRAGE — Maršal Jakubovskij, vrhovni poveljnik sil varšavskega sporazuma in poveljnik štabnih vaj teh sil, ki so bile nedavno na českoslovaškem ozemlju, in odstopal iz Prage v Moskvo. Na sliki: na praškem letališču se od Jakubovskega (desno) poslovil tudi obrambni minister ČSSR general Dzur. Telefoto: ČTK

NOV HOTEL V TRBOVLJAH — V počastitev dneva vstaje so odprli včeraj v Trbovljah nov hotel »Rudar«. Hotel je B kategorije in ima 32 sob s 40 posteljami, po potrebi pa lahko dodajo še 22 ležišč. Gradnja novega hotela v revirjih je veljala več kot pet milijonov dinarjev. Foto: J. Sever

KARAVANA »PESEM POLETJA« V PORTOROŽU — Karavana pevcev, med katerimi so Lola Novaković, Gabi Novak, Nada Knežević, Alenka Pinterić, Vice Vukov, Djordje Marjanović, Arsen Dedić, Ivica Serfezi, Minja Subota in Lado Leskovač, v Portorožu. Karavana pevcev je zanimala poročila tujega tiska, da bi tuji gostje prirsčno sprejeli. Domače turistično društvo jim je preskrbelo značilne istrske osličke, s katerimi so se vozili po Portorožu. Na sliki: Vice Vukov, zmagovalec v Portorožu. Foto: E. Selhaus

Nadaljevanje s prve strani

Dubčekov govor v drugačni luči

Je plenum KPC potrdil stališče prezidija, iz Dubčekovega govora pa so naveli samo to, da je podal stališče prezidija, priznal, da so se med izvajanjem politike, določene na januarjem plenumu, pokazale napake in ekstremi, in da je podčrtal, da bo treba neogibno odločno zatreči vse poskuse, katerih namen je spodkopati politiko majskega plenuma.

Glasilo sovjetskega obrambnega ministrstva »Krasnaja zvezda« je objavilo danes českoslovaški tisk, da je začel ne kaj prijateljsko kampanjo v zvezi s študijami vajami obojestrnih sil varšavskega sporazuma. List piše, da je českoslovaško časopisje izkoristilo te vaje in zapisalo obtožbe, češ da je kršena suverenost ČSSR, kar po mnenju lista ni bilo utemeljeno. »Krasnaja zvezda« izraza trdno prepričanje, da se českoslovaško ljudstvo ne bo pustilo slediti in zmešati. Sovjetski vojniki, podarja ob koncu list, so preučili resolucijo plenuma CK KP SZ ter pismo bratskih komunističnih partij in se bolj strinili svoje vrste obojestrne leninske partije in njenega CK. Vojaki izpričujejo svojo pripravljenost, da se naprej čujeno stojijo na straži socializma.

Današnji bolgarski tisk še naprej priobčuje članke, ki govorijo o upravičenosti in pravilnosti ocen, da grozi v českoslovaški kontrarevolucija, ter o tem, da je pet držav udeleženk varšavskega sestanka z vso pravico zapisalo svoje mnenje v skupnem pismu CK KPC.

Bolgarski listi pa ne omenjajo plenarne seje CK KPC, na kateri je vodstvo českoslovaške partije dobilo večerj vso podporo za svoje stališče do varšavskega pisma. Prav tako ni so obvestili javnosti o stališčih posameznih komunističnih in delavskih partij, ki so sprito zadnjih dogodkov v zvezi s Českoslovaško vzele v obrambo načela o neomešanosti v notranje zadeve, enakopravnost in suverenost.

Depandansa hotela Triglav v Sežani

SEŽANA, 20. jul. — Tu so danes odprli novo depandanso hotela Triglav. V njem je 22 sobno urejenih dvoposteljnih sob. Gradnja je veljala okrog 1,4 milijona dinarjev. Tako ima zdaj Sežana okrog 150 turističnih ležišč. Danes so končali tudi asfaltiranje zadnjega odseka ceste od Sežane do Lipice, kar bo nedvomno omogočilo še večji obisk znane kobilarne na Krasu. S. K.

Najbolj obiskovane turistične znamenitosti

LJUBLJANA, 20. julija (Tanjug). Po številu domačih in tujih turistov je Postojnska jama daleč najbolj obiskana turistična privlačnost v Sloveniji. V prvi polovici letošnjega leta si jo je ogledalo nad 170.000 turistov, od teh približno 110.000 tujih. Treba je omeniti, da je število obiskovalcev tudi letos v primerjavi z lanskim naraslo približno za 20.000. Po podatkih, ki jih je obdelal republiški zavod za statistiko Slovenije, je s 64.978 obiskovalcev v prvi polovici letošnjega leta na drugem mestu muzej na Blejskem otoku, na tretjem pa Celjski grad, ki je imel 50.654 obiskovalcev.

Kompromisi so slabili vpliv ZK in njene akcije

Mestna konferenca ZK Beograda sklenila razpustiti oddelka na filozofski fakulteti

BEograd, 20. julija. — Na včerajšnji tretji seji mestne konferenca ZK Beograda so razpravljali o prvih rezultatih in izkušnjah v uveljavljanju smernic. Razprava je potekala na osnovi izjeme informacije mestnega komiteja in uvodnih pojasnil predsednika mestne konferenca Veljka Vlahovića. Mestna konferenca je sprejela sklep, da se razpusti oddelka Zveze komunistov na katedrah za filozofijo in sociologijo filozofске fakultete.

Mestna konferenca ZK Beograda je hkrati imenovala komisijo, ki bo preučila posamezno odgovornost komunistov iz teh oddelkov in preregistrirala člane ob upoštevanju tega, da v formuliranju gledišč in sprejemanju sklepov na zadnjih sestankih niso sodelovali vsi člani ZK iz teh oddelkov. Sklep je bil sprejet z dvema glasovoma proti.

Mestna konferenca je soglasno sprejela informacijo mestnega komiteja o uveljavljanju smernic in uvodna pojasnila Veljka Vlahovića, ki bo komisija, ki bo preučila posamezno odgovornost komunistov iz teh oddelkov in preregistrirala člane ob upoštevanju tega, da v formuliranju gledišč in sprejemanju sklepov na zadnjih sestankih niso sodelovali vsi člani ZK iz teh oddelkov.

Sklic treh zborov zvezne skupščine

Sestali se bodo v ponedeljek, 29. julija, dopoldne

BEograd, 20. jul. (Tanjug). Predsednica zbora narodov zvezne skupščine Vida Tomšić je sklicala sejo zbora za 29. julij ob 9. uri. Na tej seji bo zbor narodov obravnaval predlog temeljnega zakona o ugotavljanju in delitvi dohodka delovnih organizacij, predlog zakona o sklepnem računu zveznega proračuna za leto 1967, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju in nekatere druge predpise iz pristojnosti zbora narodov.

Predsednik zveznega zbora zvezne skupščine Vidoe Smiljević je sklicaj sejo zbora za 29. julij ob 10. uri. Predsednik gospodarskega zbora zvezne skupščine Petar Zečević je sklicaj sejo gospodarskega zbora za 29. julij ob istem času.

Zvezni in gospodarski zbor bosta na ločenih sejah obravnavala gospodarska gibanja v prvih petih mesecih letošnjega leta, predlog temeljnega zakona o ugotavljanju skupnih prejemkov in dohodka delovnih organizacij, teze o zakonodajni politiki federacije s predlogom resolucije in več drugih zakonov, predpise. Zvezni zbor bo razen tega na seji obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, katerega spremembe se nanašajo na ureditev statusnih vprašanj borov s področja Istre, nadalje predlog zakona o sklepnem računu zveznega proračuna za leto 1967 in gibanje za proračuna za prvih pet mesecev leta 1968.

Pogajanja s Pakistanom o blagovni menjavi

ISLAMABAD, 20. julija (Tanjug). Jugoslovaška gospodarska delegacija, ki jo vodi podsekretar v zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino Martinović, je začela v Islamabadu s pakistanskimi predstavniki pogajanja o sklenitvi novih blagovnih list med Jugoslavijo in Pakistanom. Delegacija se pogaja tudi o realizaciji kredita v znesku 50 milijonov dolarjev, ki ga je jugoslovaška vlada letos v marcu odobrila Pakistanu.

Smithove sile so v stanju pripravljenosti

Vojaški pritisk afriških patriotov na rodezijskem ozemlju narašča

DAR ES SALAAM, 20. jul. (TASS). — Vojaške in policijske sile rodezijskih rasistov in južnoafriške enote, ki so v Rodeziji, so v stanju pripravljenosti. Smithov režim se je odločil za ta ukrep zaradi čedalje silovitejših vojaških operacij afriških patriotov na rodezijskem ozemlju. Afriški patrioti se bojujejo, da bi jug afriške celine osvobodili rasizma in kolonializma.

Rodezijske oblasti, ki so poprej sporočile, da so v državi »zatirali« gverilsko gibanje, so bile včeraj prisiljene uradno objaviti izjave, ki so jih pretele rodezijske in južnoafriške enote v boju z odredi narodnoosvobodilnega gibanja.

Kot je znano, so južnoafriške enote prepeljali lani v Rodezijo, da bi bile podprle rodezijske rasiste. Proti združenim enotam nasilnega režima se zdaj rodezijskem ozemlju ne bojujejo samo enote afriške narodne unije — Zimbabve, temveč tudi obojene skupine afriškega narodnega kongresa iz Južnoafriške republike.

Včeraj je rodezijski parlament se za tri mesece podaljšal izredno stanje v državi.

Omejitve za rdečegardistične liste?

PEKING, 20. jul. (Tanjug). Če sodimo po nekem uradnem dokumentu, se bo v Pekingu v neposredni prihodnosti bistveno zmanjšala informativna dejavnost rdečegardističnih listov in zidnih časopisov. Tako si tu razlagajo okoliščine rajonskega pekinškega komiteja, s katero so prepovedali, da bi kdorkoli objavljali interne dokumente, poročila s sestankov in govore odgovornih funkcionarjev, če za to ne dobi ustreznega soglasja pristojnih organov. Kaže, da je bil neposredni vzrok za ta ukrep to, da so publikirali in razpečali govor nekoga odgovornega funkcionarja. O govoru trdijo, da je docela izmišljen, našel pa se je na tako imenovano reorganizacijo vrst in je vseboval navodila, po katerih so se nekateri že razvalili in povzročili razdor v revolucionarnih vrstah.

Gorškov: manevri »Sever« končani

MOSKVA, 20. julija (TASS). Včeraj so se končale štabne in poveljniške vaje »Sever« mornariških enot NDR. Poljske in SZ. To je sporočil poveljnik sovjetske mornarice admiral flote Sergej Gorškov, ki je vodil vojaške vaje.

Raya strogo nadzorujejo

MEMPHIS, 20. julija (Reuters). James Earla Raya, ki so ga britanske oblasti prijele in izročile ZDA, ker ga sumijo, da je ubil črnškega voditelja dr. Martina Luthra Kinga, so zaprli 18. t. m. v eno najbolj varnih celic okrajnega zapora v Shelbyju. Vsako njegovo kretanje ali premik spremljajo stražarji na televizijskih zaslonih. Datum procesa še ni določen. Menijo pa, da bo Raya septembra zaslišal sodnik Preston Battle.

Iz včerajšnje zadnje izdaje KPSZ vabi KPČ na pogovore v Moskvo, Kijev ali Lvov

Sestanek naj bi bil v ponedeljek ali torek V Sovjetski zvezi kopičijo očitke na očitke

MOSKVA, 19. jul. (TASS-Tanjug). Zvedelo se je, da je politbiro CK KPSZ danes poslal predsedstvu centralnega komiteja KPČ pismo, v katerem predlaga, naj bi se predstavniki obeh partij sestali na dvostranskem tovariškem sestanku, ki naj bi bil 22. ali 23. julija v Moskvi, Kijevu ali Lvovu.

V pismu je med drugim rečeno, da je CK KPSZ junija in v prvi polovici julija, že pred varšavskim sestankom, večkrat predlagal takšen sestanek. Vodstvo KPSZ se je s tem v načelu strinjalo, vendar do sestanka ni prišlo, ker so ga českoslovaški tovariši, kot pravi pismo, vsakokrat odlagali na nedoločeno časa.

Pismo govori o velikem pomenu, ki ga CK KPSZ pripisuje dvostranskemu sestanku in predlaga, naj bi bil to sestanek na najvišji ravni in naj bi na njem sodelovala celotna politbiro CK KPSZ in predsedstvo CK KPČ, ali, če českoslovaški tovariši iz kakršnihkoli razlogov menijo, da to ni mogoče, naj se sestane delegacija vodstev obeh partij v najširši možni sestavi.

Politbiro CK KPSZ predlaga, naj bi bil sestanek 22. ali 23. julija v Moskvi ali pa v Kijevu ali Lvovu, če to českoslovaškim tovarišem bolj ustreza.

V Pragi je danes notranje ministrstvo sporočilo, da so blizu Sokolova v zahodni Češki varnostni organi našli večjo količino orožja in zdaj iščejo tiste, ki so to orožje skrili v nekem kanalu. Poročilo v petih nabesnikih, katerih je z belo barvo vidno napisano »Nord-West-Oral-Pack«, našli so 20 brzostrleki, ki so, kot kaže, ameriške proizvodnje tipa Thompson. 21 okvirjev za naboje, 756 nabojev za brzostrleke in 30 pištol znamke walter z devetimi okvirji za naboje.

O tem orožju je danes pisala tudi moskovska »Pravda«, ki trdi, da so to orožje prehitopili iz ZR Nemčije. To pa je predstavnik bonškega zunanega ministrstva dejansko demantiral, češ da je za vsako pošiljko orožja iz Zahodne Nemčije potrebno vladno dovoljenje, da pa nihče ni izdal dovoljenja za pošiljko orožja Českoslovaškim.

»Pravda« je danes na prvi strani objavila tudi obširen redakcijski članek, v katerem piše, da je plenum CK KPSZ v celoti odobril delo sovjetske delegacije na varšavskem sestanku. V članku je rečeno, da je Českoslovaška postala predmet srditih napadov notranje reakcije in zunanjih imperialističnih sil. Po oceni »Pravde« so se reaktivne sile v Českoslovaški tako prevezele, da se za Českoslovaško danes »očitno« postavlja vprašanje biti ali ne biti. V podkrepitev te ocene »Pravda« danes objavlja tudi obširen članek o dejavnosti ameriške obveščevalne službe CIA, v katerem piše o pustolovskih načrtih Pentagona in te tajne službe. Članek med drugim vsebuje trditve, da je mogoče po zbranih podatkih soditi, da utegne na Českoslovaškem v bližnji prihodnosti priti do državnega prevrata ali podobnih sprememb oblasti.

O Českoslovaški je danes govoril tudi predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta Nikolaj Podgornij, ki je izročil ruski federaciji red oktobrske revolucije. Podgornij je izjavil, da na Českoslovaškem ostanki razbitih izkoriščevalskih razredov ter revizionistični in nacionalistični elementi ali aktivni podporni imperializma napadajo temelje socialistične ureditve ter skušajo diskreditirati KPČ in ji odvzeti vodilno vlogo. »Naši českoslovaški prijatelji naj ne dvomijo o tem, da jim bodo komunisti in vsi sovjetski ljudje nudili vsestransko podporo in pomoč na tako izpolnili svoj internacionalni dolg,« je končal Podgornij.

V enakem tonu kot »Pravda« in Podgornij so danes komentirala dogajanje na českoslovaškem tudi moskovska »Izvestija«. V uvodniku tega lista je med drugim rečeno, da je v ČSSR »nastal položaj, ki je absolutno nesprejemljiv za socialistično državo«.

Resolucija plenuma CK KPČ

Popolna podpora predlogu prezidija o dvostranskih pogovorih

PRAGA, 19. julija (Tanjug — ČTK). Plenum CK KPČ je na današnji seji, ki se je končala popoldne, s ploskanjem sprejel resolucijo, s katero je v celoti podprl odgovor predsedstva partije na pismo petih komunističnih in delavskih partij iz Varšave.

V resoluciji je rečeno: Stališče centralnega komiteja Komunistične partije Českoslovaške je docela enako stališču predsedstva CK KPČ, da se pri ocenjevanju problemov, ki zanimajo vse bratske partije, ni mogoče omejiti samo na izmenjavo pismen, temveč so potrebni tudi neposredni medsebojni pogovori.

Podpisniki »2000 besed« podpirajo predsedstvo KPČ

PRAGA, 19. julija (ČTK). Prvi sekretar CK KPČ Aleksander Dubček je danes sprejel predstavnika podpisnikov članka »2000 besed«, filozofa Kruela Kosika in dr. Jana Broda, ki sta mu izročila izvod današnje posebne izdaje dnevnika »Literarní listy«. Na prvi strani pod naslovom »Samo nekaj besed« podpisniki pojasnjujejo razloge, zaradi katerih so podpisali »2000 besed«, priznavajo nekatere slabosti tega članka in izražajo polno podporo stališču predsedstva CK KPČ. Članek »Samo nekaj besed« je še odprt in posamezniki se še nadalje podpisujejo pod njim.

Tudi strpnost pomaga iz težav

Republiška skupščina o problemih jese- niške železarne in podjetja Litostroj

LJUBLJANA, 19. jul. — Čeprav so finančne razmere v našem podjetju dokaj kritične, je dejal direktor jese niške železarne Matevž Hafner, jih je vendarle mogoče razrešiti s pomočjo republiškega sklada skupnih rezerv, pa tudi s primerno strpnostjo naših upnikov. Težko pa bi se izmuzli iz težav po takšni logiki nekaterih naših partnerjev: »Zdaj ko imate več naročil, nam lahko plačate naše dolge; sicer pa vam ustavimo nadaljnje dobave.« To je odlomek iz razprave na skupni seji odbora za proizvodnjo in promet republiškega zbora in odbora za proizvodnjo, promet in poslovno sodelovanje gospodarskega zbora skupščine SRŠ, ki sta imela na dnevnem redu problematiko jese niške železarne in podjetja Litostroj.

Predvsem kot rezultat pretirane velikega uvoza izdelkov črne metalurgije in zaradi tega premočno izkoriščanih proizvodnih zmogljivosti železarn, so minulo poslovno leto jese niški železarni končali z izgubo. Tudi vsa jugoslovaška črna metalurgija je lani zabeležila negativni poslovni rezultat: pa tudi ravenska in štorska železarna sta dali ob koncu leta v sklade le skromne milijone. Sedanje zaloge niso tolikšne, da bi kritično obremenjevale poslovanje železarn, pač pa so obratna sredstva takoj majhna, da nikakor ne zadoščajo za sedanjí obseg poslovanja. V tem je tudi velik razlog za sedanjó hudo nelikvidnost železarn. Zdaj ima železarna za 15 milijard starih din dolžnosti, sama pa dolguje 15,6 milijarde starih din. Teško bi bilo reči, da zadeva večja krivda za sedanjó nelikvidnost in druge težave kolektiv oziroma vodstvo železarn. V železarni menijo, da bi mogli učinkovito odpraviti sedanjó nelikvidnost, če bi lahko dobili dodatne 8,3 milijarde starih din kreditov za obratna sredstva. Direktor ravenske železarne Gregor Klancnik je dejal, da bi bilo z manjšimi denarnimi sredstvi mogoče doseči sanacijo železarn, če bi bile te integrirane. V za-

snovah za integracijo slovenskih treh železarn skupno 11.700 zaposlenim so naredili ugotovitve, da bi za dokončanje rekonstrukcije v vseh treh podjetjih potrebovali 138 milijonov novih dinarjev, razen tega pa še 200 milijonov novih dinarjev obratnih sredstev, da bi lahko v prihodnjih letih za 70 odstotkov povečali proizvodnjo. Omenjeni dokument govori tudi o tem, da bi že leta 1973 lahko vse tri železarne imele takšne poslovne rezultate, da bi vsaka kor poslovale brez izgube in tudi vračale investirani denar.

Razen notranjih sanacijskih ukrepov, so na seji odborov dejali predstavniki jese niške železarne, so potrebni tudi zunanji sanacijski ukrepi, ki naj ublažijo sedanje finančne težave. Med temi zunanjimi sanacijskimi ukrepi so na primer omenili podaljšanje vrtilnih rokov za investicijske kredite, zmanjšanje interesnih obrestí, odložitve plačevanja anuitet, kredite iz običajnega in republiškega rezervnega sklada itd.

Na seji so se dogovorili, da posebna skupina poslanecev skupaj s predstavniki železarn, sekretariata za gospodarstvo in republiške gospodarske zbornice preuči problematiko in pripravi ustrezne predloge.

Telegrami

ODPOKLIC OSEBJA — MANILA. Filipinski predsednik Marcos je poklical iz Malezije veleposlanika in večino osebja veleposlanstva. Do tega zadržnega koraka pred prekinitvijo diplomatskih odnosov je prišlo, ker je Malezija zavrnila filipinske zahteve do Sabaha.

ZANIKANJE — DJAKARTA. Indonezijski zunanji minister Adam Malik je zanikal poročila tujega tiska, da bodo ZDA gradile v Indoneziji tri vojaška oporišča.

IZJAVA — RIO DE JANEIRO. Podsekretar v ameriškem zunanjem ministertvu Oliver Covey je izjavil v Rio de Janeiru, da niso resnične novice o tem, da bi ZDA in Kuba utegnile vzpostaviti diplomatske odnose.

ZAPRISEGA — BEJRUT. Nova iraška vlada je pod vodstvom polkovnika Abdela el Najefa prisegla predsedniku el Bakru.

POLITIČNI ZAPORNIKI — BAGDAD. Iraki minister za delo in socialne zadeve el Haditi je izjavil, da v Iraku ni več kot 30 političnih zapornikov.

PRELOZITEV — ATENE. Grški monarhistični list »Vradnik« se je v uredniškem članku zavzel za to, da bi referendum o ustavi, ki naj bi bil 29. septembra letos, preložili na maj leta 1969.

POSREDOVANJE — LONDON. Generalni direktor agencije Reuter Gerald Long je brzojavno zaprosil kitajskega premiera Ču En Laja, da bi izpustili na prostost Reuterjevega dopisnika Anthonyja Greya, ki so ga julija lani priprli v Pekingu, ker so v Hongkongu aretirali nekoga kitajskega dopisnika.

OBRAZLOŽITEV — NEW YORK. Gvajanski premier Forbes Burnham je na sedežu svetovne organizacije seznanil delegate azijskih, afriških in arabskih držav z mejnim sporom med Gvajano in Venezuelo.

OBISK — TEHERAN. Pakistanski predsednik Ajub Kan je prišel na dvodnevni obisk v Iran.

PROTESTNI POHOD — DAR ES SALAAM. Kakih 20 demonstrantov je organiziral protestni pohod do ameriškega veleposlanstva. Protestirali so zaradi vietnamske vojne.

ARETACIJE — RIO DE JANEIRO. V Montevideu so sporočili, da je urugvajska vlada prišla še 70 ljudi, ker so demonstrirali in stavkali.

NEUSPESNA PRESADITEV — CAMBRIDGE. Pri Anglezinji, ki so ji presadili jetra, je umrla sedem tednov po operaciji.

PONOVA STAVKA — RIM. Tiskarne in uredništva italijanskih listov so spet zaprte zaradi ponovne 24-urne stavke tiskarjev, ki zahtevajo večje plače in boljše delovne razmere.

Pa še to:

SLABI STRELCI — Koncertna poslovalnica Srbije je tiskala program za gostovanje moskovske filharmonije, v katerem piše:

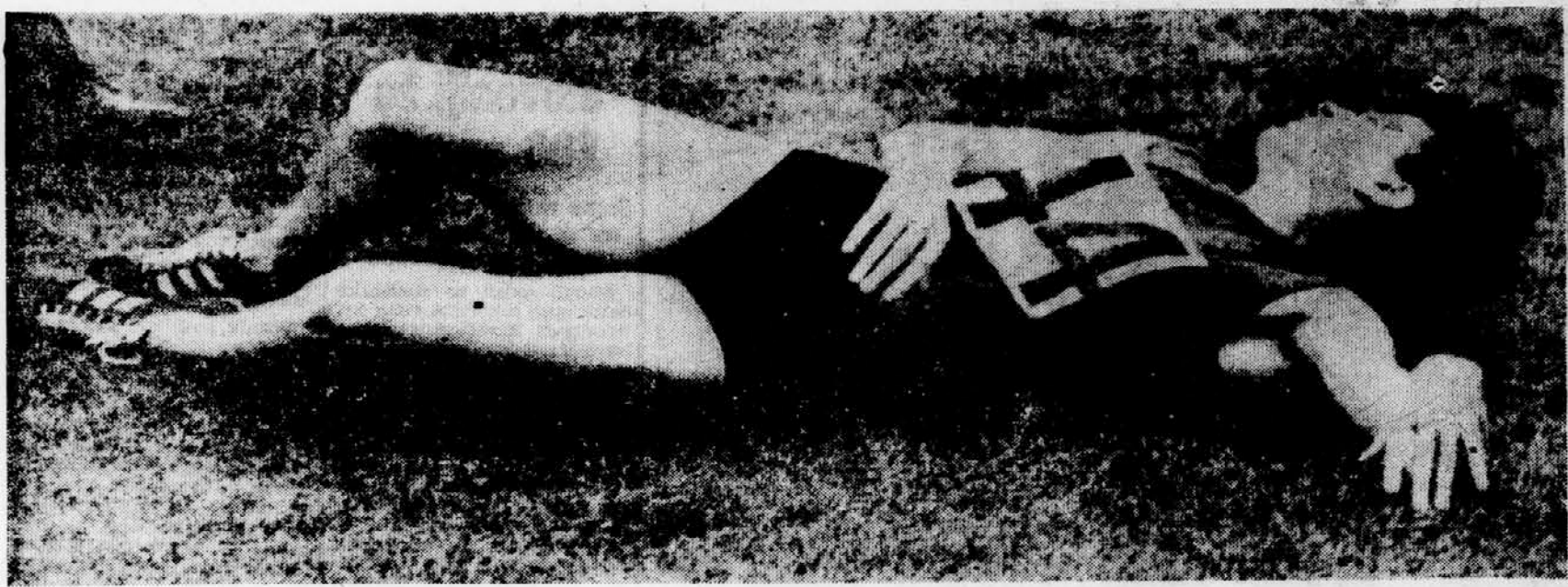
»V.A. Mozart: uvertura za opero Carotrelce«.

Resnični avtor Carotrelca K.M. Weber bi svoje avtorske tanieme, če bi le mogel, podaril koncertni poslovalnici za strokovno izpolnjevanje njenih skladov.

Vreme 20. julija 1968 ob 13. uri

Temperatura		Prognoza	
Ljubljana	07 13	VREMENSKA SLIKA: Nad zahodno in srednjo Evropo se je zgradilo področje visokega zračnega pritiska. Iz nad južne Skandinavije se proti srednji Evropi pomika visinsko jedro hladnega zraka.	
Planica	11 22		
Brnik	9 17		
Maribor	10 21		
Slovenj Gradec	11 15		
Celje	12 17		
Novo mesto	13 20		
Koper	19 26		
Kranj	0 0		
Reka	18 18		
Ptuj	21 25		
Split	20 24		
Dubrovnik	19 25		
Zagreb	17 19		
Beograd	14 22		
Sarajevo	12 21		
Titograd	21 27		
Skopje	18 24		
Celovec	11 14		
Gradec	14 18		
Dunaj	14 17		
Milano	16 26		
Genova	20 25		
München	11 13		
Zürich	10 18		
Benetke	18 24		

UTRUJENA, A SREČNA. — Vera Nikolić, ki je startala na britanskih atletskih igrah s startno številko 44, je po teku bila seveda zelo utrujena, a nadvse srečna nad doseženim rezultatom.

Verin svetovni rekord

800 metrov je v Londonu pretekla v 2:00,5 in zmagala

LONDON, 20. jul. (Reuter, UPI, AP, AFP) — Jugoslovanska atletinja Vera Nikolić je zmagala v finalu britanskih atletskih iger v teku na 800 m v času novega svetovnega in evropskega rekorda 2:00,5. Na stadionu Crystal Palace je pretekla prvih 400 m v 60,8, na zadnjih 300 m pa se zmogla moči za finiš, ki ji je prinesel rekordni rezultat. Za njo sta se uvrstili Angležinja Board 2:02,0 ter Američanka Brown 2:02,2. Dosedanja svetovna rekorderka je bila Avstralka Judy Pollock-Amoore z 2:01,0 evropski rekord pa je pripadal Angležinji Packer z 2:01,1.

"Tekla sem kot običajno. Mislim, da se je moj čas sukal nekje okrog 2:01,8. Zato sem bila toliko bolj presenečena, pa tudi srečna, ko sem izvedela, da sem postavila svetovni rekord," je izjavila Vera Nikolić po teku novinarjem.

NOVOPEČENA SVETOVNA REKORDERKA. — Vera Nikolić — 2:00,5 v teku na 800 m. Telefoto: UPI

GYMNASTIKA

Pomemben obisk v tovarni Elan

BEGUNJE — V minulem tednu je obiskal tovarno športnega orodja ELAN zgodovinski proizvajalec tovarnega orodja in kovinskih stolov Sistem Reuther & Sijth. V tovarni Stal Kamnik ga dobro poznajo, ker sodeluje z njimi v proizvodnji raznih stolov, med drugim takih z hidro-pneuma-

tično višinsko regulacijo. Rudolf Speth pa sodeluje tudi s tovarno Elan v proizvodnji svetovno poznane tečajevnega orodja sistem Reuther. Elanu je to sodelovanje posebno v zvezi s pripravo na SP 1970 v gimnastiki. Elan je tudi prevzel izkušeno prodajo za Reuther-Sijth tovarno orodje za nekatere deleže, seveda tudi za Jugoslavijo.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

ZDRUŽENO PODJETJE ISKRA KRANJ ORGANIZACIJA: TOVARNA ZA ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO LJUBLJANA-PRŽAN

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJE splošnega sektorja
2. VODJE tehničnega sektorja
3. VODJE finančno-računskega sektorja
4. VODJE proizvodnega sektorja

POGOJII:

1. pravnik s triletno prakso
2. strojna ali elektro fakulteta II. ali I. stopnje s triletno prakso;
3. srednješolska izobrazba strojne ali elektro stroke s 7-letno prakso na vodilnih delovnih mestih. Poleg navedenih pogojev je potrebno znanje enega svetovnega jezika.
4. ekonomska fakulteta II. ali I. stopnje s triletno prakso ali srednja ekonomska šola s 7-letno prakso na odgovornih delovnih mestih v finančno-računovodski stroki;
5. strojna ali elektro fakulteta II. ali I. stopnje s 3-letno prakso

Srednja šola strojne ali elektro stroke s 7-letno prakso na odgovornih delovnih mestih.

Razen vloge morajo kandidati predložiti dokazila o strokovni izobrazbi in opis dosedanjih zaposlitev.

Prijave naj kandidati pošljejo na naslov do 12.8. 1968 6025

Sporočamo žalostno vest, da je preminila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

Franciška Rozman

Strojčeva mama

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, ob 16. uri na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

Zalujoci:

sinovi Dušan, Sašo in Janez z družinami ter drugo sorodstvo
Bohinjska Bistrica, Ljubljana, Koper, Jesenice, 20. julija 1968

Trije veliki datumi

Trije veliki datumi v jugoslovanski atletski zgodovini: 5. 9. 1964 — Draga Stamejčić je v Celju pretekla 60 m v 10,5 s, kar je bil svetovni rekord. Postal je prvi reprezentant SRJ — svetovna rekorderka v atletiki. 4. 9. 1968 — Vera Nikolić, 18-letna čudezna tekačica iz Cuprije, je na evropskem prvenstvu v Budimpešti opravila veliko upe, ki jo je varjo polagala vsa naša športna javnost. V odličnem teku je 800 m v 2:00,5 postavila evropska prvakinja v teku na 800 m in tako osvojila prvo mesto za Jugoslavijo na PEŠ sploh.

20. 7. 1968 — Lov za svetovnim rekordom, ki Vera Nikolić v njem sodeluje od tretje sezone, ji je naposled navrgel veliki met. Z 2:00,5 je izboljšala svetovni rekord za 5 desetink sekunde, evropskega za 6 desetink, lastnega jugoslovanskega pa za 1,6 sekunde.

Kdo je Vera Nikolić? Vera Nikolić se je rodila v Cupriji 23. septembra 1948 in je se zdaj članica tamnjošnje atletske sekcije. Njena moč je izredna vzdržljivost, občutek za tempo, njena hila pa so pravi darovi. Njena hila so pravi darovi. Njena hila so pravi darovi.

Imenitna udeležba v Skopju, toda ... SKOPJE — Na atletskem mitingu v okviru prireditve srečanja jugoslovanske reprezentacije in svetovno poznane tečajevnega orodja sistem Reuther & Sijth. Elanu je to sodelovanje posebno v zvezi s pripravo na SP 1970 v gimnastiki. Elan je tudi prevzel izkušeno prodajo za Reuther-Sijth tovarno orodje za nekatere deleže, seveda tudi za Jugoslavijo.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Trije veliki datumi

Trije veliki datumi v jugoslovanski atletski zgodovini: 5. 9. 1964 — Draga Stamejčić je v Celju pretekla 60 m v 10,5 s, kar je bil svetovni rekord. Postal je prvi reprezentant SRJ — svetovna rekorderka v atletiki. 4. 9. 1968 — Vera Nikolić, 18-letna čudezna tekačica iz Cuprije, je na evropskem prvenstvu v Budimpešti opravila veliko upe, ki jo je varjo polagala vsa naša športna javnost. V odličnem teku je 800 m v 2:00,5 postavila evropska prvakinja v teku na 800 m in tako osvojila prvo mesto za Jugoslavijo na PEŠ sploh.

20. 7. 1968 — Lov za svetovnim rekordom, ki Vera Nikolić v njem sodeluje od tretje sezone, ji je naposled navrgel veliki met. Z 2:00,5 je izboljšala svetovni rekord za 5 desetink sekunde, evropskega za 6 desetink, lastnega jugoslovanskega pa za 1,6 sekunde.

Kdo je Vera Nikolić? Vera Nikolić se je rodila v Cupriji 23. septembra 1948 in je se zdaj članica tamnjošnje atletske sekcije. Njena moč je izredna vzdržljivost, občutek za tempo, njena hila pa so pravi darovi. Njena hila so pravi darovi.

Imenitna udeležba v Skopju, toda ... SKOPJE — Na atletskem mitingu v okviru prireditve srečanja jugoslovanske reprezentacije in svetovno poznane tečajevnega orodja sistem Reuther & Sijth. Elanu je to sodelovanje posebno v zvezi s pripravo na SP 1970 v gimnastiki. Elan je tudi prevzel izkušeno prodajo za Reuther-Sijth tovarno orodje za nekatere deleže, seveda tudi za Jugoslavijo.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Verini plusi in minusi

Vera Nikolić je daleč najbolj konstantna tekačica na 800 m na svetu. To je posledica njene vzorno zamisljene in izvedene strategije. V petek v Celju dejal zvezni trener Leo Lang, ki kot svetovalec pomaga Vera Nikolić. "Njena moč je izredna vzdržljivost, občutek za tempo, njena hila pa so pravi darovi. Njena hila so pravi darovi."

Imenitna udeležba v Skopju, toda ... SKOPJE — Na atletskem mitingu v okviru prireditve srečanja jugoslovanske reprezentacije in svetovno poznane tečajevnega orodja sistem Reuther & Sijth. Elanu je to sodelovanje posebno v zvezi s pripravo na SP 1970 v gimnastiki. Elan je tudi prevzel izkušeno prodajo za Reuther-Sijth tovarno orodje za nekatere deleže, seveda tudi za Jugoslavijo.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

Rudolf Speth je zelo pozitivno ocenil kakovost Slovenije in bo za nekatere Elanove izdelke prevzel tudi zastopstvo v zahodni Evropi.

SAH

Islandija: Jugoslavija 2,5:1,5

YBBS, 20. jul. — V I. kolu finalnega dela tekmovalnega sistema študentskih olimpiad je bila Jugoslavija proti Islandiji 2,5:1,5. Druga lada: Bolgarija: Romunija 2,5:1,5 in CSRR: ZDA 2,5:1,5.

YBBS, 20. julija. — Po končanem prekinjenih partijah so se v finalni del tekmovalnega sistema študentskih olimpiad prijavili naslednje reprezentacije: ZRN, Bolgarija, ZDA, Danska, Jugoslavija, Islandija, SZ, CSRR, Romunija in NDR.

Spasski: Larsen 5,5:2,5

MALMO, 20. jul. — Sovjetski veleposlanec Boris Spasski je zmagal v pofinalnem dvoboju za svetovno šahovsko prvenstvo, poteklo ko je v osmi leti remiziral s tokratnim 5,5:2,5.

Ivkov povečuje prednost

AMSTERDAM — V 4. kolu mednarodnega šahovskega turnirja so bili v veleposlaniški skupini doseženi ti rezultati: Zaida: Black 0,3, Marović: Bronstein remi, Res: Jongsma remi, Bouwmeester: Lengyel 1,0, Koto: Donner: 1,0, Cirić: Šumović remi, Kavaljek: Kuznetsov remi, Kavaljek: Kuznetsov remi, Kavaljek: Kuznetsov remi.

Vrstni red: Ivkov: 3 (1), Kavaljek: Marović, Donner, Bilek in Cirić 2,5, Samković 2 (1), Bronstein in Res 1,0.

V moštveni skupini je Smederevo premagal domačega mednarodnega mojstra Scholtinga in 3,5 točke prevzel vodstvo pred Hartomom (Nz), ki ima tri točke in prekinjeno partijo.

Brez sprememb v Ohridu

OHRID — Na mednarodnem šahovskem turnirju "Srečanje solidarnosti" so odigrali 7. kolo. Minić: Matanović remi, Sofreški: Fortišek prek. Geller: Marić 1,0, Parma: D. Bilek remi, Wades: Matanović 0,1, Bukić: Poljanec prek. rml, B. Ilievski: Savon 0,1, Uhlman: Gligorić prek., Georgiuh: Fort remi, Nijevski: Janošević prek.

Vrstni red: Savon 5,5, Ratišević 5 (1), Hort 5, Poljanec prek., Geller in Matan

